

De innovatieve praktijkverbetering

Een verslag over de innovatie aan de hand van het onderzoek
'Vinden & Verbinden'

Begeleidend docent: A. van der Lek

Toetscode: V4AF3

Praktijkbegeleider: H. Sparreboom

Praktijkorganisatie: De Lindenberg

Lindenberg
huis voor de kunsten

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Auteur: Floris van Lier

Studentnummer: 565828

25-5-2020

Voorwoord

Dit verslag is het resultaat van het afstuderen bij 'De Lindenberg'. Het is een verslag over de innovatieve praktijkverbetering om de praktijk te verbeteren. Daarnaast wordt dit verslag gebruikt als afstudeerscriptie voor de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming, aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Het verslag over de innovatieve praktijkverbetering is met aandacht en plezier geschreven. Dit komt, doordat de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek duidelijk zijn. Met deze duidelijke resultaten is er een innovatief plan opgesteld wat aansluit op de wensen van de deelnemers, inzichten van professionals, doelen van het project en is onderbouwd met relevante literatuur en documenten

Dankzij de medewerking van betrokkenen is de innovatieve praktijkverbetering en het verslag van de innovatie tot een resultaat gekomen. Daarvoor mogen zij bedankt worden. De deelnemers van de musical hebben meegewerkt aan de interviews en observaties, dank daarvoor! Het gehele projectteam, in het bijzonder de projectleider, heeft ondersteuning geboden wanneer er moeilijkheden of vragen waren, dank daarvoor! Docenten van de HAN hebben mee geholpen door feedback te geven en adviezen te geven tijdens de lessen, dank daarvoor! Professionals die hebben meegewerkt door interviews te doen, bedankt! Als laatste, vrienden en familie, bedankt voor de mentale en morele steun tijdens het schrijven van deze innovatie!

Veel leesplezier toegewenst!

Floris van Lier

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inleiding	6
Leeswijzer	6
Hoofdstuk 1: Beschrijving van de context	7
1.1 Inleiding organisatie, De Lindenberg	7
1.2 Inleiding musicalproject, Vinden & Verbinden	7
1.3 Maatschappelijke context	8
1.4 Het praktijkprobleem	8
1.5 Doelstellingen	9
1.6 Onderzoeksvraag	9
1.7 Deelvragen	9
2. De innovatieve praktijkverbetering	10
2.1 Aanleiding	10
2.2 Beschrijving	11
2.3 Aansluiting	11
2.3.1 Aansluiting op de organisatie	11
2.3.2 Aansluiting op de maatschappelijke context	12
2.4 Onderbouwing	12
2.5 Kritische beschouwing	14
2.5.1 De voorwaarden	14
2.5.2. De risico's	14
Hoofdstuk 3, het onderzoeks- en ontwerpproces	15
3.1 Valide en betrouwbare onderzoeksresultaten	15
3.2 Inzet van kunstzinnige en sportieve activiteiten (KSA)	17
3.2.1 Interviews deelnemers	17
3.2.2 Interview met docent musical	17
3.3 Het betrekken van de organisatie bij het onderzoeks- en ontwerpproces	18
3.4 Het evaluatieproces	18
Bronvermelding	21
Bijlage, innovatieve praktijkverbetering	23
Inleiding	25
Interviews	26
0-meting	26
Tusseninterview	26
Eindinterview	26

Doelen.....	27
Hoofddoel.....	27
Subdoelen.....	27
Conclusie	27
Programmaboek Vinden & Verbinden	28
Bijlage 2, praktijkbeoordeling.....	32
onderzoeksverslag ‘Vinden en Verbinden’	35
Voorwoord.....	36
Samenvatting	39
Plan van aanpak, onderzoeksopzet	40
Inleiding organisatie, De Lindenberg	40
Inleiding musicalproject Vinden & Verbinden	40
Wat wordt er gedaan bij de musical?	41
Aanleiding onderzoek	41
Het praktijkprobleem.....	41
.....	43
De 5 x W + H methode	44
Doel	45
Subdoelen.....	45
Onderzoeksvraag	45
Deelvragen.....	45
Inzet Kunstzinnige en sportieve activiteiten (KSA)	46
Beschrijving tijdsplanning.....	46
Theoretisch kader/literatuuronderzoek.....	47
Emancipatie	47
HandicapNL.....	48
Special Arts	48
Aanpak onderzoek	49
Onderzoeksmethodes	50
Interviews	50
Observatie	52
Documentonderzoek.....	53
Onderzoeksresultaten/data analyse	53
Observatie	53
Veld- en documentenonderzoek	55
Projectplan Vinden & Verbinden	55

United Nations:.....	56
Rijksoverheid	56
Cultuurvisie gemeente Nijmegen.....	56
Eindrapport onderzoek	57
Conclusie	57
Observatie	57
Deelvragen.....	58
Discussie	63
Bronvermelding	65
Bijlage	67
1. Visie en missie Vinden & Verbinden	67
2. Visie en missie Lindenberg.....	67
Onze visie.....	67
Onze missie.....	67
3. Doelen musicalproject Vinden & Verbinden	68
4. Vragen praktijkprobleem.....	68
5. Notulen vergadering Vinden & Verbinden	68
6. Mail afspraak projectleider V&V en BR docent	73
7. Interview guide deelnemers en begeleiders	73
8. Interview professionals	76
Interview professional A (HAN docent & organisator Outsider kunst)	76
Interview professional T (Special Arts).....	79
Interview professional Y (docent theater).....	81
Interview professional J (begeleider van twee deelnemers).....	87
9. Interviews deelnemers	89
Deelnemer: G.....	89
Deelnemer Fr:	93
Deelnemer: V	98
10. Geconcludeerde interviews	103
Bevorderende factoren voor deelnemers	104
Belemmerende factoren voor deelnemers	104
Bevorderende factoren van professionals	105
Belemmerende factoren van professionals.....	106
Randvoorwaarden van een activiteit voor mensen met- en zonder een beperking	107
11. 0-meting & getranscribeerde tussenmeting deelnemer M	107
12. Turfmethode	113

13.	Indicatoren observatie.....	115
14.	Tijdsplanning deelvragen	115
15.	Document- en literatuurstudie	117
16.	Eindevaluatie Kahoot quiz	120
17.	Gesprekken projectleider H	122

Inleiding

Het verslag over de innovatieve praktijkverbetering is aan de hand van het onderzoeksverslag 'Vinden & Verbinden' geschreven. In het onderzoek wordt er gekeken of er aanwijzingen zijn dat de musical Vinden & Verbinden een positieve bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Dit heeft betrekking op hun zelfstandigheid, vertrouwen, eenzaamheid en of ze socialer worden binnen de musical en de maatschappij. Met verschillende onderzoeksmethodes wordt onderzocht of er aanwijzingen zijn dat die punten behaald worden.

Wanneer deze aanwijzingen gevonden zijn kan de organisatie (De Lindenberg) meer bestaansrechten krijgen vanuit de zorg- en welzijnssector. Dit houdt in dat zij meer subsidie kunnen krijgen van de gemeente en fondsen. Met die extra subsidie kunnen er meer activiteiten en projecten worden opgezet voor mensen met - en zonder beperking. Ook kan de musical, met dat geld, verbeterd worden.

Vanuit de resultaten van de onderzoeksmethodes zijn er conclusies en aanbevelingen geschreven, onderbouwd met relevante literatuur en document stukken. Deze conclusies en aanbevelingen zijn meegenomen bij het schrijven van de innovatieve praktijkverbetering.

Naar het onderzoek wordt veel verwezen. Het onderzoek is te vinden na bijlage 2 van het verslag over de innovatieve praktijkverbetering (onderzoeksverslag 'Vinden en Verbinden').

Leeswijzer

Het verslag over de innovatieve praktijkverbetering begint met een voorpagina en wordt vervolgt door een voorwoord en inhoudsopgave. In de inhoudsopgave kunt u zien wat er in het verslag staat en u kunt uzelf daarnaartoe verwijzen. U ziet vervolgens een inleiding die gevolgd wordt door het verslag over de innovatie. Het verslag is in hoofdstukken opgedeeld waardoor u in logische volgorde het kan lezen. Daarna komt de bronvermelding. Na de bronvermelding staat de innovatieve praktijkverbetering en de praktijkbeoordeling, als bijlage. Na die twee bijlages vindt u het onderzoeksverslag. Dit is een hele bijlage die ondersteunend is voor het verslag over de innovatie. Daarin worden verschillende aspecten benoemd die aan bod zijn gekomen tijdens het onderzoek. Dit onderzoek sluit af met verschillende bijlages die zowel voor het onderzoek, als voor het verslag over de innovatie ondersteunend zijn.

Hoofdstuk 1: Beschrijving van de context

Hieronder wordt kort beschreven wat voor onderzoek er is gedaan, bij welke organisatie dat is en waar het uiteindelijke product voor is ontwikkeld.

1.1 Inleiding organisatie, De Lindenberg

De Lindenberg is het huis voor kunsten in de omgeving Nijmegen. Zij willen dat iedereen in aanraking komt met kunst en cultuur. De Lindenberg vindt dat kunst en cultuur een bijdrage levert aan de sociale en praktische vaardigheden, het creatief nadenken en handelen en dat het mensen in verbinding laat staan met elkaar. Alle niveaus zijn welkom en er is een breed scala aan culturele activiteiten.

Het musicalproject Vinden & Verbinden is een aantal jaar geleden bij De Lindenberg gestart. De musical is voor iedereen toegankelijk. Mensen met - en zonder beperking zijn welkom. Dat sluit aan op de visie en missie van De Lindenberg (onderzoeksverslag, bijlage 2, Visie en missie Lindenberg)

Als uit het onderzoek blijkt dat er aanwijzingen zijn gevonden dat de musical daadwerkelijk een bijdrage levert aan het zelfvertrouwen, wederzijds respect & interactie tussen deelnemers, met- en zonder beperking, empowerment van deelnemers met een beperking en van actieve participatie om inclusie van de groep te versterken, dan draagt de musical bij aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Met die bijdrage kan De Lindenberg subsidies aanvragen vanuit de zorg- en welzijnssector om vervolgens nog meer projecten op te kunnen zetten om meer mensen te kunnen voorzien van kunst en cultuur. Daarnaast kan het project Vinden & Verbinden verbeterd worden met de extra subsidies.

Voor een nog uitgebreidere uitleg over de Lindenberg kunt u in het plan van aanpak van het onderzoeksverslag (Plan van aanpak, onderzoeksopzet) terecht.

1.2 Inleiding musicalproject, Vinden & Verbinden

Het musicalproject is in september 2019 gestart. Het is een musical voor mensen met- en zonder beperking. Elke maandagavond wordt er gerepeteerd om uiteindelijk vier shows neer te kunnen zetten. Deze shows worden gespeeld op vier verschillende locaties in Nijmegen.

Het project wordt gesubsidieerd door de gemeente. Er is een projectteam present om de musical goed te laten verlopen. In het projectteam zitten onder andere 3 docenten die de lessen dans, zang en theater geven. Er is een projectleider die zorgt dat de musical gestroomlijnd wordt. Naast het projectteam zijn er verschillende samenwerkingen met buurtbewoners die extra helpen met de kostuums en decors. Al deze samenwerkingen zijn nodig om het project te realiseren en te laten slagen.

Het doel van de musical is dat deelnemers met - en zonder beperking samenwerken en met elkaar worden verbonden. Uiteindelijk zorgt dat ervoor dat de inclusie van kwetsbare doelgroepen in de samenleving bevorderd wordt.

Een student van de opleiding Culturele en Maatschappelijk Vorming begeleidt en speelt mee in de musical. Daarnaast doet hij onderzoek bij de musical om in te zien of de vooraf bepaalde doelen behaald worden. Met de onderzoeksresultaten zet hij een innovatief plan op om de musical te verbeteren.

In het plan van aanpak van het onderzoeksverslag (bijlage 1 Visie en missie Vinden & Verbinden & Doelen musicalproject Vinden & Verbinden) kunt u nog meer lezen over het project.

1.3 Maatschappelijke context

De musical helpt deelnemers zich te ontwikkelen op het gebied van kunst en cultuur. Daarnaast is uit het onderzoek gebleken dat de musical ook een bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers (onderzoeksverslag,). Met de vaardigheden die de deelnemers hebben ontwikkeld bij de musical kunnen zij zich beter staande houden in de maatschappij. Dit zijn de sociale vaardigheden, het zelfvertrouwen en het zelfstandiger worden. Met die vaardigheden durven zij sneller een baan te zoeken, bij een sportclub te gaan, iets te organiseren voor bijvoorbeeld collega's of bij een andere musical aan te sluiten etc. (onderzoeksverslag, bijlage 9 & 10, Interviews deelnemers & Geconcludeerde interviews).

Met de aanwijzingen die gevonden zijn dat de musical een bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers, kan De Lindenberg extra subsidies aanvragen bij de gemeente en andere fondsen. Dit om de projecten te kunnen verbeteren en om nog meer soortgelijke projecten te gaan draaien. Dit heeft betrekking tot de participatiesamenleving. Deze wordt namelijk bevorderd, omdat er meer mensen bereikt kunnen worden die mee kunnen doen aan de activiteiten en projecten (onderzoeksverslag, Theoretisch kader/literatuuronderzoek, de participatiepraktijk & De 5 x W + H methode).

Als er aanwijzingen zijn gevonden dat de musical een bijdrage levert aan het verminderen van eenzaamheid, sociale druk, weinig tot geen dagbesteding hebben en werkloosheid, dan helpt de musical mee aan de emancipatie van de deelnemers. Deze emancipatie is essentieel in deze tijd omdat de overheid de overgang van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving ondersteunt en noodzakelijk vindt (onderzoeksverslag, Rijksoverheid, Cultuurvisie gemeente Nijmegen). Burgers moeten namelijk steeds zelfstandiger worden en moeten kunnen deelnemen aan de maatschappij (Vosters, Petrina & Heemskerk, 2013). De druk op de deelnemers wordt dan ook groter.

Deelnemers van de musical hebben die extra begeleiding en zorg nodig om te blijven functioneren binnen deze participatiesamenleving. Zij krijgen hulp van welzijnsorganisaties. Dit heeft betrekking op hulp bij wonen, activiteiten doen met andere mensen met een beperking etc. Dit vinden de deelnemers fijn, maar zij willen meer sociale contacten met bijvoorbeeld mensen met een andere beperking of met mensen zonder een beperking (bijlage 9, Interviews deelnemers). Dit gebeurt bij de musical, omdat iedereen welkom is. Bij de musical is er plaats voor ontmoeting en gespreksvoering over mogelijkheden of belemmeringen bij maatschappelijke, sociale en culturele omstandigheden. Belangrijke punten die aan bod komen bij de musical zijn dat deelnemers zich gelijkwaardig gaan voelen, talent kunnen ontwikkelen, sociaal sterker en zelfstandiger worden wat uiteindelijk aansluit op iemands belevingswereld (Geertsema & Spierts, 2019) waardoor diegene zich gehoord voelt binnen deze participatiesamenleving. Op dit moment gebeurt dat namelijk minder.

1.4 Het praktijkprobleem

Om achter het praktijkprobleem te komen is de onderzoeker in gesprek gegaan met de projectleider. Er zijn vanuit de onderzoeker verschillende vragen opgesteld om een duidelijk beeld te krijgen van een eventueel probleem dat onderzocht kan worden voor verbetering. Na het gesprek is er een duidelijk beeld ontstaan van wat er onderzocht mocht worden (onderzoeksverslag, bijlage 4, Vragen praktijkprobleem).

Het praktijkprobleem is dat de Lindenberg momenteel alleen subsidies krijgt vanuit sponsoringen en het kunst - en cultuur potje van de gemeente. De Lindenberg wil ook subsidie krijgen vanuit de zorg- en welzijnssector. Hiervoor heeft de Lindenberg aanwijzingen nodig om te bewijzen dat de musical bijdraagt aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Op dit moment zijn die aanwijzingen er niet, terwijl de Lindenberg ze nodig heeft om speciale doelgroepen vaker te kunnen voorzien van kunst en

culturele activiteiten. Met die aanwijzingen krijgt de Lindenberg meer bestaansrechten en dus meer subsidie vanuit gemeente en fondsen voor verschillende activiteiten (onderzoeksverslag, De 5 x W + H methode). Naast dat er meer activiteiten gefaciliteerd kunnen worden, kan de musical Vinden & Verbinden ook worden verbeterd met het extra geld van de subsidies.

Het praktijkprobleem staat in het onderzoeksverslag nog verder uitgewerkt (onderzoeksverslag, Het praktijkprobleem).

1.5 Doelstellingen

Hoofddoel

- Aan het einde van dit onderzoek zijn er aanwijzingen of de musical bijdraagt aan het emanciperen van de deelnemers aan de Nederlandse maatschappij.

Subdoelen

- De sociale vaardigheden van de deelnemers zijn tijdens de musical gegroeid.
- De zelfstandigheid van de deelnemers is groter geworden door middel van de musical.
- Het zelfvertrouwen van de deelnemers is meer geworden door middel van de musical.

1.6 Onderzoeksvraag

In hoeverre ondersteunt het deelnemen aan de musical Vinden & Verbinden kwetsbare jongeren bij hun emancipatie in de Nederlandse maatschappij?

1.7 Deelvragen

- ❖ Hoe ontwikkelen deelnemers zich binnen de musical?
 - Hoe wordt de beginsituatie vastgelegd?
 - Krijgen de deelnemers meerdere sociale contacten?
 - Gebeurt dit alleen op gebied van zang, dans en theater?
 - Hoe wordt de eindsituatie vastgelegd?
- ❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical bevorderende factoren voor emancipatie?
- ❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical belemmerende factoren voor emancipatie?
- ❖ Welke randvoorwaarden kun je stellen om te controleren of het meedoen aan een musical bevorderend is voor de emancipatie?

2. De innovatieve praktijkverbetering

2.1 Aanleiding

Vanuit het onderzoek zijn er verschillende conclusies getrokken over het beantwoorden van de hoofd- en deelvragen. Deze hebben betrekking tot de doelen die voorafgaand zijn bepaald door het projectteam (onderzoeksverslag, bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden). Deelnemers zijn door de musical meer aan het emanciperen in de Nederlandse maatschappij dan voorheen. Dit komt doordat zij zich gelijkwaardig voelen aan andere deelnemers. Ook voelen ze zich zelfstandiger, zijn socialer geworden en hebben meer zelfvertrouwen gekregen dan voor de musical begon (onderzoeksverslag, bijlage 9 & 10, Interviews deelnemers & Geconcludeerde interviews). Dit geldt voor bijna elke deelnemer. Er is daarom ruimte voor verbetering binnen de musical om deelnemers nog meer te laten emanciperen binnen deze samenleving. Dit sluit ook aan op hun eigen verwachtingen.

De meeste deelnemers hebben behoefte aan meer sociaal contact. Daarnaast vindt iedereen het leuk om extra tijd in te lassen voor een extra activiteit om elkaar beter te leren kennen (onderzoeksverslag, bijlage 9 & 10, Interviews deelnemers & Geconcludeerde interviews). Dit sluit aan op een bevorderende factor van een musical. Uit interviews met experts blijkt dat het van belang is dat er respect moet zijn voor elkaar, dat iedereen de wil moet hebben om van elkaar te leren en dat veiligheid & plezier een pré moeten zijn voor een geslaagde activiteit/project. Wanneer deelnemers elkaar van tevoren leren kennen op een kunstzinnige en/of sportieve manier, kennen zij elkaar beter dan wanneer zij dat niet doen. Dit kan onderhouden worden door per kwartaal een activiteit op te zetten voor de deelnemers. Zo kunnen zij elkaar goed leren kennen, worden zij sociaal sterker en kunnen zij deze vaardigheden toepassen tijdens de musical, maar ook in de maatschappij (onderzoeksverslag, bijlage 10, Geconcludeerde interviews).

Een van de doelen die aansluit op de onderzoeksvraag is dat de deelnemers meer zelfvertrouwen krijgen en zelfstandiger worden. Tijdens de evaluatie komt duidelijk naar voren dat deelnemers zich verbeterd voelen als het gaat om zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Zij geven aan dat zij meer durven qua praten en vragen stellen, maar dat dit proces erg langzaam gaat en nog steeds verbeterd kan worden (onderzoeksverslag, bijlage 9 & 16, Interviews deelnemers & Eindevaluatie Kahoot quiz). Deze verbetering kan op twee verschillende facetten uitgevoerd worden. Zo kan er plaats gemaakt worden voor talentontwikkeling van deelnemers die op een specifiek gebied getalenteerd zijn (onderzoeksverslag, Conclusie). Zo kan een professional of stagiair de deelnemer apart nemen, het talent en de mogelijkheden benoemen, om vervolgens een veranderingsproces in werking te stellen (Behrend & Jellema, 2015).

Het tweede facet is dat het project meerdere samenwerkingen kan aangaan. Dit in het belang van de deelnemers en de musical. Zo kan het projectteam in gesprek gaan met organisaties waar de deelnemers mee in contact zijn. Dit kan gaan om werk, woongroepen, sportclubs etc. Zij kunnen eens per half jaar bij elkaar komen om te bespreken wat hun deelnemer wil leren, waar zijn/haar uitdagingen liggen, welke methodes gebruikt kunnen worden etc. Daarna kunnen zij die gegevens uitwisselen om die persoon zo goed mogelijk te begeleiden en verder te helpen in de maatschappij (onderzoeksverslag, Conclusie). Uiteraard moet de deelnemer in kwestie hier zelf ook mee akkoord gaan.

Het projectteam kan ook nog in gesprek gaan met andere organisaties, fondsen en instellingen om te kijken naar samenwerkingsmogelijkheden om de kosten te verminderen en dat geld in te zetten om extra activiteiten aan te bieden voor deelnemers. Dat extra geld kan dan komen van bijvoorbeeld het

zorg - en welzijnspotje van de gemeente. Er kunnen dan extra projecten komen om nog meer mensen met - en zonder beperking te betrekken bij deze projecten (onderzoeksverslag, Conclusie).

2.2 Beschrijving

Voor het schrijven van de innovatieve praktijkverbetering is een programma gemaakt voor de musical. Daarbij horen activiteiten, vergaderingen en gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering). Er is per periode aangegeven wat er in die maand of periode moet gebeuren. Deze indeling is gemaakt aan de hand van eerdere interviews met professionals en deelnemers, onderbouwd met literatuur en document onderzoek (onderzoeksverslag, bijlage 10, Geconcludeerde interviews & bijlage 15, Document- en literatuurstudie). Dit is triangulatie, omdat er vanuit verschillende invalshoeken wordt bekeken hoe de praktijk verbeterd kan worden. De triangulatie zorgt ervoor dat de innovatieve praktijkverbetering valide is (Van der Donk & Van Lanen, 2016).

Voor de innovatieve praktijkverbetering zijn enkele veranderingen doorgevoerd met betrekking tot de musical. Dit zijn persoonlijke gesprekken met deelnemers, meer activiteiten voor deelnemers en betrokkenen, extra vergaderingen met organisaties en meer aandacht voor talentontwikkeling. Deze veranderingen zijn doorgevoerd in het tijdspad van de musical gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering).

Met het onderzoek zijn er bewijzen dat de musical een bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Dit betekent dat de doelstelling vanuit de organisatie al behaald is. Met de bewijzen van het onderzoek kan De Lindenberg extra activiteiten opzetten voor nog meer (toekomstige) deelnemers.

2.3 Aansluiting

Er wordt gezegd dat het van belang is dat het innovatieve plan aansluit op de organisatie van het project (Verhagen & Haarsma-den Dekker, 2015). Als dat niet het geval is, wordt de implementatie een stuk moeilijker. Daarnaast moet de innovatie ook aansluiten op de maatschappij. Zo worden gesprekken met betrokken organisaties geïmplementeerd om doelen van de overheid na te komen en om de musical te verbeteren (Rijksoverheid, 2019-2020). Dit komt uiteindelijk ten goede van de deelnemers. Hieronder staat de aansluiting op de organisatie en de maatschappij verder uitgewerkt.

2.3.1 Aansluiting op de organisatie

De organisatie wil graag aanwijzingen dat de musical deelnemers niet alleen helpt op cultureel gebied, maar ook op het gebied van zorg en welzijn. Deze zijn geleverd door middel van interviews. Daarin wordt gezegd dat deelnemers zich sociaal sterker voelen, zelfstandiger worden en meer durven te zeggen (onderzoeksverslag, bijlage 9, Interviews deelnemers). Deze punten zijn belangrijk voor de zorg en het welzijn van de deelnemers, omdat zij daardoor beter kunnen participeren en emanciperen binnen deze samenleving. Dit wordt onderbouwd in de literatuur van het onderzoeksverslag (onderzoeksverslag, Theoretisch kader/literatuuronderzoek). Nadat alle data verzameld is wordt er gekeken naar eventuele verbeteringen. Deze verbeteringen zijn er ook om deelnemers nog beter te helpen op het gebied van zorg en welzijn. Dit zijn kleine verbeterpuntjes om de implementatie makkelijker te maken voor de organisatie. Als er grote veranderingen doorgevoerd moeten worden willen organisaties soms niet meewerken (Verhagen & Haarsma-den Dekker, 2015). Deze kleine implementaties zijn extra gesprekken en tijd om activiteiten op te zetten. Er is ruimte voor deze implementaties, omdat de organisatie meer subsidie krijgt vanuit de zorg- en welzijnssector.

Door de extra bestaansrechten kan De Lindenberg meer subsidie aanvragen voor activiteiten. Dit willen zij ook om zoveel mogelijk kunst en cultuur aan te kunnen bieden. (onderzoeksverslag, bijlage 2, Visie en missie Lindenberg)

2.3.2 Aansluiting op de maatschappelijke context

Wanneer er meer subsidies zijn, kan er extra ruimte worden gemaakt voor bijvoorbeeld kennismakingsactiviteiten gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering). Daarmee worden verschillende doelen behaald. Deelnemers kunnen namelijk in een andere omgeving met elkaar gaan praten over de musical of over andere dingen waardoor zij verbaal en sociaal sterker worden. Dit moet wel in een veilige en vertrouwde omgeving zijn. Pas dan kunnen zij zich ontwikkelen op verschillende competenties. Zij kunnen zich bijvoorbeeld ontwikkelen op de presentatie competentie. Hierdoor durven zij sneller en meer te vragen/praten in het openbaar (Van der Vlerk, 2009). Deelnemers geven dit zelf ook aan. Het kan bijvoorbeeld zijn op werk, in de supermarkt, op de sportclub etc. (onderzoeksverslag, bijlage 9 & 16, Interviews deelnemers & Eindevaluatie Kahoot quiz). Uiteindelijk kan de competentie presenteren handig zijn voor een toekomstige sollicitatie of bij een ander belangrijk gesprek. Door deze gesprekken te kunnen voeren, worden zij meer betrokken bij de maatschappij (onderzoeksverslag, theoretisch kader, Emancipatie).

Talent wordt ontwikkeld bij enkele deelnemers. Wanneer het talent van deelnemers wordt ontwikkeld, door hun extra individuele aandacht te geven, kunnen zij dat talent gaan gebruiken. Zo wil een deelnemer met autisme andere mensen met ASS (autisme spectrum stoornis) gaan helpen met soortgelijke projecten. De kennis die zij opdoet tijdens de musical kan later voor haar eigen project ingezet worden waarmee zij anderen kan helpen (onderzoeksverslag, bijlage 9, Deelnemer Fr.). Dit is een toevoeging aan de maatschappij. Zij kan namelijk met de kennis die zij nu vergaart, andere mensen later helpen met hun eventuele problemen (onderzoeksverslag, Emancipatie). Dit is de kerngedachte van de participatiesamenleving, het samen leven komt voorop te staan (Hoekstra & De Stefano, 2018). Andere deelnemers met andere talenten kunnen hun talent natuurlijk ook later gebruiken in hun eigen werkveld of in een andere situatie wat een bijdrage kan leveren aan de maatschappij.

Talent hoeft niet alleen door individuele aandacht versterkt te worden. Dit kan ook versterkt worden door onderlinge communicatie van organisaties waar de deelnemer betrokken bij is. Zo kunnen organisaties informatie delen over de deelnemer om die deelnemer vervolgens beter te kunnen begeleiden op specifieke gebieden. Wanneer die deelnemer deze specifieke aandacht krijgt worden deze aandachtspunten ontwikkeld en kunnen deze later worden ingezet bij hun werk, hobby, sport etc.

Wanneer er extra projecten ontwikkeld kunnen worden voor mensen met - en zonder beperking wordt er een inclusievere samenleving ontwikkeld binnen de maatschappij. Dit is een van de doelen van de overheid en de gemeente Nijmegen (onderzoeksverslag, Rijksoverheid & Cultuurvisie gemeente Nijmegen). Mensen helpen en ondersteunen elkaar tijdens deze projecten om begrip voor elkaar te krijgen en om elkaar vervolgens verder te helpen met bepaalde werkzaamheden binnen deze maatschappij.

2.4 Onderbouwing

Door de data die verzameld is tijdens het onderzoek kan het innovatieve plan onderbouwd worden. Deze onderbouwing berust op verschillende literatuur en document stukken die in *fig.1* staan genoteerd.

Bevindingen van het onderzoek	Toepassingen vanuit literatuur en document onderzoek
<p>Om antwoord te krijgen op de hoofdvraag is het van belang te weten wat emancipatie is. Uiteindelijk kan het projectteam extra tijd en/of tools inzetten om de emancipatie te bevorderen bij de deelnemers.</p>	<p>Vanuit verschillende literatuurbronnen wordt gezegd dat emancipatie werken aan je zelfontplooiing, zelfbeschikking en gelijkwaardigheid is (De Brabander, 2013 & Groen & Jongman, 2014). Daarnaast moeten mensen met een beperking extra aandacht krijgen om zich op die punten te kunnen ontwikkelen (Groen & Jongman, 2014). Dit gebeurt bij de musical en wordt nog verder geïmplementeerd in het tijdspad gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering).</p>
<p>Er zijn bevorderende factoren voor de emancipatie van deelnemers.</p>	<p>Deze factoren zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gezelligheid binnen de groep - Iedereen moet zich veilig voelen - Men wil van elkaar leren - Er moet ruimte zijn voor talentontwikkeling - Extra activiteiten zijn belangrijk voor het sociale contact - Er moet al contact zijn tussen de deelnemers voordat de musical begint <p>(Special Arts, z.d.) en (onderzoeksverslag, bijlage 10, Geconcludeerde interviews). Deze punten zijn meegenomen bij het maken van de indeling van de musical gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering).</p>
<p>Er zijn belemmerende factoren voor de emancipatie van deelnemers.</p>	<p>Er kan vanuit de overheid bezuinigd worden op kunst en cultuur. Daardoor kunnen er minder mensen bereikt worden wat weer ten kosten gaat van die mensen. Het is daarom goed om samenwerkingen aan te gaan met verschillende organisaties om zo zekerder te zijn van inkomen en duurzamer bezig te zijn (Rijksoverheid, 2019-2020 & gemeente Nijmegen, 2020). Tijd kan ook een belemmering zijn voor de emancipatie van deelnemers. Zij hebben vaak extra tijd nodig om bepaalde dingen te leren (Special Arts, z.d.). Wanneer zij niet die tijd krijgen, kunnen zij hun leerproces niet afmaken, wat ten kosten kan gaan van de emancipatie.</p>
<p>Er zijn randvoorwaarden aan een activiteit om deelnemers goed te kunnen begeleiden</p>	<p>In 1948 zijn er wetten gemaakt die betrekking hebben op de doelgroep van de musical. Zo heeft iedereen recht op kunst en cultuur, wordt iedereen gelijk en vrij geboren en heeft iedereen het recht op sociale zekerheid (United Nations, 1948). Deze rechten worden behaald door middel van de musical en worden versterkt door het innovatieve plan. Zo zijn er nog meer deelnemers welkom en komen er</p>

	meer activiteiten aan om nog meer mensen te betrekken bij culturele activiteiten.
--	---

Fig. 1

Elk literatuur en documentstuk is uitgebreider uitgelegd in het onderzoeksverslag. Deze is te lezen in de bijlage (onderzoeksverslag, bijlage 15, Document- en literatuurstudie).

2.5 Kritische beschouwing

De kritische beschouwing bestaat uit twee onderdelen. Dit zijn de voorwaarden en de risico's van de innovatie. Deze twee onderwerpen moeten worden meegenomen in het innovatieve plan om de innovatie succesvol te maken.

2.5.1 De voorwaarden

Er zijn enkele voorwaarden waaraan de innovatie moet voldoen. Ten eerste is het van belang dat de innovatie aansluit op de organisatie. Dit betekent dat er een draagvlak gecreëerd moet worden bij het projectteam en de deelnemers. Dit is gebeurd. Het projectteam is betrokken bij het onderzoek. Het onderzoek is, ter controle, meerdere malen opgestuurd naar de projectleider. Daarnaast is een docent uit het projectteam geïnterviewd om data te verzamelen voor de onderzoeksvraag (onderzoeksverslag, bijlage 8 Interview professionals, professional Y).

Daarnaast zijn alle deelnemers betrokken geweest, omdat zij de musical uitvoeren en de innovatie moeten ervaren. Zij hebben aangegeven waar zij behoefte aan hebben. Vervolgens zijn die behoeftes gekoppeld aan de doelen die zijn gemaakt. Uiteindelijk moet dit draagvlak er zijn, omdat zij weer verder gaan met de innovatie in de volgende edities (Verhagen, 2011).

2.5.2. De risico's

Betrokkenen hebben het onderzoek en de innovatie gelezen en feedback geleverd. Echter was er in de laatste periode geen ruimte om te discussiëren over de innovatie. Dit heeft te maken met COVID-19. Het kan zijn dat door het gebrek aan discussie, over hoe de innovatie het best geïmplementeerd kan worden, het niet of minder wordt gedaan. Daarnaast zal de musical door COVID-19 nog een langere tijd niet doorgaan. Daardoor ontstaat er een gat tussen het innovatieplan en de uitvoering. Door dit gat kan de innovatie op de achtergrond verdwijnen (Verhagen, 2011).

Hoofdstuk 3, het onderzoeks- en ontwerpproces

3.1 Valide en betrouwbare onderzoeksresultaten

Voordat het onderzoek begonnen was, heeft er allereerst een gesprek plaatsgevonden tussen de projectleider en de aankomende onderzoeker (onderzoeksverslag, bijlage 4, Vragen praktijkprobleem). Het gesprek ging over of het meerwaarde heeft om onderzoek te doen bij de musical. Er is toen gezamenlijk besloten dat het nut heeft om onderzoek te doen bij de musical. Belangrijk is dat er verschillende onderzoeksmethodes gehanteerd moeten worden om uit te zoeken of er aanwijzingen zijn dat de musical helpt bij de emancipatie van de deelnemers. De onderzoeker doet participatief onderzoek, omdat hij verschillende rollen aanneemt tijdens de musical. Hij speelt mee, helpt deelnemers en observeert. Dit betekent dat hij nauw betrokken is met de doelgroep wat impact kan hebben op het onderzoek. Daarnaast is de houding van de onderzoeker van belang. Hij hanteert daarvoor vijf componenten die later in dit hoofdstuk worden behandeld (Van den Herik & Schuitema, 2016).

De onderzoeker heeft besloten dat hij met een open houding het onderzoek gaat doen. Dit houdt in dat hij van te voren geen conclusies trekt, bevindingen die tegen zijn eigen mening ingaan noteert en dat hij vanuit verschillende perspectieven naar het onderzoek kijkt. Dit doet hij om de validiteit en de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen. Het is een outside-in-innovatie waarin ervaringen en bevindingen van zowel interne als externe betrokkenen belangrijk zijn en meegenomen worden in de innovatie (Verhagen & Haarsma-Den Dekker, 2015).

Onderzoeksmethodes

Er zijn 5 verschillende onderzoeksmethodes gehanteerd om de hoofdvraag en deelvragen te kunnen beantwoorden. Deze triangulatie is belangrijk om de validiteit en betrouwbaarheid te waarborgen (Van der Donk & Van Lanen, 2016). Ook werden die verschillende methodes toegepast in verschillende perspectieven. Dit gebeurt om kritisch te zijn naar de onderzoeksresultaten. Het kan zijn dat (on)bewust de visie van de onderzoeker mee wordt genomen tijdens het participatief onderzoek. De onderzoeker heeft daarom ook niet participatief onderzoek gedaan door een turfmethode uit te voeren, door andere organisaties te betrekken bij het onderzoek en door professionals te interviewen. Deze visies zijn allemaal meegenomen in de resultaten van het onderzoek, om vanuit daar conclusies en aanbevelingen voor de innovatie te noteren (Van den Herik & Schuitema, 2016).

De onderzoeksmethodes worden in het onderzoeksverslag uitgebreider uitgelegd (onderzoeksverslag, Onderzoeksmethodes). Hieronder staat de samenvattende uitleg van elke onderzoeksmethode.

Observatie

Voor het observeren zijn twee verschillende observatietechnieken gebruikt. De eerste techniek is de participerende observatie waarbij de onderzoeker tijdens de musicallessen dingen opneemt die hij kan gebruiken voor de gestructureerde onderzoeksmethodes. Deze methode is niet gestructureerd en is verborgen. Hierdoor noteert hij alleen belangrijke dingen die nuttig kunnen zijn voor het onderzoek. Tijdens de tweede observatie, heeft de onderzoeker niet geparticipeerd. Deze observatie is van tevoren aangekondigd zodat de deelnemers weten dat de onderzoeker een les langs de kant zit om te turven hoe vaak deelnemers contact met elkaar zoeken (onderzoeksverslag, bijlage 12 & 13, Turfmethode & Indicatoren observatie). Deze feiten worden geformuleerd in de resultaten om vervolgens conclusies te trekken (Van der Donk & Van Lanen, 2016).

Interviews deelnemers

Tijdens de musical is er op verschillende momenten geïnterviewd. Dit is gedaan om eventuele vooruitgang en/of daling in te zien van het leerproces van de deelnemers. Als eerst is er een 0-meting uitgevoerd bij deelnemers die voor het eerst aan de musical meedoen. Daarin werd de beginsituatie van de deelnemers genoteerd. Halverwege werden deze deelnemers nogmaals geïnterviewd met vragen die aansloten op hun antwoorden van de 0-meting. De interviews werden met de narratieve methode uitgevoerd. Dit houdt in dat de vragen die voorbereid zijn verhalen uitlokken waardoor er doorgevraagd kan worden om uiteindelijk te kunnen concluderen (Bobbink, Degen-Nijeboer, Geurts, Pelzer, & Woudenberg, 2012). De antwoorden van de deelnemers werden vergeleken met de doelen van de musical. Uiteindelijk concludeerde de onderzoeker dat de doelen behaald werden, maar dat er ruimte is voor verbetering (onderzoeksverslag, bijlage 10, Geconcludeerde interviews). Dit is het innovatieve plan gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering).

Een interview is getranscribeerd en samengevat, met als reden om zo dicht mogelijk bij de werkelijkheid te blijven en er voor te zorgen dat niet onbedoeld de mening van de onderzoeker mee wordt genomen (onderzoeksverslag, bijlage 11, 0-meting & getranscribeerde tussenmeting deelnemer M). De betrouwbaarheid van de resultaten worden zo verhoogd (Van der Donk & Van Lanen, 2016).

Enquête

Aan het einde van de musical is er een enquête gehouden bij alle deelnemers. Iedere deelnemer heeft de enquête gemaakt om de validiteit en betrouwbaarheid te waarborgen. De van te voren opgestelde doelen zijn vergeleken met alle antwoorden van de deelnemers waardoor ieder gevoel, iedere waarneming en ieder feit mee wordt genomen. Daar vanuit zijn conclusies getrokken en aanbevelingen geschreven die betrekking hebben op alle deelnemers om zo de volgende edities van de musical nog beter te laten aansluiten op de wensen en gevoelens van de deelnemers.

De enquête is een online quiz met verschillende antwoorden per vraag. De deelnemers mogen het best passende antwoord kiezen. Dit zijn gesloten vragen om aan het einde duidelijk in te kunnen zien hoeveel deelnemers meer sociaal contact hebben opgedaan, wie zelfstandiger is geworden en wie meer zelfvertrouwen heeft gekregen door middel van de musical (onderzoeksverslag, bijlage 16, Eindevaluatie Kahoot quiz)

Interviews professionals

Tijdens de gehele musical zijn er op verschillende momenten interviews afgenomen bij professionals. Deze professionals komen uit hetzelfde werkveld, maar werken bij andere soortgelijke organisaties. Van te voren zijn er verschillende open vragen opgesteld om in te zien hoe zij kijken naar eventuele bevorderende factoren, belemmerende factoren en randvoorwaarden van een activiteit/project. Deze antwoorden zijn naast elkaar gelegd en zijn vergeleken met de antwoorden van de deelnemers. Zo zijn de resultaten betrouwbaarder, omdat er naast de ingevingen van deelnemers, ingevingen van professionals zijn gegeven over hun ervaringen met soortgelijke deelnemers bij soortgelijke activiteiten (onderzoeksverslag, bijlage 8, Interview professionals).

Een interview is bewust afgenomen bij een professional binnen dezelfde organisatie. Zij is de docent van de musical en heeft meerdere musicals gemaakt en gegeven. Door haar te interviewen gaat de betrouwbaarheid van het onderzoek ook omhoog. De reden is dat zij een andere (professionele) kijk heeft op de musical dan de deelnemers. Deze resultaten worden weer met elkaar vergeleken om conclusies en aanbevelingen te noteren voor het innovatieve plan (onderzoeksverslag, Conclusie).

Literatuur en document onderzoek

Alle resultaten van de interviews en observaties zijn onderbouwd met literatuur en/of document onderzoek. Dit is gedaan om de objectiviteit in dit verslag te waarborgen. Aan interviews en observaties zit namelijk altijd wel een subjectief randje. Door de resultaten van de interviews en de observaties te koppelen aan relevante literatuur en/of documenten, gaat de kwaliteit van de uiteindelijk innovatie meer omhoog dan wanneer dit niet gebeurt. Deze literatuur en documenten zijn uiteraard gecontroleerd op betrouwbaarheid. Zo is gekeken naar de kwaliteit van de stukken en is rekening gehouden met de soort auteurs en hoe oud/jong de stukken zijn. Vervolgens versterken de stukken literatuur en documenten het beantwoorden op de deelvragen en hoofdvraag. In het onderzoeksverslag staat een uitgebreidere uitleg over hoe alle literatuur en documenten gebruikt zijn (onderzoeksverslag, bijlage 15, Document- en literatuurstudie).

3.2 Inzet van kunstzinnige en sportieve activiteiten (KSA)

Kunstzinnige en sportieve activiteiten (KSA) zorgen ervoor dat er muzisch-agogisch wordt gehandeld. Deze handeling is gericht op de ontwikkeling van de deelnemers en is doelgericht, maar ook belevingsgericht. Deelnemers kunnen namelijk emotie ervaren omdat zij op een creatieve manier worden uitgedaagd (Behrend & Jellema, 2015). Er is gedurende het onderzoek op verschillende momenten gebruik gemaakt van KSA. KSA is toegepast op de interviews met de deelnemers en met een docent. Wat er gebeurt is dat de deelnemers en de professional anders de vragen beantwoorden, omdat de KSA een beroep doet op de vindingrijkheid, verwondering en de verbeelding van de geïnterviewde. Dat zorgt ervoor dat veranderingsprocessen in gang worden gezet (Behrend & Jellema, 2015). Zij beantwoorden de vragen anders waardoor er vanuit verschillende optieken resultaten komen die gebruikt worden voor het innovatieve plan. Hieronder zijn de KSA momenten kort uitgelegd. In het onderzoek staat een uitgebreidere versie over hoe KSA is toegepast (onderzoeksverslag, Inzet Kunstzinnige en sportieve activiteiten (KSA))

3.2.1 Interviews deelnemers

De evaluatie met de deelnemers is gemaakt aan de hand van KSA. Het is van belang om de deelnemers goed en betrouwbaar te kunnen bereiken in tijden van het COVID-19 virus. Dit is gebeurd aan de hand van een online enquête waarin zij spelenderwijs antwoorden kunnen kiezen die het dichtst bij hun staan (onderzoeksverslag, bijlage 16, Eindevaluatie Kahoot quiz). De antwoorden zijn allemaal goed en mogen worden toegelicht. Dit is niet verplicht. Het is een anonieme quiz waarin alleen de onderzoeker en de deelnemer de antwoorden tot zich nemen. Dit is in samenspraak met de deelnemers besloten. Daarnaast kunnen de deelnemers de quiz in een veilige omgeving doen, mits er internetverbinding is. Door deze veilige omgeving zal een deelnemer zich eerder op zijn/haar gemak voelen wat uiteindelijk resulteert in een betrouwbaarder antwoord (Behrend & Jellema, 2015).

3.2.2 Interview met docent musical

De docent van de musical Vinden & Verbinden heeft al vele musicals gemaakt en gegeven. De onderzoeker wil daarom de docent uitdagen. Dit is gebeurd. Het interview moet online gehouden worden in verband met het coronavirus. De onderzoeker heeft er daarom voor gekozen om zich te verkleeden (onderzoeksverslag, Interview professional Y (docent theater)). Hij heeft verschillende verkleedstukken aan om verhalen uit te lokken bij de docent (Behrend & Jellema, 2015). Dit is niet gelukt. De reden is dat zij geen gevoelens en emoties heeft bij de verkleedstukken. Naast de verkleedstukken zijn er ook vragen voorbereid die gesteld zijn aan de docent. Deze vragen hebben betrekking op de onderzoeksvraag en de daarbij horende deelvragen. De docent heeft de vragen beantwoord (onderzoeksverslag, Interview professional Y (docent theater)).

3.3 Het betrekken van de organisatie bij het onderzoeks- en ontwerpproces

De organisatie is op verschillende momenten betrokken bij het onderzoeks- en ontwerpproces. Daarnaast zijn de deelnemers ook betrokken bij het onderzoeks- en ontwerpproces. De reden dat de deelnemers hierbij betrokken zijn, is dat zij uiteindelijk de innovatie gaan beleven. Zij moeten er uiteindelijk op vooruitgaan. De organisatie en het team van het project willen dat ook. Dat is vastgelegd in de doelen van het project (onderzoeksverslag, bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden). De deelnemers zijn op verschillende momenten geïnterviewd. Dit stimuleert de betrokkenheid van de organisatie en het team. Zij worden namelijk nieuwsgierig gemaakt, omdat zij graag willen weten wat de resultaten zijn van de interviews met de deelnemers (Van der Donk & Van Lanen, 2016). Zij zien dan in of de doelen wel of niet behaald worden.

De organisatie en het team worden niet alleen nieuwsgierig gemaakt. Er zijn ook andere contactmomenten. Zo is er op elke dinsdag een contactmoment tussen de onderzoeker en de projectleider (onderzoeksverslag, bijlage 17, Gesprekken projectleider H). Tijdens deze gesprekken wordt er gekeken of de doelen behaald worden, hoe het onderzoek verloopt, wat nog beter of anders kan en wat al goed gaat. Ook worden er bij onduidelijkheid, eventuele vragen beantwoord. Door deze vaste communicatiemomenten blijft de organisatie betrokken bij het onderzoeks- en ontwerpproces (Van der Donk & Van Lanen, 2016). Het is ook van belang dat er tijdens deze contactmomenten genoeg ruimte is voor feedback, het bespreken van inspirerende voorbeelden en het gericht werken aan verbetering (Verhagen, 2016). Deze feedbackmomenten moeten constructief en positief opgevat worden om in de flow te blijven. Dit is ook gebeurd. De projectleider en de onderzoeker hebben elkaar feedback gegeven over het werk en over de begeleiding (onderzoeksverslag, bijlage 17, Gesprekken projectleider H). Dit allemaal om de praktijk te kunnen verbeteren en om op de hoogte te blijven van eventuele ontwikkelingen.

Een kritische noot is COVID-19. Door COVID-19 zijn de wekelijkse contactmomenten gestopt. De onderzoeker heeft daarom het onderzoeksverslag meerdere malen opgestuurd om de projectleider toch op de hoogte te houden van de vooruitgangen. De projectleider heeft hier vervolgens feedback op gegeven, wat geïmplementeerd is in het verslag. Daarnaast hebben er verschillende Skype-gesprekken plaatsgevonden. Tijdens deze gesprekken zijn resultaten en bevindingen gedeeld om de betrokkenheid te vergroten en om feedback te mogen ontvangen en te kunnen implementeren.

3.4 Het evaluatieproces

Het onderzoek naar de musical Vinden & Verbinden is gedaan om te controleren of de doelen behaald worden. Als de doelen behaald worden, zijn er aanwijzingen dat de musical een positieve bijdrage heeft aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Voor het onderzoek zijn verschillende methodes gebruikt, waardoor de validiteit en de betrouwbaarheid van het verslag worden vergroot. Daarnaast zijn er vele contactmomenten geweest met de projectleider en het team wat achter de musical staat. Dit allemaal om een zo goed mogelijk innovatief plan op te stellen. De onderzoeker heeft een onderzoekende houding aangenomen, die bestaat uit vijf componenten, om het verslag over de innovatie betrouwbaar en valide te maken (Van den Herik & Schuitema, 2016).

Bedachtzaam

In het eerste semester is er weinig aandacht besteed aan het onderzoek. Dit kan beter. Zo kan de 0-meting eerder worden uitgevoerd waardoor er meer tijd vrij is om literatuur te lezen en andere interviews voor te bereiden en/of te houden. Een begeleider van twee deelnemers is geïnterviewd. Voor de betrouwbaarheid van het verslag zouden meerdere interviews met begeleiders/verzorgers beter zijn geweest. Dit is nu niet gebeurd. Wanneer er meerdere interviews met begeleiders zouden zijn afgenomen zouden de resultaten naast elkaar gelegd kunnen worden om conclusies te trekken.

Er is een keer geobserveerd. Dit had vaker moeten. Door de COVID-19 maatregelen zijn meerdere observaties niet mogelijk geweest. Dit gaat ten koste van de betrouwbaarheid van het onderzoek. In het vervolg zal er rekening gehouden moeten worden met eventuele belemmeringen die zich voor kunnen doen. Een oplossing is om in het eerste semester al enkele observaties te houden.

Nieuwsgierig

De interviews die gedaan zijn met de deelnemers zijn goed gegaan. Dit houdt in dat deelnemers zich veilig voelen bij de vragen die de onderzoeker stelt. Hij wilde namelijk niet alleen de antwoorden weten voor de innovatie, maar ook omdat hij oprecht geïnteresseerd is in die persoon. Het bewijs daarvoor is dat hij telkens doorvraagt (onderzoeksverslag, bijlage 9, Interviews deelnemers). Dat resulteert vervolgens in bruikbare en valide antwoorden die ingezet zijn bij de innovatie. Zo zijn er extra momenten gereserveerd voor activiteiten om deelnemers meer met elkaar te laten verbinden gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering). Gedurende het onderzoek zijn verschillende professionals geïnterviewd. Dit om in te zien wat de ervaringen zijn bij andere organisaties en professionals. Deze ervaringen zijn nodig om in te kunnen zien of ze gebruikt kunnen worden voor de innovatieve praktijkverbetering.

Deze bruikbare en valide resultaten zijn vervolgens meegenomen bij het opstellen van het innovatieve plan. Zo zijn extra momenten ingepland om deelnemers persoonlijker en op talent te begeleiden en zijn er vergaderingen met betrokkenen ingepland om adviezen uit te wisselen over hoe om te gaan met bepaalde deelnemers.

Opmerkzaam

Tijdens de interviews heeft de onderzoeker zich ook een opmerkelijke houding aangegeven. Dit was gemakkelijk, omdat er enkele antwoorden opvielen uit de interviews. Zo viel er op dat elke deelnemer enthousiast was over de implementatie van het etentje halverwege de musical. Met deze kennis zijn er vervolgvragen gesteld om in te zien of er meer behoefte is aan activiteiten met betrekking tot kennismaking (onderzoeksverslag, bijlage 16, Eindevaluatie Kahoot quiz). Dit was het geval. Hierdoor is de innovatieve praktijkverbetering verbeterd door meer activiteiten aan te bieden voor kennismaking gesprekken (Bijlage, innovatieve praktijkverbetering). Meer ruimte maken voor kennismaking en sociale vaardigheden opdoen sluit ook aan op de doelen van het project (onderzoeksverslag, bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden) en op theorie van de participatie (onderzoeksverslag, Emancipatie).

Informatie delen

De verschillende contactmomenten die zijn geweest met het projectteam, deelnemers en andere betrokkenen zijn zeer efficiënt. Dit houdt in dat de onderzoeker aandachtig geluisterd heeft naar ieders mening om vanuit al die optieken een conclusie te schrijven met aanbevelingen voor de innovatie. Daarbij is een innovatieplan opgesteld wat aansluit op de organisatie en de deelnemers, en wat onderbouwd is met literatuur en document onderzoek. In de laatste weken is dat contact een stuk minder geworden. Dit komt door COVID-19. Die contactmomenten hadden toch moeten plaatsvinden, alleen dan op een andere manier om te innovatie nog beter aan te laten sluiten op de wensen van de praktijk en de deelnemers.

Kritische blik

Door het gehele innovatieverslag zijn kritische noten opgenomen. Dit is gedaan om de validiteit en betrouwbaarheid te kunnen waarborgen. Zo zijn er verschillende onderdelen niet, minder of anders uitgevoerd vanwege het COVID-19 virus. Observaties zijn minder gedaan, gesprekken over de

implementatie van de innovatie zijn er niet geweest, er zijn minder andere contactmomenten met betrokkenen geweest en er is een kritische blik op de participatiesamenleving.

Bronvermelding

- Abma, T., Nierse, C., Caron-Flinterman, F., Broerse, J., Heuvelman, C., van Dijk, J., Smit, J., Zeeuw, M. (2006, september). *Onderzoek met en voor mensen met verstandelijke beperkingen*. Geraadpleegd op 18 december 2019, van https://www.zonmw.nl/uploads/tx_vipublicaties/VRAAGSTURING.eindrapport_def_september_2006.pdf
- Behrend, D. & Jellema, M. (Utrecht). (2015). *Muzisch-agogische methodiek: muzisch interveniëren in het sociaal werk* (6de editie). Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Bobbink, E. C., Degen-Nijeboer, H. M., Geurts, E. C. M., Pelzer, M. M. H., & Woudenberg, J. N. (2012). *Narratief! Wablijf?: ieder zijn eigen verhaal* (1ste editie). Arnhem/Nijmegen: Lectoraat Lokale Dienstverlening vanuit Klantperspectief, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
- Celestin-Westreich, S., & Celestin, L. (2012). *Observeren en rapporteren* (2de editie). Amsterdam: Pearson Benelux B.V.
- De Brabander, R. (2013). *Van gedachten wisselen* (2de editie). Bussum, Nederland: Coutinho.
- Geertsema, H., & Spierts, M. (2019). *De kleur van sociaal werk* (1ste editie). Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum.
- Gemeente Nijmegen. (2020). *Groei. Cultuurvisie Nijmegen 2020*. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van https://www.cultuurenschoolnijmegen.nl/content/PDF/Groei_-_Cultuurvisie_Nijmegen_2020.pdf
- Groen, M., & Jongman, H. (2014). *Maatschappelijk werk in uitvoering* (2de editie). Groningen, Nederland: Noordhoff.
- HandicapNL. (2019). *Bekijk hier onze projecten*. Geraadpleegd op 28 november 2019, van <https://handicap.nl/projecten/>
- Hoekstra, E. & de Stefano, P. (2018). *(On)gelijkheid in de participatiesamenleving*. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van [https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/platforms/connected-learning/\(on\)gelijkheid-in-de-participatiesamenleving.pdf?sfvrsn=406f46b7_2](https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/platforms/connected-learning/(on)gelijkheid-in-de-participatiesamenleving.pdf?sfvrsn=406f46b7_2)
- Kant, I (1978). *Grondslagen van de ethiek* (1ste editie). Amsterdam/Meppel: Boom.
- Lindenberg, huis voor kunsten. (2020). *Visie en missie*. Geraadpleegd op 10 april 2020, van <https://www.delindenberg.com/>
- Pluryn Werkenrode, Bindkracht 10, Hobbycentrum Nijmegen, De Lindenberg. (2019). *Vinden & Verbinden, dumpjongeren 2019-2020*. Geraadpleegd op 28 november 2019, van <file:///C:/Users/user/Documents/Culturele%20maatschappelijke%20vorming/Leerjaar%204/stage/Waalzinnig/Projectplan%20Vinden%20en%20Verbinden%202019-2020.pdf>
- Rijksoverheid. (10 oktober 2019). *Nieuw platform om maatschappelijk vastgoed te verduurzamen*. Geraadpleegd op 1 mei 2020, van <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/10/10/nieuw-platform-om-maatschappelijk-vastgoed-te-verduurzamen>
- Rijksoverheid. (15 november, 2019). *Kabinet vereenvoudigt aanbestedingsprocedure voor gemeentelijke zorg*. Geraadpleegd op 28 november 2019, van

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/11/15/kabinet-vereenvoudigt-aanbestedingsprocedure-voor-gemeentelijke-zorg>

Stichting Special Arts Nederland (z.d.). *Special Arts*. Geraadpleegd op 7 april 2020, van <https://kennisplatform.specialarts.nl/>

United Nations. (1948, 10 december). *The Universal Declaration of Human Rights*. Geraadpleegd op 18 december 2019, van <https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/>

Van den Herik, M., & Schuitema, A. (2016). *Een onderzoekende houding: Werken aan professionele ontwikkeling*. Bussum: Coutinho.

Van der Donk, C. & van Lanen, B. (2016). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn* (2de editie). Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Van der Vlerk, D. (2005). *Inspireren tot leren* (1ste editie). Bussum, Nederland: Coutinho.

Verhagen, P. (2011). *Kwaliteit met beleid* (2de editie). Bussum, Nederland: Coutinho.

Verhagen, P. & Haarsma-Den Dekker, C. (2015). *Ondernemen en innoveren in zorg en welzijn* (2de editie). Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Vosters, N., Petrina, R. & Heemskerk, I. (Reds.). (2013). *Inclusief: Werken aan zorg en welzijn voor iedereen*. Bussum, Nederland: Coutinho.

Bijlage, innovatieve praktijkverbetering

2020

De innovatieve praktijkverbetering'

Auteur: Floris van Lier

Studentnummer: 565828

25-5-2020

Inhoudsopgave

Inleiding	25
Interviews	26
0-meting	26
Tusseninterviews	26
Doel	27
Subdoelen.....	27
Conclusie	27

Inleiding

Naar aanleiding van het onderzoek dat gedaan is bij de musical, is er een innovatieplan geschreven voor het projectteam en de organisatie, De Lindenberg. De innovatie is een programmaboek van de musical. Hierbij zijn enkele extra activiteiten en vergaderingen opgenomen die ondersteunend zijn voor de musical. De vraag was of de musical een bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Het antwoord hierop is ja, maar dit kan nog verbeterd worden door er meer aandacht aan te besteden. De aandachtspunten zijn het verbeteren van de sociale vaardigheden, het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van de deelnemers.

In het begin van de musical is er 0-meting uitgevoerd bij de deelnemers om het beginniveau vast te stellen. Daarna zijn er enkele tusseninterviews gehouden onder de deelnemers. Als laatste is er een eindevaluatie geweest in de vorm van een quiz waarin er gemeten werd in hoeverre de musical een bijdrage levert aan het zelfvertrouwen, zelfstandigheid en sociale vaardigheden van de deelnemers. De resultaten van de interviews zijn gebruikt voor de innovatie. Deze interviews worden versterkt door interviews met professionals, observaties en literatuur en documentonderzoek. Dit is allemaal terug te lezen in het verslag over de innovatie (2. De innovatieve praktijkverbetering).

Interviews

0-meting

Om eerst de beginsituatie vast te stellen heeft de student de 0-meting gehouden. Dit heeft hij gedaan aan de hand van vragen die hij samen met de projectleider heeft gemaakt. Dit zijn open vragen die een verhaal uitlokken, waardoor er meer informatie uit de deelnemers komt. Vervolgens wordt het interview geanalyseerd en worden de belangrijkste dingen eruit gehaald. Uit de 0-meting is gekomen dat de deelnemers zich wel eens eenzaam voelen en graag meer sociale contacten op willen bouwen. Sommigen willen harder praten/zingen of een instrument leren bespelen en sommigen willen zelfstandiger worden. Sommige punten sluiten aan op de hoofdvraag van dit onderzoek. Het gaat dan bijvoorbeeld om het eenzaam voelen, meerdere sociale contacten willen en zelfstandiger worden.

Tusseninterview

Nadat de 0-meting is gedaan kan er worden gekeken of de doelen van de musical en de deelnemers behaald kunnen worden. De student heeft tusseninterviews gedaan bij dezelfde deelnemers die ook een 0-meting hebben gedaan. Uit die tusseninterviews is gekomen dat deelnemers meer sociaal contact aangaan tijdens de musical, maar dat in de meeste gevallen buiten de musical om geen extra sociaal contact aanwezig is. De reden dat zij meer contact met elkaar krijgen gedurende de musical, is omdat zij elkaar beter leren kennen. Enkele deelnemers zeggen dat zij iets meer zelfstandiger worden door de musical. Zij geven aan dat ze eerder gesprekken durven te beginnen. Dit komt doordat zij zich vertrouwd voelen binnen de groep. Buiten de musical om voelen enkele deelnemers zich wat zelfstandiger. Zij hebben niet meer sociale contacten gekregen, maar sommigen durven nu eerder een gesprek te beginnen of hun mening te verkondigen. Dit kan komen doordat enkele deelnemers leren om harder te praten tijdens de musical.

Eindinterview

Om de eindsituatie vast te leggen is er gebruik gemaakt van KSA. Zo zijn er 14 vragen gemaakt in een Kahoot die alle deelnemers thuis kunnen beantwoorden via hun laptop, telefoon of tablet. Het is een digitale enquête waarbij alle antwoorden goed zijn. Uit de enquête blijkt dat iedere deelnemer met plezier naar de musical gaat en zich bij de musical ook veilig voelt. Dit is omdat zij de groep, maar ook de docenten fijn vinden. De doelen die vanuit het projectteam zijn gesteld worden gedeeltelijk behaald. Zo heeft de helft van de groep meer zelfvertrouwen gekregen en worden de meeste deelnemers iets zelfstandiger. Dit is goed, maar kan nog beter. Zij willen zich bijvoorbeeld inschrijven bij andere musicals. Daarnaast durven enkele deelnemers zich meer te uiten door tijdens de musical vragen te stellen en dit vervolgens ook op school te doen. Sommige deelnemers willen ook nog andere dingen ondernemen omdat zij zich veilig voelen binnen de groep en nu op zoek zijn naar meer dagbesteding. Dit geldt niet voor iedereen. Sommigen hebben het al druk zat of hebben geen behoefte aan extra activiteiten. Qua sociale contacten is er veel verschil binnen de groep. Enkelen hebben wat meer sociale contacten gekregen binnen de groep, maar zij geven aan dat dit nog meer kan. Sommigen hebben geen extra sociale contacten opgedaan, terwijl zij dit wel graag zouden willen. En nog een andere groep hoeft geen extra sociale contacten. Hier is dus winst te behalen.

Doelen

Hoofddoel

- Aan het einde van dit onderzoek zijn er aanwijzingen over of de musical bijdraagt aan het emanciperen van de deelnemers aan de Nederlandse maatschappij.

Subdoelen

- De sociale vaardigheden van de deelnemers zijn tijdens de musical gegroeid.
- De zelfstandigheid van de deelnemers is groter geworden door middel van de musical.
- Het zelfvertrouwen van de deelnemers is meer geworden door middel van de musical.

Conclusie

Er zijn aanwijzingen gevonden dat de musical een bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Dat houdt in dat deelnemers door de musical beter kunnen emanciperen binnen de Nederlandse maatschappij. Dit heeft betrekking op enkele facetten.

De sociale vaardigheden groeien tijdens de lessen van de musical. Dit is terug te lezen in de interviews met de deelnemers (bijlage 9, Interviews deelnemers). Zij geven aan dat zij in het begin minder durven te zeggen/vragen aan medespelers of docenten dan later in het jaar. Dit komt, omdat zij zich vertrouwd voelen in de groep. Dit vertrouwen komt door de groep en docenten. Naarmate zij elkaar vaker zien en beter kennen durven de deelnemers zich meer te uiten. Dit heeft een positief effect op het emanciperen binnen de Nederlandse maatschappij. Zij zijn namelijk een stukje zelfstandiger geworden. Deelnemers geven aan dat ze in andere situaties eerder dingen kunnen aangeven of vragen wanneer dit nodig is. Deelnemers geven wel toe dat het zelfstandiger worden nog beter kan. Sommigen durven nog niet zelfstandig te reizen of zich aan te melden bij theater, sportclubs etc. Hier is dus nog winst te behalen (bijlage 9, Interviews deelnemers).

Om deelnemers nog meer sociale vaardigheden mee te geven, zelfvertrouwen te laten ontwikkelen en zelfstandiger te laten worden is er een uitgebreid programmaboek gemaakt voor de musical Vinden & Verbinden. Hierin zijn de musicallessen meegenomen, maar zijn er ook extra activiteiten, vergaderingen en andere meetings gepland. Dit allemaal om de musical nog beter te maken dan dat die al was! Het is een globaal programmaboek geworden zonder concrete data. Dit vanwege COVID - 19. Het is namelijk nog niet duidelijk wanneer de musical weer van start kan gaan.

Programmaboek Vinden & Verbinden

Het programmaboek begint met een vergadering over hoe het team de aankomende musical gaat invullen qua lessen, vergaderingen en tussentijds activiteiten en gesprekken. In deze periode kunnen deelnemers zich gaan inschrijven, waarna meteen inschrijfgesprekken volgen om in te zien hoe de deelnemer ervoor staat. Wanneer de musical van start gaat is er eerst nog een kennismakingsdag waarin deelnemers, docenten en andere betrokkenen elkaar leren kennen d.m.v. activiteiten. Daarna gaan de musicallessen van start. De lessen blijven hetzelfde, omdat er vanuit het onderzoek positief is gereageerd op de invulling van de lessen. Voor, tijdens of na de lessen wordt er extra ruimte vrij gemaakt voor individuele gesprekken met deelnemers. Dit om de voortgangen te bespreken van deelnemers. Dit kan gedaan worden door een stagiair en/of docenten. Als er een stagiair is kan diegene zich hard maken door tussentijdse activiteiten in te plannen voor deelnemers, docenten en andere betrokkenen. Dit om die sociale vaardigheden, het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid te verbeteren bij de deelnemers. Naast de vergaderingen van het team zullen enkele teamleden extra vergaderingen kunnen inplannen met betrokken organisaties/personen van deelnemers. Dit om de desbetreffende deelnemer nog beter en specifiek te kunnen begeleiden op bijvoorbeeld talent, zelfstandigheid en/of andere (sociale) vaardigheden. Ook kunnen beide organisaties belangrijke zaken met elkaar uitwisselen over de deelnemers (hiervoor moet wel toestemming zijn van de deelnemer en ouders/verzorgers). Het einde van de musical blijft hetzelfde. Dat is namelijk een afsluitend etentje en de vier voorstellingen voor publiek. Het enige dat veranderd, is dat het projectteam weer bij elkaar gaat zitten om de aankomende musical te bespreken. Hieronder vindt u het innovatieve programmaboek van Vinden & Verbinden. Veel leesplezier.

Periodes	Taken	Omschrijving
Start project, juni tot en met augustus	Inschrijvingen van deelnemers	Het inschrijven van deelnemers begint wanneer de vorige editie is afgelopen. Dit is in begin juni. De inschrijving duurt tot en met augustus. Iedereen kan zich in deze periode inschrijven. Eind augustus is de inschrijfperiode klaar en kan niemand zich meer inschrijven. Er zijn uitzonderingen mogelijk. Zij mogen zich later inschrijven, maar moeten in gesprek met het team om te laten zien wie hij/zij is en wat hij/zij wil leren.
	Vergadering (planning maken voor het aankomende jaar)	In de gehele periode van het inschrijven van deelnemers heeft het projectteam de kans om een dag samen te komen en een voorlopige planning te maken van de musical met de daarbij behorende afspraken, activiteiten en vergaderingen.
	Inschrijfgesprekken	Wanneer er inschrijvingen worden ontvangen worden er door de projectleider zo snel mogelijk inschrijfgesprekken

		gepland om meer te weten te komen over de aankomende deelnemer. Deze gesprekken kunnen altijd en overal gepland worden. Hierin wordt besproken wie zij zijn, wat ze doen, wat ze willen leren en waar zij moeite mee hebben.
Tussenstart, eerste halve maand september	Vergadering projectgroep	De projectgroep verzamelt alle gegevens van de deelnemers en bespreekt met elkaar de beste manier om de deelnemers te kunnen begeleiden. Zij kijken of de deelnemer naar school gaat en naar welke school, bij welke welzijnsorganisatie diegene zit, wat hij/zij doet qua hobby's, wat hij/zij wil leren en waar ze moeite mee hebben. Ook wordt er besproken hoe de kennismakingsdag eruit gaat zien om de deelnemers, docenten, het projectteam en eventuele begeleiders en/of ouders te laten verbinden. Dit bestaat uit een of meerdere activiteiten.
	Contact opnemen met betrokkenen van deelnemers	Het gehele projectteam neemt contact op met betrokken organisaties. Er wordt een afspraak gemaakt om te evalueren over de desbetreffende deelnemer(s). Dit om elkaar te informeren over de deelnemer en hoe zij die deelnemer verder kunnen helpen.
Tweede halve maand september	Start kennismaking dag	Er worden een of meerdere activiteiten georganiseerd om iedereen met elkaar kennis te laten maken. Dit kan bijvoorbeeld gezamenlijk eten zijn. Het moet in ieder geval laagdrempelig zijn, omdat de meesten elkaar niet kennen.
	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de inschrijfgesprekken.
Oktober	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de inschrijfgesprekken.

November	Tweede activiteit	Naar aanleiding van de inschrijfgesprekken en eventuele voortgangsgesprekken door de stagiair** wordt er een tweede activiteit bepaald door de stagiair. Deze wordt gegeven wanneer iedereen een extra uurtje vrij is . Bijvoorbeeld 1 uur eerder afspreken.
	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de inschrijfgesprekken en voortgangsgesprekken.
December	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de inschrijfgesprekken en voortgangsgesprekken.
Januari	Vergadering met andere organisaties	In deze maand gaan de projectgroepsleden in gesprek met andere mensen van betrokken organisaties om in te zien of eerder bepaalde doelen van deelnemers behaald gaan worden. Informatie wordt tussen beide partijen uitgewisseld.
	Vergadering	Het projectteam vergaderd over de vergaderingen met de andere organisaties om de resultaten te implementeren in de musical.
	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de voortgangsgesprekken en de vergadering.
Februari	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de voortgangsgesprekken en de vergadering.
Maart	Derde activiteit	Door de voortgangsgesprekken van de stagiair met de deelnemers wordt een derde activiteit geven**. Deze maakt de stagiair weer.
	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de voortgangsgesprekken en de vergadering.

April	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de voortgangsgesprekken en de vergadering.
	Optreden	Optreden van de musical in verschillende buurten te Nijmegen. Bijvoorbeeld in Het Hobbycentrum.
Mei	Musicallessen*	De musicallessen blijven zoals ze zijn. Deze worden misschien iets aangepast naar aanleiding van de voortgangsgesprekken en de vergadering.
	Optreden	Optreden van de musical in verschillende buurten te Nijmegen. Dit kan bijvoorbeeld in de bibliotheek zijn.
Juni	Optreden	Optreden van de musical in verschillende buurten te Nijmegen. Dit kan bijvoorbeeld tijdens het Waalzinnig Festival zijn in het centrum van Nijmegen.
Half juni tot en met augustus	Inschrijvingen van deelnemers	Het inschrijven van deelnemers begint als de vorige editie is afgelopen. Dit is in begin juni. De inschrijving duurt tot en met augustus. Iedereen kan zich in deze periode inschrijven. Eind augustus sluit de inschrijfperiode en kan niemand zich meer inschrijven. Er zijn uitzonderingen mogelijk. Zij mogen zich later inschrijven, maar moeten in gesprek met het team te laten zien wie hij/zij is en wat hij/zij wil leren.

*Tijdens musicallessen kunnen deelnemers apart worden genomen door de docent die geen les aan het geven is. Hij/zij kan dan begeleiden en helpen met de talentontwikkeling van de deelnemer. Het is handig dat de zangdocent de deelnemer met zangtalent helpt. Dit geldt voor elke onderdeel. Docenten kunnen de deelnemer(s) ook advies geven over waar zij hun talent nog verder kunnen laten ontwikkelen.

**Voortgangsgesprekken kunnen gevoerd worden door een stagiair die mee doet met de musical. Die stagiair houdt met elke deelnemer een gesprek over de voortgangen en over de vooruitzichten van de musical. De student probeert dit te implementeren tijdens de musical. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren bij de activiteiten die opgezet gaan worden.

Bijlage 2, praktijkbeoordeling

Onderwijseenheid:	Het Afstuderen: Innovatieve praktijkverbetering – Adviesbeoordeling Praktijkbegeleider	
Naam student en studentnummer:	Floris van Lier	2020
Naam Organisatie:	Lindenberg Cultuurhuis	
Naam en handtekening Praktijkbegeleider:	Hiek Sparreboom	

Competentie 1: Contact leggen met mensen in hun sociale omgeving en zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden en deze waar van toepassing in dialoog met hen analyseren.
(contact leggen, oriënteren en analyseren)

<i>De student laat zien dat hij/zij:</i>	<i>Onvoldoende/voldoende/goed</i>	<i>Verbetersuggesties</i>
<i>gebruik maakt van bestaande theoretische en wetenschappelijke kennis van sociologische en maatschappelijke omstandigheden om zich op situaties te oriënteren (1.3)</i>	Voldoende	
<i>een analyse maakt van maatschappelijke, culturele, sociale omstandigheden en onderzoeksgegevens, waardoor belemmeringen en mogelijkheden zichtbaar worden. (1.4)</i>	Voldoende	Blijf zoveel mogelijk informatie opvragen van andere betrokkenen, waardoor jouw eigen mening zorgvuldig vormgegeven wordt en je zo goed mogelijk in staat bent een probleem of vraagstuk op te lossen.
<i>een situatie, vraagstuk of probleem vanuit meerdere (culturele) invalshoeken benadert. (1.5)</i>	Voldoende	

Competentie 7: Beleidsmatig en strategisch denken en handelen, werken aan de kwaliteit van organisaties, zichtbaar gebruik maken van professionele netwerken en ondernemend en maatschappelijk verantwoord inspelen op actuele ontwikkelingen in de samenleving.
(beleidsmatig en strategisch handelen)

<i>De student laat zien dat hij/zij:</i>	<i>Onvoldoende/voldoende/goed</i>	<i>Verbetersuggesties</i>
<i>met eigen initiatieven aansluit op het organisatiebeleid en relevant overheidsbeleid. (7.3)</i>	Voldoende	Je hebt op eigen initiatief andere organisaties betrokken bij het onderzoek. Dat is heel goed. Blijf je altijd afvragen of er wellicht nog andere mogelijkheden zijn. Blijf de mensen om je heen gebruiken voor de door jouw benodigde kennis..
<i>inzicht heeft in de visie, missie en beleid van de organisatie en deze kan plaatsen in de maatschappelijke context. (7.4)</i>	Voldoende	
<i>in het beleidsmatig en strategisch handelen gebruik maakt van kennis van de politieke en de organisatiekundige context. (7.10)</i>		Ik denk dat je veel geleerd hebt van de Lindenberg als organisatie: hoe beweegt een culturele instelling zich in het politieke spanningsveld van cultuur en zorg/welzijn.
<i>verbanden legt en bruggen slaat tussen relevante organisaties, overheden en mensen. (7.11)</i>	Voldoende	Je hebt veel zorg- en welzijnsorganisaties leren kennen en gezien dat cultuur een belangrijke bijdrage kan leveren aan het welzijn van mensen. Ik hoop dat je er in de toekomst iets aan hebt en er mee verder kunt!

**Competentie 10: Vanuit een onderzoekende, op mensenrechten gebaseerde en kritische houding, en vanuit internationale oriëntatie een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en vernieuwing van de beroepspraktijk van CMV met behulp van praktijkgericht onderzoek.
(ontwikkeling van beroep en beroepsuitoefening)**

<i>De student laat zien dat hij/zij:</i>	<i>Onvoldoende/voldoende/goed</i>	<i>Verbetersuggesties</i>
<i>in staat is de resultaten van eigen onderzoek te gebruiken voor verbetering en ontwikkeling van de dienstverlening in de beroepspraktijk. (10.3)</i>	Goed	Je bent erg betrokken bij de onderzochte doelgroep en vindt het belangrijk dat de onderzoeksresultaten ten goed komen aan de praktijk.
<i>gebruik maakt van bestaand (actueel) relevant onderzoek en theorievorming en dit vertaalt naar de beroepspraktijk. (10.4)</i>	Voldoende	Probeer altijd een heldere focus te houden op het doel wat je wilt bereiken, zonder af te dwalen naar andere – in jouw ogen ook belangrijke – zaken.
<i>praktijkgericht onderzoek op kan zetten en kan uitvoeren volgens de onderzoek cyclus, waardoor relevante gegevens van mensen en hun sociale omgeving beschikbaar komen. (10.5)</i>	Voldoende	
<i>kennis heeft van onderzoeksmethoden. (10.6)</i>	Voldoende	

Overige opmerkingen:	<p>Floris, je was een zeer enthousiaste stagiaire. Dank voor je harde werken, je betrokkenheid. Ik kon je een opdracht geven en had altijd het vertrouwen dat je het uit zou voeren. Daardoor kon ik het gemakkelijk loslaten.</p> <p>Je hebt met veel passie gewerkt aan het onderzoek en was altijd loyaal en integer naar de geïnterviewden.</p> <p>Het is jammer dat je door de coronacrisis het onderzoek niet op de manier af kon sluiten zoals je voor ogen had. Uiteindelijk bleef je positief en kwam je tot een mooi resultaat.</p> <p>Dank en het ga je goed! Groet, Hiek</p>
----------------------	--

onderzoeksverslag 'Vinden en Verbinden'

Auteur: Floris van Lier
Studentnummer: 565828
25-5-2020

Voorwoord

In dit onderzoek wordt er gekeken of theater, zang en dans een positief effect kunnen hebben op de deelnemers van Vinden & Verbinden. Vanuit dat onderzoek schrijft student X een innovatieve praktijkverbetering voor De Lindenberg. Vanuit die organisatie willen zij er achter komen of de deelnemers van de musical zich na de musical sociaal sterker voelen binnen de samenleving. Daarbij wordt gekeken of de deelnemers sneller in gesprek gaan gedurende de musical, of ze meerdere sociale contacten hebben opgedaan en of ze andere projecten, werk of hobby's aan het uitvoeren zijn.

Deze innovatieve praktijkverbetering wordt geschreven met een doel. Na overlegd te hebben met stage- en projectbegeleider H is eruit gekomen dat De Lindenberg graag aanwijzingen wil hebben dat kunst en cultuur daadwerkelijk doelgroepen helpt bij verschillende maatschappelijke problemen zoals eenzaamheid, sociale druk en werkloosheid. Als na onderzoek blijkt dat kunst en cultuur bijdraagt aan de welzijn van de deelnemers dan kan er eventueel meer subsidie komen vanuit de gemeente en fondsen.

Dit onderzoek is met plezier geschreven. De reden van het onderzoek blijft op de voorgrond hangen waardoor de motivatie om het onderzoek af te ronden erg groot is. Het musicalproject wordt na het onderzoek hopelijk nog beter door de implementatie waardoor de deelnemers zich nog fijner gaan voelen bij de musical. Daarnaast zijn er vele gesprekken gevoerd met deelnemers die genoteerd zijn in dit onderzoek. Deze meningen en ervaringen zijn goed om te horen en versterken het onderzoek.

Ten eerste mag de doelgroep bedankt worden die ermee instemde om mee te doen aan dit onderzoek. Ten tweede zijn andere betrokkenen ook erg behulpzaam geweest voor dit onderzoek. Zij hebben zowel mentaal als fysiek inspanning geleverd ten behoeve van dit onderzoek. Deze betrokkenen zijn de docenten van de HAN, de stage- en projectbegeleider, alle andere betrokkenen van de musical en familie en vrienden.

Inhoud

Voorwoord	36
Samenvatting	39
Plan van aanpak, onderzoeksozet	40
Inleiding organisatie, De Lindenberg	40
Inleiding musicalproject Vinden & Verbinden	40
Wat wordt er gedaan bij de musical?	41
Aanleiding onderzoek	41
Het praktijkprobleem	41
.....	43
De 5 x W + H methode	44
Doel	45
Subdoelen.....	45
Onderzoeksvraag	45
Deelvragen.....	45
Inzet Kunstzinnige en sportieve activiteiten (KSA)	46
Beschrijving tijdsplanning.....	46
Theoretisch kader/literatuuronderzoek	47
Emancipatie:.....	47
HandicapNL.....	48
Special Arts	48
Aanpak onderzoek	49
Onderzoeksmethodes	50
Interviews	50
Observatie	52
Documentonderzoek.....	53
Onderzoeksresultaten/data analyse	53
Observatie	53
Veld- en documentenonderzoek	55
Projectplan Vinden & Verbinden	55
United Nations:.....	56
Rijksoverheid	56
Cultuurvisie gemeente Nijmegen.....	56
Eindrapport onderzoek	57
Conclusie	57
Observatie	57

Deelvragen.....	58
Discussie	63
Bijlage	67
1. Visie en missie Vinden & Verbinden	67
2. Visie en missie Lindenberg.....	67
Onze visie.....	67
Onze missie.....	67
3. Doelen musicalproject Vinden & Verbinden	68
4. Vragen praktijkprobleem.....	68
5. Notulen vergadering Vinden & Verbinden	68
6. Mail afspraak projectleider V&V en BR docent	73
7. Interview guide deelnemers en begeleiders	73
8. Interview professionals	76
9. Interviews deelnemers	89
Deelnemer: V	98
10. Geconcludeerde interviews	103
Bevorderende factoren voor deelnemers	104
Belemmerende factoren voor deelnemers	104
Bevorderende factoren van professionals	105
Belemmerende factoren van professionals.....	106
Randvoorwaarden van een activiteit voor mensen met- en zonder een beperking	107
11. 0-meting & getranscribeerde tussenmeting deelnemer M	107
12. Turfmethode	113
13. Indicatoren observatie.....	115
14. Tijdsplanning deelvragen	115
15. Documentair- en literatuurstudie	117
16. Eindevaluatie Kahoot quiz	120
17.	125
Bronvermelding	65

Samenvatting

Het onderzoek bestaat uit verschillende onderdelen die samen een geheel vormen. De eerste pagina is de titelpagina die gevolgd wordt door het voorwoord. In het voorwoord wordt kort verteld hoe het onderzoek tot stand is gekomen, daarnaast worden de ervaringen beschreven bij het schrijven van dit verslag en wordt er een bedankje gegeven aan de mensen die betrokken zijn geweest bij dit onderzoek. In de inhoudsopgave staan vervolgens alle onderwerpen die aan bod komen in het onderzoek waaronder deze samenvatting waarin u het onderzoek beknopt kan lezen. In de inleiding staat eerst de uitleg over de praktijkorganisatie en vervolgens de uitleg van het musical project. Ook wordt in de inleiding verteld wat de aanleiding is van het onderzoek met het daarbij horende praktijkprobleem. Het praktijkprobleem is in kaart gebracht met een conceptmap die versterkt wordt door een omschrijving en de 5 x W + H methode. Voor het onderzoek zijn verschillende doelen opgesteld. Deze bestaan uit 1 hoofddoel en 3 subdoelen. Aan de hand van de doelen en de aanleiding van het onderzoek zijn er een hoofdvraag en meerdere deelvragen ontworpen. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van kunstzinnige sportieve activiteiten (KSA). Dit wordt beschreven in het hoofdstuk na de deelvragen. Na het hoofdstuk KSA ziet u een korte beschrijving van de tijdsplanning van dit onderzoek. Het onderzoek wordt vervolgens ondersteund met literatuur. In de literatuur staat beschreven wat emancipatie is en hoe dat onderwerp is betrokken bij het project. Ook staan verschillende organisaties beschreven die soortgelijke projecten hebben als het musical project. Na de literatuurbeschrijving staat de aanpak/methode beschrijving van dit onderzoek. Deze bestaat uit een inleiding die gevolgd wordt met deelvragen, maar dan met de methode van dataverzameling erbij. Vervolgens wordt beschreven hoe de methode gebruikt wordt tijdens het onderzoek. Uit al die dataverzameling komt natuurlijk resultaat. Dat wordt daaronder in een volgend hoofdstuk vermeld met het documentonderzoek erbij. Na de resultaten kunnen er conclusies getrokken worden. Deze conclusies worden getrokken aan de hand van de deelvragen en de onderzoeksmethodes. Vanuit die conclusie worden er aanbevelingen gegeven die vervolgens verwerkt kunnen gaan worden in het verslag over de innovatie dat een vervolg is van dit onderzoek. Vanuit de literatuur en andere dataverzamelingen zijn ook enkele tegenstrijdige argumenten voor het beantwoorden van hoofd- en deelvragen. Deze worden uitgelegd onder het kopje discussie.

Om het onderzoeksverslag helemaal compleet te maken wordt het gehele verslag ondersteund door bijlages. Deze bijlage vindt u onder de discussie. De bijlage bestaat uit 16 stukken bewijsmaterialen vanuit verschillende bronnen. Na deze bewijsmaterialen is het einde in zicht, want het laatste onderdeel is de bronvermelding van al het literatuur- en documentonderzoek van dit verslag.

Plan van aanpak, onderzoeksopzet

In dit onderzoek wordt er gebruik gemaakt van de onderzoeksmethode uit het boek 'Praktijkonderzoek in zorg en het welzijn' van (Van der Donk & Van Lanen, 2016). De reden daarvoor is dat er vanuit de Hogeschool Arnhem en Nijmegen wordt aangeraden om deze methode te gebruiken. Daarnaast staat per hoofdstuk uitgelegd wat de student moet doen om zijn onderzoek gestructureerd en correct uit te voeren en te noteren in zijn verslag.

Inleiding organisatie, De Lindenberg

De Lindenberg is het huis voor de kunsten in de omgeving Nijmegen. Zij willen iedereen in aanraking laten komen met kunst en cultuur. Zij hebben namelijk de overtuiging dat kunst en cultuur een bijdrage levert aan de sociale en praktische vaardigheden. Daarnaast vinden zij dat kunst en cultuur mensen verbindt, leert waarnemen en creatief nadenken en handelen. De Lindenberg streeft ernaar mensen te laten genieten van kunst en cultuur en een zo divers mogelijk kunst- en cultuur aanbod te bieden (Lindenberg, huis van kunsten, 2020).

De Lindenberg zorgt ervoor dat iedereen in de omgeving Nijmegen een culturele loopbaan kan bewandelen. Zij kunnen namelijk verschillende kunstvormen beoefenen of kunst en cultuur bezoeken. Alle niveaus zijn welkom! De Lindenberg is soms de uitvoerder en soms de aannemer om ervoor te zorgen dat er een cultureel aanbod blijft in de stad. Zij 'verknopen' het cultureel aanbod zodanig dat er voor elke doelgroep een doorgaande route ontstaat. De Lindenberg is altijd op zoek naar initiatieven en kansen om kunst en cultuur aan te laten sluiten op de verschillende doelgroepen (Lindenberg, huis van kunsten, 2020).

Zo'n kans is een aantal jaar geleden ontstaan. Toen is het project Vinden & Verbinden gestart. Dit project sluit aan op de missie en visie van De Lindenberg. De musical is namelijk toegankelijk voor iedereen met- of zonder beperking. Deze deelnemers zullen met elkaar gaan samenwerken aan kunst en cultuur. Dat is een van de doelen van de musical en De Lindenberg (Vinden & Verbinden, 2019-2020).

Inleiding musicalproject Vinden & Verbinden

In september 2019 gaat een groep, met én zonder beperking, van start om samen een musical te maken. Deze musical zal in juni 2020 ten tonele gebracht worden op verschillende locaties in Nijmegen. Vanwege het COVID-19 virus gaat dat feest niet door, waardoor de plannen een jaar opschuiven.

De musical wordt gerealiseerd in samenwerking met bewoners van de wijk Hazenkamp en de Muntenbuurt uit Nijmegen. Zij zullen helpen met de decors, kostuums, rekwisieten en grime. De groep jongeren zal worden begeleid door professionele docenten drama, dans en muziek om zo een eigen versie van een musical uit te werken.

Het doel van dit project is niet zozeer om een musical neer te zetten, maar gaat vooral om het opzoeken van interactie tussen deelnemers met- en zonder beperking, om inclusie van een kwetsbare doelgroep in de samenleving te bevorderen. Dit betekent dat het in dit project vooral gaat om het opzoeken van de verbinding tussen groepen in de samenleving, die elkaar normaal gesproken nog niet vinden. Stagiair X helpt hierbij door mee spelen, te observeren en gesprekken aan te gaan.

Wat wordt er gedaan bij de musical?

In de beginfase van de musical is er ruimte geweest voor de kennismaking. In deze lessen leerden de deelnemers elkaar, het docententeam en de inhoud van de musicallessen kennen. Zo bestaan de musicallessen uit drie onderdelen; zang, dans en theater. De musicallessen worden elke maandagavond gegeven. Deze lessen duren 2 uur waarin de 3 onderdelen altijd aan bod komen. Uiteindelijk ontstaat er een eindshow waarin de drie verschillende onderdelen aan bod komen en het een geheel wordt. Deze eindshow wordt 4 keer tentoongesteld op verschillende locaties.

De student participeert binnen de musical samen met de deelnemers. Hierin neemt de student verschillende rollen aan. Dit zijn de begeleidende, deelnemende en onderzoekende rol. Binnen deze rollen gaat de student zich oriënteren op vragen, problemen en mogelijkheden. Door gesprekken te voeren met deelnemers, docenten en andere betrokkenen komt de student meer te weten over eventuele vragen, problemen en mogelijkheden. Deze gesprekken vinden niet alleen plaats tijdens en bij de musical, maar zullen ook in de eigen sociale omgeving van enkele deelnemers plaatsvinden.

Aanleiding onderzoek

De musical van Vinden & Verbinden wordt nu gefinancierd door subsidies van de gemeente en fondsen. De subsidie komt van de afdeling cultuur. De projectleider en De Lindenberg zouden graag aanwijzingen vinden dat kunst en cultuur ook positief bijdraagt aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Dan kunnen zij in het vervolg ook subsidie aanvragen vanuit de afdeling zorg en het welzijn. De Lindenberg en de projectleider hebben student X gevraagd om dit te onderzoeken. Student X wil dit doen, omdat hij kan leren hoe efficiënt een musical kan zijn voor deelnemers met- en zonder beperking. Hij gaat kijken naar de randvoorwaarden en bevorderende en belemmerende factoren van de musical. Als deze gegevens duidelijk zijn kan hij die later toepassen in zijn eigen werkveld. Daarnaast gebruikt de student het onderzoek om af te studeren aan zijn studie Culturele Maatschappelijke Vorming

Mochten er aanwijzingen worden gevonden dat de musical een positieve bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers, dan kan de Lindenberg met die extra subsidie van de zorg en het welzijn sector, de musical en andere projecten gaan verbeteren en extra projecten opzetten om zoveel mogelijk mensen te bereiken met kunst en cultuur.

Het praktijkprobleem

Voor het ontdekken van het praktijkprobleem heeft de student techniek 5 gebruikt van (Van der Donk & Van Lanen, 2016). Hierin gaat de student in gesprek met zijn collega. Dit is de stage- en projectbegeleider. Voor dat gesprek heeft de student enkele vragen opgesteld om het praktijkprobleem te achterhalen (bijlage 4, Vragen praktijkprobleem). Dit deed hij om voorbereid het gesprek in te gaan. Tijdens dat gesprek zijn de vragen van de student beantwoord en is er een definitieve beslissing genomen over het onderwerp van het praktijkprobleem. Doordat de student techniek 5 gebruikt van 'op zoek gaan naar het praktijkprobleem' zitten de projectleider en de student op 1 lijn. Zij hebben namelijk samen aan de hand van de voorbereidingen van de student een keuze gemaakt over welk praktijkprobleem er onderzocht gaat worden. De Lindenberg wilde iets aan het onderzoek hebben en de student wilde een onderwerp hebben wat hij interessant vindt. Dit is gelukt! (Van der Donk & Van Lanen, 2016)

Het praktijkprobleem is dat de Lindenberg nu alleen nog maar subsidies krijgt vanuit sponsors en het Kunst en cultuur potje van de gemeente. De Lindenberg wil ook subsidie krijgen vanuit de zorg- en welzijn sector. Hiervoor heeft de Lindenberg aanwijzingen nodig om te bewijzen dat de musical daadwerkelijk bijdraagt aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Op dit moment zijn die

aanwijzingen er nog niet, terwijl de Lindenberg ze nodig heeft om speciale doelgroepen vaker te kunnen voorzien van kunst- en culturele activiteiten. Met die aanwijzingen krijgt de Lindenberg meer bestaansrechten en dus meer subsidie vanuit de gemeente en fondsen voor verschillende activiteiten.

De probleemanalyse staat nogmaals verwerkt in een conceptmap (*fig. 1*) waardoor er duidelijk te zien is wat er bij het probleem komt kijken. Deze probleemanalyse is gemaakt aan de hand van de theorie van (Van der Donk & Van Lanen, 2016). De student heeft de techniek mindmapping gebruikt om zo per onderwerp steekwoorden te categoriseren. Zo zijn er vier onderwerpen die belangrijk zijn om aanwijzingen te vinden over het praktijkprobleem.

Het eerste onderwerp is de sociale druk van de Nederlandse maatschappij op de deelnemers van de musical. De Nederlandse maatschappij gaat er vanuit dat mensen voor elkaar zullen zorgen en dus in contact komen met elkaar ((on)gelijkheid in de participatiesamenleving, 2018). De vraag is of dat wel genoeg gebeurt. Uit interviews met de deelnemers (bijlage 9, Interviews deelnemers) bleek dat elke geïnterviewde zich wel eens eenzaam voelde en behoefte heeft aan een gesprek. Dit zou volgens de doelstellingen van het project kunnen ontwikkelen (bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden).

Nadat een editie van de musical is afgelopen wordt er ook gekeken naar de toekomst perspectiviteit van de deelnemers. Ook die moet versterkt zijn door het actief meedoen aan de musical. Dit kan op de gebieden van kunst- en cultuur activiteiten, maar dit kan ook betrekking hebben op werk, vrijetijdsbesteding, sport, muziek, vrijwilligerswerk etc. Als er wordt gekeken naar de eerlijke kansen voor achtergestelde mensen werd er al sinds de 18de hieraan gewerkt. De vraag is nu of deze speciale doelgroep met beperkingen dezelfde kansen en mensenrechten hebben als mensen zonder beperkingen (Historiek, 2019).

Uiteraard zijn er ook dilemma's waarmee de deelnemers te maken kunnen krijgen. Dit kan bijvoorbeeld zijn dat een deelnemer geen affectie heeft met de groep of dat ze zich te kwetsbaar voelen om mee te doen met het programma van de musical. De student zal dit meenemen in zijn onderzoek en hij observeert tijdens de lessen of deze dilemma's gelden voor de groep/personen.

Bij het onderzoek zijn interne, maar ook externe mensen betrokken. Dit zijn de deelnemers van de musical, docenten, ouders/verzorgers, het projectteam, externe organisaties en professionals op gebied van soortgelijke projecten. Zij ondersteunen het onderzoek op verschillende facetten.

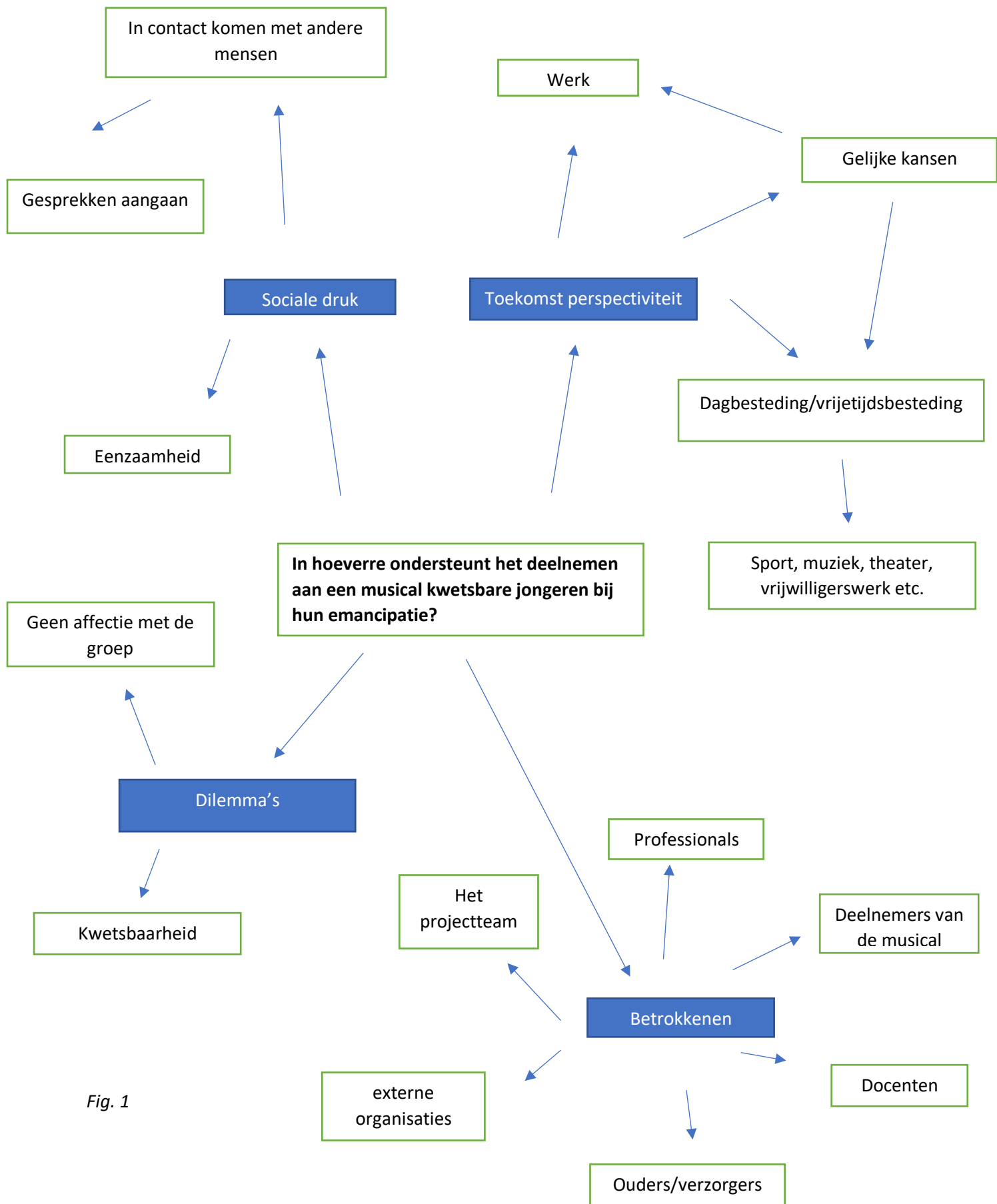

Fig. 1

De 5 x W + H methode

Wat: De Lindenberg krijgt op de dit moment alleen subsidie vanuit de kunst- en cultuursector. Zij willen graag extra bestaansrechten vanuit de zorg- en welzijn sector. Dit kunnen dan extra subsidies opleveren van de gemeente en andere fondsen.

De Lindenberg wil aanwijzingen dat kunst- en cultuur positief bijdraagt aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. Dit heeft betrekking op; eenzaamheid, sociale druk, weinig tot geen dagbesteding hebben en werkloosheid.

Wie: De Lindenberg kampt met het probleem.

Er zijn meerdere betrokkenen. De projectbegeleider is betrokken. Zij geeft adviezen met betrekking tot het onderzoek en de innovatie.

De deelnemers van de musical zijn betrokken. Zij worden geïnterviewd en geobserveerd door de student. Zij ervaren of de musical bijdraagt aan hun zorg en het welzijn. Daarbij kunnen zij aangeven of verbeteringen doorgevoerd kunnen worden op dat gebied. Ook zijn zij belanghebbende. Mocht de innovatieve verbetering doorgevoerd worden, kunnen zij aan meerdere projecten meedoen en gaat de kwaliteit omhoog van het bestaande project.

Wanneer: Het praktijkprobleem is een langdurig probleem en kent geen vaste tijdstippen. De musical bestaat al een paar jaar en in die jaren zijn er geen bewijsmaterialen geleverd dat de musical ook een bijdrage geeft aan de zorg en het welzijn van de deelnemers.

Waarom: deelnemers met- en zonder beperking kunnen nog te weinig deelnemen aan kunst- en culturele activiteiten binnen Nijmegen. De drempel ligt vaak te hoog voor deze doelgroep en daarom wil de gemeente in 2020 meer culturele activiteiten opzetten met een lagere drempel voor deelnemers met- en zonder beperking (gemeente Nijmegen, 2020). Vanuit de missie en visie van De Lindenberg (bijlage 2, Visie en missie Lindenberg) willen zij dat iedereen uit de omgeving Nijmegen in contact kan komen met kunst en cultuur en dat zij samen in verbinding kunnen staan. De visie en missie van De Lindenberg sluit aan bij de cultuurvisie van de gemeente (gemeente Nijmegen, 2020)

Door aanwijzingen te leveren van de waarde van de musical, kan er eventueel subsidie komen vanuit de zorg en het welzijn sector en vanuit fondsen. Nu krijgt de Lindenberg alleen een subsidie vanuit de kunst en cultuur sector.

Als de gemeente positief zou zijn over de aanwijzingen, krijgt de Lindenberg meer bestaansrechten waardoor zij meer kunstlessen kunnen aanbieden.

Waar: De Lindenberg, ridderstraat 17, te Nijmegen.

De musicalrepetities vinden plaats in de Klokkentoren, te Nijmegen. Dit is elke maandag van 19.00 tot 21.00. Daarnaast zijn er 4 optredens. Deze worden opgevoerd bij het Waalzinnig Festival (Lux), De Lindenberg, de Klokkentoren en in het Hobbycentrum Nijmegen (de try-out).

Hoe: Vanuit maatschappelijk ontwikkelingen werd er steeds meer de nadruk gelegd op dat specifieke doelgroepen meer kunnen participeren binnen de Nederlandse maatschappij. Dit lukt alleen nog niet bij alle doelgroepen. In 1991 werd het begrip participatie geïntroduceerd. Tot op heden weet men nog steeds niet wat het precies betekent, alleen dat de burger meer verantwoordelijkheid heeft gekregen. Daardoor lukt de participatie niet overal (Hoekstra & De Stefano, 2018). De gemeente Nijmegen en De Lindenberg ondersteunen dit participatieproces door o.a. de musical Vinden & Verbinden.

Aanvullend: Betrokkenen (projectleider, student en docenten) werken nauw samen om duidelijk weer te kunnen geven dat de musical een bijdrage levert aan de zorg en het welzijn van de deelnemers. De betrokkenen communiceren met elkaar bevindingen en vragen tijdens de lessen en vergaderingen (bijlage 5, Notulen vergadering Vinden & Verbinden).

Mensen met een handicap passen vaak moeilijker in de samenleving, stelt HandicapNL vast. HandicapNL creëert bewustwording in de samenleving door niet gehandicapte mensen in te laten zien dat gehandicapte mensen ook kunnen participeren binnen deze samenleving. Dit doen zij door middel van activiteiten op te zetten waar de talenten van de cliënten worden getoond aan mensen zonder een handicap (HandicapNL, 2019). Dit is wat de musical Vinden & Verbinden ook wil doen om de participatie in de samenleving te bevorderen. Zij hebben namelijk ook open lesavonden en doen de voorstelling meerdere keren voor publiek. HandicapNL benoemt dat het laten zien van de talenten van de cliënten zorgt voor meer begrip, wat weer uitmond op eerlijke kansen in de maatschappij voor iedereen (HandicapNL, 2019).

Bij (Special Arts, z.d.) zijn zij in samenwerking met verschillende scholen, ateliers, theater, musea en docenten om gehandicapte mensen Kunst en Cultuur aan te bieden. Dit doen zij door cursussen en lessen aan te bieden in bijvoorbeeld ateliers.

Doel

- Aan het einde van dit onderzoek zijn er aanwijzingen over of de musical bijdraagt aan het emanciperen van de deelnemers aan de Nederlandse maatschappij.

Subdoelen

- De sociale vaardigheden van de deelnemers zijn tijdens de musical gegroeid.
- De zelfstandigheid van de deelnemers is groter geworden door middel van de musical.
- Het zelfvertrouwen van de deelnemers is meer geworden door middel van de musical.

Onderzoeksvraag

In hoeverre ondersteunt het deelnemen aan de musical Vinden & Verbinden kwetsbare jongeren bij hun emancipatie in de Nederlandse maatschappij?

Deelvragen

- ❖ Hoe ontwikkelen deelnemers zich binnen de musical?
 - Hoe wordt de beginsituatie vastgelegd?
 - Krijgen de deelnemers meerdere sociale contacten?
 - Gebeurt dit alleen op gebied van zang, dans en theater?
 - Hoe wordt de eindsituatie vastgelegd?
- ❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical bevorderende factoren voor emancipatie?
- ❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical belemmerende factoren voor emancipatie?
- ❖ Welke randvoorwaarden kun je stellen om te controleren of het meedoen aan een musical bevorderend is voor de emancipatie?

Inzet Kunstzinnige en sportieve activiteiten (KSA)

KSA is een muzische activiteit. Twee onderwerpen zijn daarin van belang. Een activiteit kan namelijk beleavings- of ervaringsgericht zijn. De KSA die toegepast is bij het onderzoek is beleavingsgericht. Deelnemers en professionals kunnen emotie beleven, omdat zij door een creatieve manier worden uitgedaagd om vragen te beantwoorden van een interview (Behrend & Jellema, 2015). Zij kunnen herinneringen krijgen aan eerdere momenten in hun leven die van belang kunnen zijn voor het onderzoek.

Tijdens een interview met een professional (bijlage 8, Interview professionals, professional Y) wordt KSA toegepast. Dit is de docent van de musical die daarvoor meerdere musicals heeft gemaakt en gegeven. De student zal aan de hand van verkleedspullen een personage vormen. De student hoopt hiermee verhalen los te maken bij de professional. De professional mag aan de hand van wat zij ziet een verhaal vertellen wat bij haar opkomt en wat zij heeft meegemaakt tijdens een of meerdere musicals. Uiteindelijk vraagt de student door en krijgt hij hopelijk aanwijzingen over bepaalde randvoorwaarden en bevorderende en belemmerende factoren van een musical (bijlage 8, Interview professionals, professional Y).

In eerdere interviews (bijlage 9, Interviews deelnemers) heeft de student een narratieve methode gebruikt. De student wilde voor de eindevaluatie een andere methode gebruiken om de deelnemers te blijven prikkelen voor het beantwoorden van vragen. Er is gekozen om KSA toe te passen in de vorm van een Kahoot (bijlage 16, Eindevaluatie Kahoot quiz). De Kahoot zorgt ervoor dat de deelnemers vanuit huis kunnen werken. De student gaat 1 op 1 videobellen. De student stelt de vragen waarop de deelnemers zijn of haar antwoord kunnen invullen op de website. De reden dat de student voor deze methode heeft gekozen is om de deelnemers veilig te laten voelen. Zij kunnen namelijk zelf hun eigen omgeving bepalen door te zitten waar zij willen met hun computer of laptop. Daarnaast mogen zij ook hulp vragen van een ouder/verzorger als dat nodig is. Als deelnemers zich veilig en op hun gemak voelen dan zijn zij sneller bereid om te experimenteren met hun gevoelens en gedachten (Behrend & Jellema, 2015). Dat levert dan vervolgens beter resultaat omdat het eerlijke antwoorden zijn. De student pauzeert na elke vraag de quiz om, mits ze het willen, de deelnemers verhalen te laten vertellen bij hun antwoorden.

Beschrijving tijdsplanning

Nadat de musical eind september van start is gegaan heeft de student in samenspraak met de projectleider van de musical bepaald dat het van nut is om een onderzoek te doen naar de effecten van de musical op de deelnemers. In de eerste paar weken van de musical is er weinig tot geen aandacht besteed aan het onderzoek. Toen de deelnemers, docenten en student elkaar beter leerde kennen en wisten hoe de musical zich zou gaan voordoen kon het onderzoek beginnen. In (bijlage 10, Tijdsplanning deelvragen) staat de tijdsplanning van het zoeken naar aanwijzingen voor de deelvragen.

De student begint in week 44 (2019) met de 0-metingen bij de deelnemers en ouders/begeleiders. Na de 0-metingen zijn er geleidelijk aan tusseninterviews gehouden. Deze zijn begonnen in week 8 van 2020. In week 10 is er een observatie gehouden tijdens de musical. Na die ene observatie zijn er meerdere observatie momenten uitgekozen in de weken daarop. Vanwege het corona virus zijn die observaties niet meer mogelijk. De student heeft er daarom voor gekozen om meerdere professionals te interviewen. Deze interviews zijn gepland vanaf week 10 en lopen door tot aan week 14. Na week 14 houdt de student eindgesprekken met dezelfde deelnemers en ouders/begeleiders om te evalueren hoe het is gegaan met de musical (bijlage 14, Tijdsplanning deelvragen). Vanuit die evaluaties zijn er conclusies getrokken om uiteindelijk een innovatief plan op te stellen.

In de gehele onderzoeksperiode doet de student ook literatuur- en document onderzoek.

Theoretisch kader/literatuuronderzoek

In het theoretisch kader zal de student bestaande kennis en inzichten uit de vakliteratuur benoemen over het praktijkprobleem. Dit doet hij door kernbegrippen, deelaspecten en de relaties daartussen uit te leggen aan de hand van de tekstbronnen. Het zullen verschillende bronnen zijn om het praktijkprobleem vanuit verschillende invalshoeken te benaderen. Ten eerste legt de student het begrip emancipatie uit. Daarna zal hij de andere bronnen toelichten die te maken hebben met hoe het onderzoek in elkaar zit en welke organisaties en theorieën daarmee geboeid zijn.

Emancipatie

Wat is emanciperen?

Het emanciperen is volgens Mill, Fromm en Arendt, werken aan je zelfontplooiing, zelfbeschikking en gelijkwaardigheid. Volgens maatschappijcritici kan niet iedereen ontplooien en voor zichzelf opkomen, en dat terwijl er volgens Marx en Fromm onderdrukte kwaliteiten zijn bij mensen waardoor dat wel zou moeten kunnen. Als mensen eerst bewust worden van hun gevoelens, kansen en kwaliteiten kunnen zij vervolgens emanciperen binnen deze maatschappij (De Brabander, 2013). Het bewust maken van hun gevoelens, kansen en kwaliteiten kan geholpen worden door sociale werkers.

Geschiedenis van het emanciperen

Het emanciperen wil zeggen dat in de benadering naar de deelnemers zo veel mogelijk gelet wordt op het ernaar streven van zijn of haar zelfbepaling en zelfbeschikking. Dit geldt voor de begeleidende rol op de deelnemer (Groen & Jongman, 2014).

Vroeger werden mensen met een beperking anders genoemd. Zij heette toen oligofrenen of zwakzinnigen. Later werd het label 'verstandelijke handicapt' gebruikt. Toen gingen burgers al anders kijken naar deze groep mensen. Na 1970 kwamen andere waarden centraal te staan zoals democratie en gelijkwaardigheid. Mensen met een beperking en mensen met een geringe intelligentie werden beschouwd als gelijkwaardige mensen en moesten dan ook zo behandeld worden. Dit betekende dat mensen met een beperking extra aandacht moesten krijgen om zich gelijkwaardig te voelen (Groen & Jongman, 2014).

Vanuit een andere bron wordt deze theorie bevestigd. In de 18de eeuw is een emancipatiebeweging ontstaan (Historiek, 2019). Het is een beweging die streeft naar gelijkberechtiging van achtergestelde. Door deze beweging kwamen onderwerpen zoals vrijheid en gelijkheid, centraal in het maatschappelijke gedachtegoed. Later in de 19de eeuw vormden zich groepen zoals politieke partijen, verenigingen, vakbonden en pressiegroepen om de doelen te kunnen behalen, de zo gehete verzuiling. Deze groeperingen lopen tot en met de 20ste eeuw en zijn nu nog steeds belangrijk voor de Nederlandse maatschappij. Dat worden terug gelezen doordat er in 1948 een universele verklaring van de rechten van de mensen is opgesteld (United Nations, 1948). Daarin staat het belang van vrijheid en gelijkheid van de mensen.

Sinds de samenleving de laatste jaren aan het veranderen is door de individualisering, zijn de opvattingen ook aan het veranderen. In diverse opzichten verschillen mensen nu van elkaar: huidskleur, intelligentie, culturele achtergrond, opleiding etc. Een ding wat gemeenschappelijk is, is dat iedereen burger is van deze maatschappij. Mensen met een intellectuele beperking zijn volwaardige burgers van deze maatschappij die extra aandacht nodig hebben van anderen om te kunnen participeren in het maatschappelijk leven. Dit is het burgerperspectief (Groen & Jongman, 2014).

Koppeling praktijk

Met de musical gebeurd dit burgerperspectief. Mensen zonder beperking begeleiden en spelen mee met de musical om uiteindelijk gezamenlijk een voorstelling te geven voor publiek. De vraag is alleen of mensen met een beperking, door de musical meer geëmancipeerd raken in de Nederlandse maatschappij. Kunnen sociale werkers daarbij helpen en hoe kunnen zij dat doen? Kunnen zij dat bijvoorbeeld doen door het bewust maken van gevoelens, kansen en kwaliteiten van deelnemers? Gaan deelnemers zichzelf dan sneller ontplooien en voelen ze zich gelijkwaardiger?

De participatiepraktijk

In dit onderzoek wordt er gekeken naar de (on)gelijkheid binnen de participatiesamenleving. Dit begint al jaren van te voren. Nadat de participatiesamenleving werd ingevoerd, kent het systeem grote gebreken. Dit komt, omdat burgers te veel zelf moeten doen zonder dat ze er dingen voor terugkrijgen vanuit de overheid. Uit actieonderzoek is gebleken dat lang niet iedereen kan participeren. Ontbreken aan denkvermogen om de complexe hedendaagse samenleving aan te kunnen, of het ontbreken aan doen-vermogen om accuraat en tijdig te handelen wanneer het mis (dreigt te) gaan of een netwerk dat niet stevig genoeg is om op terug te vallen. Dat terwijl de kerngedachte van de 'participatiesamenleving' is, dat samen leven voorop moet komen te staan (Hoekstra & De Stefano, 2018).

Dit onderzoek kijkt vanuit een kritische blik naar de participatiesamenleving. Het onderzoek zal gebruikt worden als bewijsmateriaal dat verschillende doelgroepen nog steeds niet goed kunnen participeren door verschillende drempels. Daarnaast wordt informatie uit het onderzoek gehaald om in te zien welke randvoorwaarden en bevorderende en belemmerende factoren er bij de musical kunnen zijn om deelnemers te laten emanciperen binnen deze samenleving.

HandicapNL

Net zoals de musical Vinden & Verbinden doet HandicapNL veel soortgelijke projecten. Zij organiseren festivals, dates, gala's, wandelingen en natuurlijk musicals. Dit organiseren zij met een doel. Zij zeggen namelijk dat er vanuit de overheid en maatschappij wordt gezegd dat je zo goed mogelijk voor jezelf moet zorgen. Dit gaat een stuk moeilijker met een handicap. De activiteiten van HandicapNL moeten de deelnemers helpen bij het zo goed mogelijk voor jezelf zorgen. Daarbij laten zij de deelnemers sterker in hun schoenen staan, betrekken zij familie en andere betrokkenen bij de projecten, bouwen ze aan een sociaal netwerk, en laten zij de deelnemers meer in contact komen met de samenleving (HandicapNL, 2020).

De student bestudeerd de projecten van HandicapNL om zichzelf breder te oriënteren. Uiteindelijk zal hij belemmerende, bevorderende en de randvoorwaarden bekijken van hun projecten om die in vergelijking te nemen met de musical. Daaruit zal de student conclusies trekken voor de innovatieve praktijkverbetering.

Special Arts

Special Arts is een landelijke organisatie die aan Kunst en Cultuur doet. Zij willen kwaliteitsontwikkeling stimuleren. Iedereen moet aan kunst en cultuur kunnen mee doen. Dat houdt ook in dat gehandicapte mensen blijvend kunnen ontwikkelen in kunst en cultuur. Special Arts werkt samen met musea, scholen, studenten, ateliers etc. Het digitale interactieve kennisplatform van Special Arts dient om kunst en cultuur te delen met begeleiders, professionals en docenten (Special Arts, 2020).

De directrice zal geïnterviewd worden om in te zien wat voor randvoorwaarden zij als organisatie stellen aan een activiteit. De vragen die daarbij horen zijn, of er belemmerende en/of bevorderende factoren zijn die meespelen bij geven en krijgen van een activiteit. De student zal verbredende en

verdiepende vragen stellen tijdens het interview om zoveel mogelijk informatie te krijgen over de projecten en doelgroepen (Bobbink, Degen-Nijeboer, Geurts, Pelzer, & Woudenberg, 2012) en (Abma, Nierse, Caron-Flinterman, Broerse, Heuvelman, Van Dijk, Smit, & Zeeuw, 2006). Deze resultaten gaat hij implementeren in de innovatieve praktijkverbetering.

Aanpak onderzoek

Voor het onderzoek heeft de student een hoofdvraag en enkele deelvragen opgesteld. Deze hoofd- en deelvragen zijn de richtlijnen van het onderzoek. Wanneer er antwoorden gevonden zijn op de vragen kunnen dit aanwijzingen zijn om het praktijkprobleem op te lossen. Voor het beantwoorden van de vragen gebruikt de student verschillende methodes om data te verzamelen. In (fig. 2) staan de deelvragen met de daarbij horende methode van dataverzameling. Deze methodes gaat de student toepassen tijdens, maar ook voor en na de musical.

Om ontwikkeling te zien bij de deelnemers van de musical gaat de student interviews afnemen. Dit doet hij meerdere keren om een beeld te krijgen of er veranderingen ontstaan tijdens de musical. Zo houdt de student 0-metingen, tussentijdse interviews en sluit hij af met een afsluitend gesprek. Naast de interviews doet de student een observatie (student wilde er meer doen, maar vanwege het coronavirus is dit niet meer mogelijk) om vanuit een andere positie (niet meespelend) een beeld te krijgen van het sociale contact onderling. Gedurende de musical zijn er ook enkele vergaderingen met het team en andere betrokkenen. Deze vergaderingen gebruikt de student als kans om te kunnen brainstormen over de voortgang van de deelnemers. De vergaderingen worden buiten de musical om gepland.

Om eventuele aanwijzingen te vinden of er belemmerende of bevorderende factoren zijn, gebruikt de student verschillende methodes. De student zet interviews in om in te zien wat belemmerende/bevorderende factoren zijn bij vergelijkbare projecten zoals Outsider Kunst en verschillende ateliers waar professional A werkt (bijlage 8, Interview professionals, professional A). Daarnaast houdt de student een interview met de docent van de musical om haar ervaringen te noteren van haar voorgaande musicals (bijlage 8, Interview professionals, professional Y). Naast de interviews zal de student theorie implementeren. Dit zijn bijvoorbeeld boeken zoals Muzisch Agogische methodiek en Kwaliteit met Beleid, maar ook websites met relevante literatuur zoals een stuk van De Participatie Praktijk. De reden dat de student triangulatie gebruikt is om vanuit verschillende invalshoeken te kijken naar aanwijzingen om het praktijkprobleem te verhelpen. Er ontstaat een breed scala aan informatie over randvoorwaarden, ontwikkelingsaspecten en bevorderende en belemmerende factoren binnen de musical.

De laatste deelvraag is of er randvoorwaarden zijn waarmee er aanwijzingen zijn dat de musical bevorderend is voor de emancipatie van de deelnemers. Dit doet hij door interviews te houden met soortgelijke organisaties en met docenten. Naast de interviews zal de student ook theoriestukken toepassen om aanwijzingen te vinden of er randvoorwaarden zijn voor een musical om deelnemers met- en zonder handicap te laten emanciperen binnen de Nederlandse maatschappij.

Deelvragen	Methode dataverzameling
❖ Hoe ontwikkelen deelnemers zich binnen de musical?	- Techniek 4, observatie (Van der Donk & Van Lanen, 2016)
• Hoe wordt de beginsituatie vastgelegd?	- Interviews houden op een narratieve manier
• Krijgen de deelnemers meerdere sociale contacten?	- de 0-meting bepalen d.m.v. interviews

• Gebeurt dit alleen op gebied van zang, dans en theater? • Hoe wordt de eindsituatie vastgelegd?	- eindgesprek - Brainstorm met collega's - Vergaderingen met het team - Enquête
❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical bevorderende factoren voor emancipatie?	- Vergelijking met andere soortgelijke organisaties maken - Theorie lezen en implementeren - Enquête - Interview docent - Interviews met deelnemers
❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical belemmerende factoren voor emancipatie?	- Vergelijking met andere soortgelijke organisaties maken - Theorie lezen en implementeren - Enquête - Interview docent - Interviews met deelnemers
❖ Welke randvoorwaarden kun je stellen om te controleren of het meedoen aan een musical bevorderend is voor de emancipatie.	- Vergelijking met andere soortgelijke organisaties maken - Theorie lezen en implementeren - Interview docent

Fig. 2 Deelvragen

Onderzoeksmethodes

De onderzoeker gebruikt verschillende onderzoeksmethodes om aanwijzingen te vinden naar het beantwoorden van de hoofd- en deelvragen. Dit wordt ook wel triangulatie onderzoek genoemd. De student gebruikt verschillende methodes om de betrouwbaarheid en de validiteit te waarborgen (Van der Donk & Van Lanen, 2016). In de onderstaande alinea's worden verschillende onderzoeksmethodes uitgelegd.

Interviews

De student zal buiten de musical om interviews afnemen met docenten, begeleiders, deelnemers en met professionals van soortgelijke projecten. Deze interviews stemt hij af per betrokkene en verschilt dus per gelegenheid. De betrokkene en de student bepalen samen waar, wanneer en met welk doel het interview gehouden wordt. Zo ontstaat er een veilige situatie met een duidelijk doel voor de betrokkene om de vragen te beantwoorden. Hierdoor zal de geïnterviewde meer vertrouwen hebben om aandachtig en geconcentreerd de vragen te beantwoorden, wat de kwaliteit goed zal doen (Behrend & Jellema, 2015). De antwoorden van de interviews zullen gebruikt worden voor het schrijven van de innovatieve praktijkverbetering.

Interviews deelnemers

De 0-meting, tussenmeting en eindevaluatie worden uitgevoerd bij de deelnemers en enkele begeleiders/ouders. De 0-meting doet de student aan de hand van half gestructureerde interviews. Dit houdt in dat hij enkele basisvragen heeft gemaakt (bijlage 7, Interview guide deelnemers en begeleiders), maar dat er ook ruimte is om door te vragen waar nodig is. Deze vragen zijn steeds open vragen waardoor de deelnemer getriggerd is om een lopend verhaal te vertellen (Bobbink, Degen-Nijeboer, Geurts, Pelzer, & Woudenberg, 2012). Door de 0-meting uit te voeren krijgt de

student inzicht in de beginfase van de deelnemers. Daarbij komen dan eventuele problematieken, vragen en mogelijkheden die de student kan implementeren in zijn onderzoek. Hij gebruikt ze om deelvragen te noteren. Hierbij let de student ten alle tijden op het bewaken van de doelen die eerder gemaakt zijn door het musicalproject Vinden & Verbinden (bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden).

Voor de tusseninterviews zijn er nieuwe vragen opgesteld aan de hand van de antwoorden uit de 0-meting. Dit zijn verdiepende vragen om in te zien wat de deelnemers vinden van de musical en of zij er iets van leren. Het gaat er dan vooral om of zij meerdere sociale contacten hebben gekregen, zich veilig voelen binnen de groep, vragen/gesprekken durven aan te gaan en of er verandering is met betrekking tot de 0-meting. Deelnemers kunnen het tijdens deze tussenmeting aangeven als zij ergens mee zitten of als zij graag iets anders zouden willen zien. Na de tussenmeting kan er meteen worden ingespeeld op de behoefte van de deelnemers door implementatie. Zo kende niet iedereen van de groep elkaars namen en wilde ze elkaar beter leren kennen. De onderzoeker heeft dit doorgegeven aan het team van de musical om vervolgens een etentje met elkaar te houden om elkaar beter te leren kennen. Door dit etentje worden de doelen van het project behaald (bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden), wordt er geluisterd naar de deelnemers en kan dit idee worden geïmplementeerd in de innovatieve praktijkverbetering.

Bij een deelnemer is gekozen voor een andere methode. Dit is een resultaat- en ontwikkelingsgesprek (Verhagen, 2011). Dit wordt gedaan om vanuit een triangulatie interviews en gesprekken te houden. Dit geeft een breder scala aan resultaten dan als er alleen een narratieve methode gebruikt zal worden. Uiteindelijk komen er uit de gesprekken verschillende soorten antwoorden die de onderzoeker naast elkaar zal leggen om daar feitelijke conclusies uit te halen om die vervolgens te implementeren in de innovatieve praktijkverbetering. Dit zal de validiteit van het innovatieve plan waarborgen.

Het R&O gesprek bestaat uit 3 onderdelen:

- Resultaatafspraken
- Ontwikkelingsafspraken
- Beoordeling

De resultaat- en- ontwikkelingsafspraken zullen gemaakt worden tijdens het midden interview/gesprek (bijlage 9, deelnemer V, Interviews deelnemers). Aan het einde van de musical zal vervolgens een beoordeling volgen. Hieruit zal blijken of de ontwikkelingen en resultaten die deelnemer V heeft bepaald, behaald gaan worden. Daarnaast wordt duidelijk of de beoogde doelen van het projectteam behaald zijn (bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden).

Als laatste wordt er een online quiz gedaan om te evalueren met alle deelnemers. De reden dat alle deelnemers hier aan meedoen is dat de betrouwbaarheid van het onderzoek goed te waarborgen is en om in te zien of er verschil is met deelnemers die vaker geïnterviewd zijn dit jaar. De quiz is een online Kahoot zodat de deelnemers vanuit huis de vragen kunnen beantwoorden. Het zijn open vragen met 3 of 4 verschillende antwoorden. De deelnemers mogen dan een of meerdere antwoorden kiezen die zij vinden passen bij hun. Zij beantwoorden dus spelenderwijs de soms wat zwaar belastende vragen door kleurtjes aan te vinken. Dit maakt het minder belastend en zij kunnen vragen overslaan als zij dat willen (Behrend & Jellema, 2015). De reden om de antwoorden af te bakenen is om de resultaten duidelijk te kunnen weergeven. Zo kan er letterlijk worden gekeken of de doelen worden behaald die van tevoren zijn gemaakt door het team (bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden). Uiteindelijk worden de resultaten naast elkaar neergelegd en

wordt er bepaald wat voor innovatief plan er moet komen om alle doelen zo goed mogelijk te halen en om aan te sluiten op de wensen van de deelnemers.

Interviews professionals

Tijdens het project worden ook professionals geïnterviewd. Zij hebben ervaring in soortgelijke projecten met verschillende doelgroepen. De vragen voor het interview zijn gemaakt aan de hand van de deelvragen en de hoofdvraag. Alle vragen zijn open vragen, zodat er genoeg ruimte is voor de professional om een zo breed mogelijk antwoord te geven. Daarna kunnen er vervolgvragen ontstaan om duidelijk weer te kunnen geven wat de bevordering/belemmering kan zijn. Dit is een half-gestructureerde interviewmethode, omdat uit de open vragen antwoorden komen die weer leiden tot andere vragen die niet genoteerd zijn. Deze ervaringen kunnen gekoppeld worden aan de interviews van de deelnemers om ervoor te zorgen dat een eventueel vervolg succesvoller kan zijn dan deze editie.

Voor het interview met de docent van verschillende theatervoorstellingen is gekozen om KSA toe te passen. De onderzoeker heeft zich namelijk verkled om verhalen uit te lokken van vorige theatervoorstellingen. De docent heeft namelijk voor verschillende doelgroepen meerdere theatervoorstellingen gemaakt en gegeven. Het verkleden is de derde factor waarmee hij hoopt dat de professional op verschillende bevorderende/belemmerende factoren komt waar hij/zij eerder niet aan had gedacht, maar wat wel van belang is voor het onderzoek (Behrend & Jellema, 2015). Wanneer die herinneringen naar boven komen en de professional haar verhaal verteld dan spreken wij van een succesvolle narratieve methode. De belangrijke punten uit het verhaal worden genoteerd en kunnen gebruikt worden voor het innovatieve plan (Bobbink, Degen-Nijeboer, Geurts, Pelzer, & Woudenberg, 2012).

Observatie

De participerende observatie wordt gebruikt door de student. De student doet mee aan de musical. Hij speelt, maar begeleid ook de deelnemers. Door deze rollen aan te nemen krijgt de student vanuit een ander standpunt (spelende wijs) informatie tot zich toe die hij kan gebruiken voor zijn onderzoek. Zo kunnen tijdens het spelen, bepaalde aspecten opvallen die de student kan gebruiken voor in zijn interviews.

Doordat de onderzoeker meespeelt met de musical leert hij de deelnemers kennen. Daarnaast kan hij ze ook meteen helpen met het zingen, dansen en acteren. Dit vinden sommigen deelnemers fijn, omdat zij die hulp nodig hebben van iemand zonder een beperking (bijlage 9, Interviews deelnemers). Daarentegen heeft de onderzoeker hun hulp weer nodig voor zijn onderzoek. Door deze wisselwerking ontstaat er gelijkwaardigheid. Beide partijen hebben elkaar nodig voor hun "problemen". Tijdens het helpen van elkaar ontstaat er een band. Deze (vertrouwens)band moet van twee kanten komen, anders werkt het niet (Groen, 2015). Met die (vertrouwens)band zal de deelnemer eerlijker en sneller vragen beantwoorden voor het interview wat weer ten goede komt voor het onderzoek.

De student houdt ook een observatie vanaf de zijkant. Voor die observatiemethode heeft de student een schema gemaakt waarin indicatoren staan waarop gelet moet worden tijdens het observeren van de les theater, zang en dans. Vanuit die indicatoren heeft de student een turfschema gemaakt om in te zien wie met wie in contact is en hoe vaak dat gebeurt (bijlage 8, Turfmethode). De indicatoren zijn sociale contacten, eenzaamheid en drempels. Daarnaast staat ook vermeld of dit contact verbaal of non verbaal is. De student gebruikt deze methode, omdat het overzichtelijk is en

het een beeld geeft van het onderlinge sociale contact bij de deelnemers (Van der Donk & Van Lanen, 2016).

Documentonderzoek

Naast de observatie zijn er ook vergaderingen geweest waarin gebrainstormd werd over de voortgang van de musical. Hiervan heeft de student notulen gemaakt (bijlage 5, Notulen vergadering Vinden & Verbinden). Tijdens deze vergaderingen werd de voortgang van de deelnemers besproken, gekeken of de doelen behaald konden worden, de financiën werden besproken en er werd gekeken hoe er werd samengewerkt met betrokkenen. Verschillende punten zijn van waarde voor het onderzoek en zullen daarom ook meegenomen worden in de innovatieve praktijkverbetering.

De student vergelijkt verschillende projecten van Special Arts en HandicapNL met de musical Vinden & Verbinden om daaruit informatie te halen die nuttig is voor het beantwoorden van de hoofd- en deel vragen. Deze twee organisaties hebben soortgelijke activiteiten voor deelnemers met- en zonder handicap. De student zal door middel van het lezen van hun projecten de randvoorwaarden en bevorderende en belemmerende factoren noteren en implementeren in de innovatieve praktijkverbetering.

Het onderzoek 'Onderzoek met- en voor mensen met verstandelijke beperkingen' gebruikt de student als vergelijkingsmateriaal voor zijn eigen onderzoek. Zo gebruikt hij mede hun methode voor het houden van interviews. De student noteert kenmerken waarop moet worden gelet bij het afnemen van de interviews en er worden open vragen gesteld om daarna diepere vragen te kunnen stellen om tot de kern te komen en duidelijke antwoorden te kunnen noteren. Ook kijkt de student naar de voorwaarden, criteria, prioriteiten en barrières van hun verslag om deze zelf mee te nemen in zijn eigen verslag.

Onderzoeksresultaten/data analyse

Er is op verschillende facetten geanalyseerd om zo de triangulatie te waarborgen wat de validiteit van het onderzoek ten goede komt. Zo wordt er gebruik gemaakt van het observeren van de groep om in te zien of doelen behaald worden in de praktijk. Naast het observeren worden deelnemers meerdere malen apart geïnterviewd om hun ervaringen te noteren. Deze ervaringen worden ook vergeleken met de doelen die van te voren zijn gemaakt door het projectteam. Als derde onderzoek zijn professionals gevraagd om mee te doen met een interview. Dit zijn professionals die soortgelijke projecten hebben waardoor er gekeken kan worden of zij al ervaringen hebben met eventuele randvoorwaarden en bevorderende en belemmerende factoren. Deze zullen vergeleken worden met het musical project om in te zien waar nog verbeterpunten liggen.

Uiteindelijk worden alle ervaringen uit de praktijk gekoppeld aan verschillende literatuur en document stukken, om in te zien wat belangrijke aspecten zijn voor het emanciperen van deelnemers bij de musical. Zo kan er uiteindelijk een innovatief plan komen dat aansluit op de behoefte van de deelnemers en begeleiders, maar ook op literaire gronden goed is.

Observatie

De student heeft tijdens een les theater anderhalf uur geobserveerd. De student heeft de turfmethode gebruikt van het boek 'Praktijkonderzoek in zorg en welzijn'. Bij die methode horen indicatoren om te weten waar de student op moet letten tijdens het observeren (bijlage 9, Indicatoren observatie). In de turfmethode is duidelijk te zien wie met wie in contact is en hoe vaak dat gebeurt (bijlage 8, Turfmethode), (Van der Donk & Van Lanen, 2016).

In de figuren hieronder zijn 3 grafieken weergegeven. In figuur 3 staan het aantal gesprekken in totaal. Dit zijn er 83. Van die 83 gesprekken zijn er 29 met de docent gehouden. Die andere 54 gesprekken vonden plaats tussen de deelnemers.

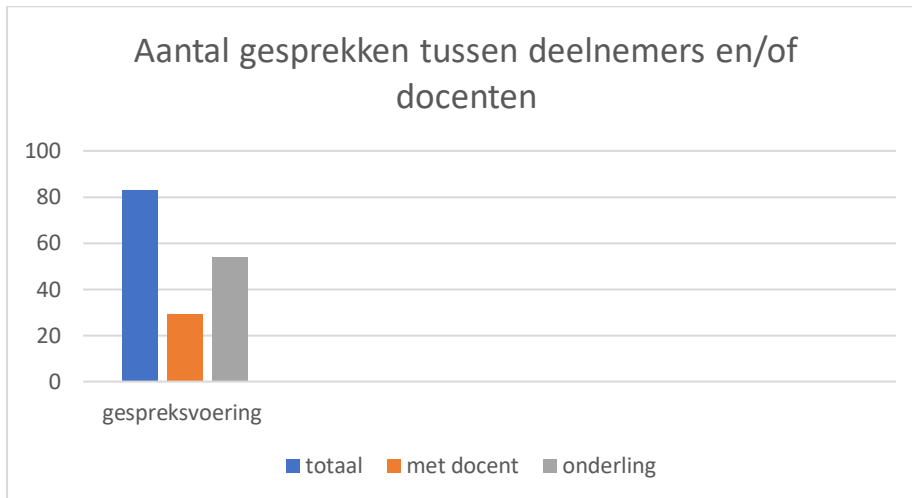

Fig. 3

In figuur 4 staat het aantal contactmomenten per persoon. Dit zijn alle verbale en non-verbale contacten. Deze contacten kunnen met een medespeler zijn of een docent. Daar is in deze figuur geen rekening mee gehouden, omdat in figuur 3 al duidelijk weer gegeven is hoeveel contact er onderling is en hoeveel contact er met de docent is. In het figuur is te zien dat sommige deelnemers meer contact hebben dan anderen.

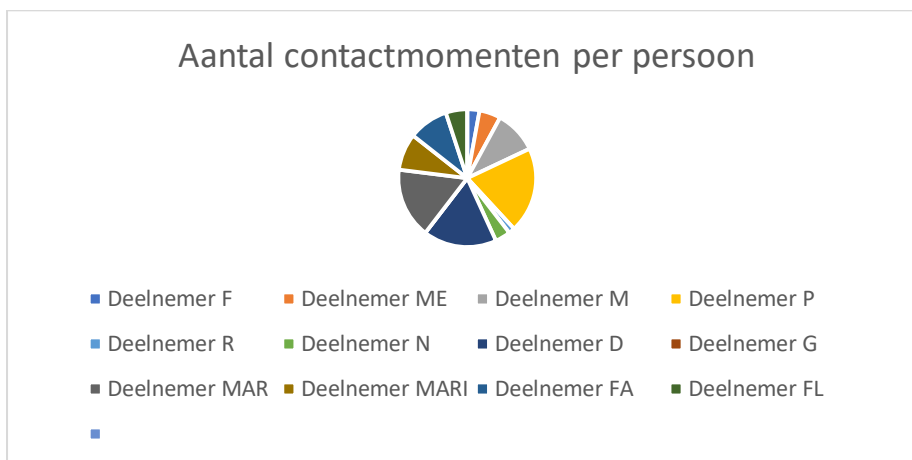

Fig. 4

In het laatste figuur, figuur 5, staat het verloop van het contact tussen de deelnemers en/of met de docent. Daarin neemt de student de duur in belang en of het contact verbaal of non-verbaal is. In het figuur is te zien dat de meerderheid korte gesprekken voert (79) die niet langer duren dan 2 minuten. Er zijn 4 gesprekken die wel langer duurden dan 2 minuten. Non-verbaal contact is er ook geweest. 2 keer hebben deelnemers elkaar aangeraakt en 7 keer zag de student dat er groepsvorming ontstond zonder dat men met elkaar in gesprek ging.

Een deelnemer kan niet goed praten en probeert non-stop (oog)contact te maken. Dit gegeven neemt de student niet op in de grafiek, omdat het meten van oogcontact niet geheel objectief kan. Dit heeft de student dus ook gedaan voor de andere deelnemers die oog contact hadden gemaakt.

Als de student zag dat deelnemers naar elkaar liepen, bij elkaar gingen staan en niks tegen elkaar zeiden, zette de student deze gegevens onder het kopje 'non-verbaal -> groeperen'.

Fig. 5

Veld- en documentenonderzoek

Projectplan Vinden & Verbinden

Het projectplan van de musical Vinden & Verbinden is door de Lindenberg gemaakt met behulp van betrokkenen. In het projectplan staat alle informatie over de musical. De doelen, de planning, de deelnemers, samenwerkingsverbanden, evaluaties en een vervolg staan er allemaal in. De student gebruikt deze informatie om geïnformeerd en voorbereid zijn innovatieve onderzoek en afstudeerstage te doen. Bij het maken van het onderzoek neemt de student de doelen van de musical mee in het maken van de hoofd- en deelvragen.

Zoals in het projectplan staat beschreven zijn er ongeveer 30 lessen met daarbij 4 voorstellingen. Tijdens de lessen wordt er geoefend aan zang, dans en theater om uiteindelijk die 4 voorstellingen te presenteren voor publiek. Als het gaat over het bereiken van resultaat, gaat het in deze niet alleen over het ontdekken en vergroten van talent, maar zijn het juist de 'neveneffecten' die het meest waardevol zijn. De neveneffecten zijn onder andere dat er onderlinge uitwisseling en ontmoeting plaatsvindt, dat jongeren met en jongeren zonder beperking van elkaar leren. Er ontstaat wederzijdse acceptatie en respect, het zelfvertrouwen van de jongeren groeit en ze voelen zich gezien (Pluryn Werkenrode, Bindkracht 10, Hobbycentrum Nijmegen, & De Lindenberg, 2019).

De jongeren waren bij de start van de repetities onzeker en durfden zich nauwelijks te uiten. Tijdens de repetitiesessies hebben zij zich allemaal zeer sterk ontwikkeld in hun spel, zang en dans, maar vooral ook groeide hun zelfvertrouwen en hun onderlinge band met elkaar (Pluryn Werkenrode, Bindkracht 10, Hobbycentrum Nijmegen, & De Lindenberg, 2019).

Op dit moment is de Lindenberg in gesprek met het landelijk kennisinstituut van een samenhangende aanpak van sociale vraagstukken, om onderzoek te komen doen naar de effecten en resultaten van Vinden & Verbinden. Dit wordt nu gedaan door de student Culturele Maatschappelijke Vorming (Pluryn Werkenrode, Bindkracht 10, Hobbycentrum Nijmegen, De Lindenberg, 2019).

Als evaluatie van het project gaat het team in gesprek met de ouders/verzorgers van de deelnemers. Hierin wordt besproken wat zij hebben ervaren bij hun kinderen/cliënten. Dit gaat over de leerervaringen of wat er goed en/of beter kan bij de musical. Daarnaast neemt de student een enquête af onder alle deelnemers om in te zien wat zij zelf hebben ervaren tijdens de musical.

United Nations:

De universele verklaring van de rechten van de mensen zijn volgens (United Nations, 1948) opgesteld door vertegenwoordigers met verschillende juridische en culturele achtergronden uit alle regio's van de wereld. Dit is gebeurd in 1948 en is tot heden uitgeroepen als gemeenschappelijke prestatiestandaard voor alle volkeren van alle landen.

In artikel 1 staat beschreven dat mensen vrij en gelijk worden geboren (United Nations, 1948). Zij moeten naar elkaar toe handelen in geweten en broederschap. Dit sluit aan bij artikel 22. Ieder lid van de samenleving heeft recht op sociale zekerheid. Een van de doelen van de musical (bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden) is dat zij mensen met- en zonder een beperking willen betrekken bij de musical om hen van meer sociale zekerheid te voorzien. De musical wil dit doen door middel van de deelnemers te empoweren tijdens de musical, zodat zij zich sociaal sterker voelen en daardoor makkelijker kunnen emanciperen binnen de Nederlandse maatschappij. Het betrekken van mensen met- en zonder beperking sluit aan bij artikel 27. In dit artikel staat beschreven dat ieder mens recht heeft om vrij deel te nemen aan het culturele leven van de gemeenschap. Dit sluit aan bij het vierde punt van (bijlage 3, Doelen musicalproject Vinden & Verbinden).

Deze universele verklaringen kunnen gebruikt worden als randvoorwaarden van de musical. De student zal deze verklaringen inzetten en gebruiken tijdens het maken van de innovatieve praktijkverbetering.

Rijksoverheid

Naast dat de student zich heeft geïnformeerd over het beleid van de afgelopen jaren met betrekking tot de emancipatie binnen deze samenleving, richt hij zich ook op het beleid van nu en dadelijk. Dit doet hij aan de hand van voortgangen die gemaakt worden vanuit de regering in Nederland. Zo houdt hij actueel nieuws bij over de zorg, cultuur en kunst. Dit koppelt hij vervolgens aan de emancipatieverklaringen van vroeger om zo in te kunnen zien of de ontwikkelingen op deze gebieden nog acceptabel zijn voor mensen met een beperking. Uiteindelijk zal de informatie verwerkt worden in het innovatieve onderzoek om zo de randvoorwaarden vast te leggen voor een activiteit.

Zo komt er een nieuw platform om het maatschappelijk vastgoed te verduurzamen. Dit houdt in dat organisaties uit onderwijs, sport, zorg en monumenten en musea hun krachten moeten gaan bundelen om de CO2-uitstoot te verminderen en om vernieuwingen te bevorderen. Een van de doelen vanuit De Lindenberg is om meer bestaansrechten te krijgen van de zorg- en welzijn sector door middel van de musical. De musical zelf werkt al samen met verschillende organisaties (Pluryn Werkenrode, Bindkracht 10, Hobbycentrum Nijmegen, & De Lindenberg, 2019), maar dit kunnen er meer worden om die vernieuwingen waar te maken (Rijksoverheid, 2019-2020).

Cultuurvisie gemeente Nijmegen

Naast dat de student zich op mondiaal en nationaal niveau richt op hoe er wordt omgegaan met de zorg, kunst, cultuur en emancipatie binnen de verschillende maatschappijen, richt hij zich ook op regionale stukken. Dit doet hij aan de hand van de cultuurvisie van de Nijmeegse gemeente.

De Nijmeegse gemeente vindt dat cultuur bijdraagt aan de vitaliteit van de stad. De koers voor dit jaar en de aankomende jaren is het behoud en versterking van het cultuur ecosysteem. Dit doet de

gemeente, door te vragen aan de culturele sector of ze zich willen inzetten op cultuurparticipatie. Daarnaast geeft de gemeente ruimte voor nieuw talent en culturele diversiteit. Ze willen graag groeien door te focussen op innovatie en kwaliteit (gemeente Nijmegen, 2020).

De plannen van de gemeente sluiten aan op de doelen van de musical. De musical wil na deze editie nog verder. Dit willen zij doen in samenwerking met verschillende organisaties binnen Nijmegen. Daarnaast heeft de projectleider is samenspraak met de student bepaald dat hij onderzoek gaat doen bij de musical om uiteindelijk een innovatief plan te schrijven om de kwaliteit te verbeteren.

Eindrapport onderzoek

Het eindrapport van verschillende samenwerkende organisaties over het wetenschappelijk onderzoek naar mensen met een verstandelijke beperking, heeft de student weten te bemachtigen. De student zal dit onderzoek voor verschillende doeleindes gebruiken. Zo wordt er uitgebreid uitgelegd hoe zij interviews aanpakken met de daarbij horende casussen. Zij gebruiken “diepte-interviews”. Daarnaast gebruiken zij een stappenplan voor een onderzoek inventarisatie om duidelijk weer te geven hoe de emancipatie te werk kan gaan. Dit stappenplan is gebruikt voor het maken van de deelvragen bij dit onderzoek. Zo wordt er gekeken naar de prioriteiten, naar de voorwaarden, de criteria en de barrières van dit onderzoek (Abma, Nierse, Caron-Flinterman, Broerse, Heuvelman, Van Dijk, Smit, & Zeeuw, 2006).

Triangulatie is belangrijk voor een onderzoek, stellen Abma, Nierse, Caron-Flinterman, Broerse, Heuvelman, Van Dijk, Smit, & Zeeuw, 2006. Zij zetten triangulatie in door participierend te observeren, diepte interviews te houden en een enquête te houden onder de deelnemers. In dit onderzoeksverslag worden deze methodes ook gebruikt om de validiteit te blijven waarborgen. Naast deze drie methodes is er ook nog een keer geobserveerd aan de zijlijn om nog meer data te generen en te verwerken in het onderzoek. Dit om een zo effectief innovatief programma op te zetten.

Conclusie

Observatie

Uit de observatie is gebleken dat er tijdens de repetitie 83 gesprekken zijn geweest. Deze hebben plaatsgevonden onder de deelnemers, maar ook tussen deelnemers en docenten. 54 gesprekken waren onderling (65%) en de rest van de gesprekken waren met een docent. Ongeveer een derde van de gesprekken wordt dus gehouden met een docent (35%). Daarnaast is gemeten hoe lang de gesprekken duurden. 79 gesprekken waren korter dan twee minuten. Dit is het overgrote deel van alle gesprekken (95%). De andere 4 gesprekken duurde wel langer dan 2 minuten (5%). De meeste deelnemers houden dus korte gesprekken met elkaar en gaan vervolgens weer verder met de musical. Enkele deelnemers raakte elkaar ook aan. Het gaat hier om een klein getal in vergelijking met de gesprekken. Er waren namelijk maar 2 aanrakingen en die kwamen van deelnemer MAR. Er kan dus worden vastgesteld dat er meer gesprekken zijn dan aanrakingen. De observant zag ook dat er groepsvormingen ontstonden tijdens de pauze. In deze groepsvormingen werd er niet gepraat, maar stonden enkele deelnemers alleen bij elkaar (bijlage 11, Turfmethode).

Tijdens het observeren hield de observant rekening met wie iedereen aan het praten was. Zo is te zien dat enkele deelnemers meer gesprekken hebben dan anderen. Deelnemer P (20%), deelnemer MAR (17%) en deelnemer D (17%) van alle gesprekken. Andere deelnemers hadden juist weinig gesprekken zoals deelnemer FR (3%), deelnemer N (4%) en deelnemer ME (5%). Er is dus een verschil in het aantal gesprekken van verschillende deelnemers. Ook is er verschil in wie met wie aan het praten is. Sommige deelnemers trekken vaker naar elkaar toe zoals P en MAR, P en MARI, MAR en D

en FA en V. Sommigen deelnemers praten met meerdere deelnemers, zoals MARI, P, D en MAR. Zo zijn er binnen de groep verschillen met betrekking tot gespreksvorming (bijlage 11, Turfmethode).

Aanbevelingen

Zoals in enkele interviews is gebleken is het van meerwaarde om de deelnemers aan elkaar te laten voorstellen voordat het eigenlijke programma begint. Zo kunnen ze alvast kennis maken met elkaar en elkaar beter leren kennen. Dit zorgt ervoor dat zij anders de musical ingaan. Doordat zij elkaar beter kennen, gaan zij wellicht vaker het gesprek aan voor, na of tijdens de repetities. Het sociale contact wordt dan dus meer, wat een van de doelen is van het projectteam en wat de meesten deelnemers graag willen.

Deelvragen

- ❖ Hoe ontwikkelen deelnemers zich binnen de musical?
 - Hoe wordt de beginsituatie vastgelegd?
 - Krijgen de deelnemers meerdere sociale contacten?
 - Worden deelnemers zelfstandiger?
 - Hoe wordt de eindsituatie vastgelegd?

Om eerst de beginsituatie vast te stellen heeft de student de 0-meting gehouden (bijlage 9, Interviews deelnemers). Dit heeft hij gedaan aan de hand van vragen die hij samen met de projectleider heeft gemaakt. Dit zijn open vragen die een verhaal uitlokken, waardoor er meer informatie komt uit de deelnemers. Vervolgens wordt het interview geanalyseerd en worden de belangrijkste dingen eruit gehaald (Bobbink, Degen-Nijeboer, Geurts, Pelzer, & Woudenberg, 2012). Uit de 0-meting is gekomen dat de deelnemers die daaraan hebben meegewerkt zich wel eens eenzaam voelen en graag meerdere sociale contacten op willen bouwen. Sommigen willen harder praten/zingen of een instrument leren bespelen en sommigen willen zelfstandiger worden. Sommige punten sluiten aan bij de hoofdvraag van dit onderzoek. Het gaat dan bijvoorbeeld om het eenzaam voelen, meerdere sociale contacten willen en zelfstandiger worden. Nu de onderzoeker weet wat de deelnemers willen leren, kan er de gedurende de musical gekeken worden of het ook daadwerkelijk gebeurt. De 0-meting is dus een handige manier om vast te stellen hoe de deelnemers in het project staan en wat zij willen leren (bijlage 10, Geconcludeerde interviews).

Nadat de 0-meting is gedaan kan er worden gekeken of de doelen van de musical en de deelnemers behaald kunnen worden. De student heeft tusseninterviews gedaan bij dezelfde deelnemers die ook een 0-meting hebben gedaan. Uit die tusseninterviews is gekomen dat deelnemers meer sociaal contact aangaan tijdens de musical, maar dat in de meeste gevallen buiten de musical om geen extra sociaal contact aanwezig is. De reden dat zij meer contact met elkaar krijgen gedurende de musical, is omdat zij elkaar beter leren kennen. Enkele deelnemers zeggen dat zij iets meer zelfstandiger worden door de musical. Zij geven aan dat ze eerder gesprekken durven te beginnen tijdens de musical. Dit komt doordat zij zich vertrouwd voelen binnen de groep. Buiten de musical om voelen enkele deelnemers zich wat zelfstandiger. Zij hebben niet meerdere sociale contacten, maar sommigen durven eerder een gesprek te beginnen of hun mening te verkondigen. Dit kan komen doordat enkele deelnemers leren om harder te praten tijdens de musical. Dit geeft hen meer zelfstandigheid tijdens de musical (bijlage 9, Interviews deelnemers).

Om de eindsituatie vast te leggen is er gebruik gemaakt van KSA. Zo zijn er 14 vragen gemaakt in een Kahoot die alle deelnemers thuis kunnen beantwoorden via hun laptop, telefoon of tablet. Het is een soort digitale enquête waarbij alle antwoorden goed zijn. Uit de enquête blijkt dat elke deelnemer

met plezier naar de musical gaat en zich bij de musical ook veilig voelt. Dit is omdat zij de groep, maar ook de docenten fijn vinden. De doelen die vanuit het projectteam zijn gesteld worden gedeeltelijk behaald. Zo heeft de helft van de groep meer zelfvertrouwen gekregen en worden de meeste deelnemers iets zelfstandiger. Dit is goed, maar kan nog beter. Zij willen zich bijvoorbeeld inschrijven bij andere musicals. Daarnaast durven enkele deelnemers zich meer te uiten door tijdens de musical vragen te stellen en dit vervolgens ook op school te doen. Sommige deelnemers willen ook nog andere dingen ondernemen omdat zij zich veilig voelen binnen de groep en nu op zoek zijn naar meer dagbesteding. Dit geldt niet voor iedereen. Sommigen hebben het al druk zat of hebben geen behoefte aan extra activiteiten. Qua sociale contacten is er veel verschil binnen de groep. Enkele hebben wat meer sociale contacten gekregen binnen de groep, maar zij geven aan dat dit nog meer kan. Sommigen hebben geen extra sociale contacten opgedaan, terwijl zij dit wel graag zouden willen. En nog een andere groep hoeft geen extra sociale contacten. Hier is dus winst te behalen (bijlage 16, Eindevaluatie Kahoot quiz).

Aanbeveling

Ook vanuit de conclusie van deze deelvraag komt weer sterk naar boven dat het van belang is dat deelnemers elkaar goed kennen. Als zij elkaar beter kennen, in plaats van voor elkaar vreemden te zijn, gaan zij sneller met elkaar in gesprek. Ook voelen zij zich dan zelfverzekerder omdat ze andere deelnemers kunnen vertrouwen. Als aanbeveling kan er nu worden gesteld dat het een positieve invloed heeft op deelnemers bij een kunst- of cultuuractiviteit, wanneer er voorafgaand een kennismakingsdag heeft plaatsgevonden. Tijdens deze dag leren zij elkaar kennen waardoor ze bij de eerste les van de musical geen compleet vreemden van elkaar zijn.

Daarnaast kan er meer getraind worden op de zelfstandigheid van de deelnemers. Enkele deelnemers gaven aan dat zij harder willen praten waardoor zij meer zelfvertrouwen krijgen. Docent(en)/stagiair(s) kunnen 1 op 1 met deelnemers gaan zitten om stem oefeningen te doen. Dit kan tijdens, maar ook voor of na de musical gedaan worden.

Als laatste aanbeveling kan er worden gekeken naar instellingen/organisaties waar deelnemers bij zitten. Het team van de musical kan in overleg gaan met het team van de andere organisatie, om te bespreken hoe zij deze punten bekijken bij de deelnemer. Uiteindelijk kunnen methodes en informatie uitgewisseld worden om de deelnemer verder te helpen bij zijn/haar problemen/leerpunten.

❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical bevorderende factoren voor emancipatie?

Vanuit verschillende kanten is er gekeken naar eventuele bevorderende factoren binnen de musical. De student heeft met 4 verschillende professionals een interview gehouden om in te zien wat zij verstaan onder bevorderende factoren voor een musical of ander soortgelijk project voor deelnemers met een beperking.

Er zijn ontzettend veel factoren die kunnen helpen bij het emanciperen van de deelnemers. Zo moet het ten alle tijden gezellig blijven, is iedereen gelijk aan elkaar, mogen er complimenten naar elkaar gemaakt worden en moet iedereen de meerwaarde ervan inzien. Dan voelt iedereen zich veilig en vertrouwd binnen de groep. Daarna kan er pas gewerkt worden aan de emancipatie. Er kunnen doelen gemaakt worden met de deelnemers, er kunnen trainingen worden gegeven om iedereen op hetzelfde niveau te krijgen (deelnemer en/of docent), voortgangsgesprekken kunnen gepland worden om in te zien wat er goed gaat en wat er beter kan, deelnemers mogen vrienden/kennissen/familie meenemen, deelnemers met talent voor iets krijgen extra opdrachten om verder te ontwikkelen, betrokkenen kunnen met elkaar vergaderen over de voortgangen en het

team onderling kan elkaar ondersteunen waar nodig is. Het moet allemaal gaan in (kleine) stappen die in ieder geval aansluiten op de behoeftes van de deelnemers, maar ook op die van docenten en het team. Vandaar dat het belangrijk is om te blijven communiceren en elkaar op de hoogte te houden van wat er allemaal speelt en wat er nodig is (bijlage 8, Interview professionals).

Vanuit de interviews met de deelnemers komt ook naar voren dat gezelligheid erg belangrijk is binnen de groep om met elkaar te kletsen en elkaar vaker te zien buiten de musical om. Daarnaast willen zij ook graag dat docenten hen (talenten) zien en dat daaraan gewerkt wordt. Dit kan door bijvoorbeeld extra tijd in te plannen voor talentontwikkeling of ontmoeting. Al met al is communicatie erg van belang om van elkaar te weten wat iedereen wil en kan (bijlage 9, Interviews deelnemers).

Aanbeveling

De aanbeveling is dan ook om van te voren met het team van de musical bijeen te zitten en een programma te maken voor het aankomende jaar. Daarin wordt afgestemd welke deelnemers gaan deelnemen (of ze het programma aan kunnen, wat hun talenten zijn en wat zij graag willen leren), wie voortgangsgesprekken gaat houden, welke andere organisaties erbij betrokken moeten raken, welke doelen gesteld gaan worden en hoe taakverdeling gaat worden. Naast de reguliere lessen kan er extra ruimte worden gemaakt om ontmoetingsactiviteiten te houden, gesprekken te voeren en elkaar beter te leren kennen.

❖ Wat zijn in het deelnemen aan een musical belemmerende factoren voor emancipatie?

Vanuit de interviews met de professionals blijkt dat er een aantal belemmerende factoren kunnen opspelen bij de musical. Het is als begeleider/docent belangrijk om te weten dat deelnemers vanuit hun zelf niet of nihil naar andere mensen toestappen om een gesprek te starten of om bepaalde dingen aan te geven waarmee zij zitten. Het kan bijvoorbeeld gaan over dat zij dingen niet snappen of over dat zij zelf niet in kunnen zien hoe goed/slecht zij zijn. De docent/begeleider moet rekening houden met de handicap/beperking van de deelnemer en daarop inspelen. Zo is het belangrijk dat er geld is voor genoeg begeleiding. Dat is soms een probleem, omdat er vanuit de overheid vaak wordt bezuinigd op kunst & cultuur als er bijvoorbeeld een crisis is. Transport kan ook een probleem zijn omdat deze deelnemers vaak speciaal vervoer nodig hebben om ergens te komen. Dit duurt vaak langer dan gedacht omdat zij bijvoorbeeld in een rolstoel zitten. Tijdens activiteiten is tijd belangrijk. Docenten/begeleiders moeten rekening houden met de tijdsduur van de lessen. Dit omdat de samenwerking tussen deelnemers met en zonder een beperking extra lang kan duren, omdat zij nog aan elkaar moeten wennen en onwetend zijn (bijlage 8, Interview professionals).

Deelnemers geven vooral aan dat er tijdens de lessen belemmeringen kunnen opspelen. Dit is in de vorm van onzekerheden over hen zelf, omdat zij niet weten of zij het goed doen ja of nee. Daarnaast is het gedrag van de medespelers ook belangrijk. Als er wordt gelachen door anderen, voelen enkele deelnemers zich niet meer zeker of ze het wel goed doen of niet. Deelnemers ervaren net zoals professionals zien, dat zij vaak niet de eerste stap durven te zetten in bijvoorbeeld een gesprek voeren of een vraag stellen (bijlage 9, Interviews deelnemers).

Aanbeveling

Het is dan belangrijk als docent zijnde om iedere deelnemer goed in het vizier te hebben om in te zien wat diegene kan en niet kan. Vanuit die informatie kunnen er voortgangsgesprekken gedaan worden om de belasting van de deelnemers aan te passen op zijn of haar niveau. Deze gesprekken hoeven niet per sé door een docent gevoerd te worden. Een stagiair zou bijvoorbeeld deze gesprekken kunnen voeren onder begeleiding van de docent.

De kosten en het vervoer zijn praktische zaken. Deze zaken kunnen in een vergadering voor het project behandeld worden om rekening te houden met wat er kan gebeuren. Zo kan er besproken worden om een potje met geld achter de hand te hebben voor als kosten hoger uitvallen of als er bezuinigd gaat worden op specifieke dingen die te maken hebben met het project.

- ❖ Welke randvoorwaarden kun je stellen om te controleren of het meedoen aan een musical bevorderend is voor de emancipatie.

Professionals vanuit welzijnsorganisaties bevestigen dat er randvoorwaarden moeten zijn om een musical te laten slagen met betrekking tot de emancipatie van een deelnemer. Zo moeten er bepaalde facetten van te voren vastgesteld worden. Het gaat dan over de indeling van het project en over samenwerkingsverbanden met betrokken organisaties voor financiën en andere zaken. Er moet een team achter het project staan die kan helpen bij vragen, kan aansturen en kan organiseren. Van te voren moeten de deelnemers bekend zijn om na te kunnen gaan wat zij interessant vinden, waar hun talenten liggen en hoe hoog hun niveau ligt. Tijdens de musical moet er een band ontstaan tussen de deelnemers en docenten/begeleiders. Dit komt doordat zij zo elkaar kunnen motiveren en helpen waar nodig. De docent moet ook open staan om te leren. Daarvoor is empathie nodig. Uiteindelijk voelt de deelnemer zich dan gehoord en kan zich daardoor beter ontwikkelen (bijlage 8, Interview professionals).

Literatuur

HandicapNL

Vanuit verschillende organisaties worden meerdere randvoorwaarden gesteld aan een activiteit voor deelnemers met een beperking. Zo werkt HandicapNL aan de zelfregie van deelnemers. De activiteit moet ondersteunend zijn voor de zelfregie van deelnemers om uiteindelijk beter te kunnen emanciperen. Daarnaast zeggen zij ook dat zij het belangrijk vinden om de 'last' van familie en vrienden af te nemen door activiteiten op te zetten voor deelnemers en die mensen daarin te begeleiden. De deelnemer wordt opgehaald, begeleid en weer thuis gebracht. Ouders/verzorgers/vrienden/familie mogen mee om te kijken en/of te helpen, maar dit is niet verplicht (HandicapNL, 2019).

Aanbeveling

Ouders en andere betrokkenen worden al betrokken bij het project, maar wellicht kan dit nog meer gebeuren, mits zij dit zelf willen. Zo kunnen er van te voren afspraken worden gemaakt om te bepalen wat de rollen kunnen zijn van betrokkenen. Deelnemers mogen hier ook bij zijn om hun mening te geven. Zo kunnen zij aan hun zelfregie werken door aan te geven wat zij willen en kunnen. Betrokkenen kunnen vervolgens aangeven of zij zich willen ontdoen van extra lasten of extra willen helpen. De afspraken kunnen genoteerd worden en het team kan aan de hand van de afspraken een taakverdeling maken.

Special Arts

Binnen de projecten die Special Arts geeft, zijn er verschillende randvoorwaarden. Er moet een wisselwerking zijn tussen begeleiders en deelnemers. Begeleiders moeten in hun deelnemers geloven, zodat er iets kan gebeuren. Deelnemers moeten hun begeleiders vertrouwen zodat zij hulp kunnen vragen waar nodig is. Begeleiders kunnen hen dan helpen hun talent te ontwikkelen. Die talentontwikkeling is essentieel voor een activiteit. Deelnemers werken namelijk naar een eindresultaat toe waarmee zij iets willen bereiken. Daarnaast moeten beide partijen van elkaar willen

en kunnen leren. Zo ontstaat er empathie bij de deelnemers maar ook bij de begeleiders (bijlage 8, Interview professionals) & (Special Arts, z.d.).

Aanbeveling

Er kan extra ruimte gemaakt worden voor talent bij de musical. Dit gebeurt al bij enkele deelnemers. Zo mogen sommigen deelnemers een solo doen tijdens de voorstelling. Docenten en/of teamleden van de musical kunnen in gesprek gaan met deelnemers met een specifiek talent. Zij kunnen aanbevelingen geven aan deelnemers om hen in te schrijven bij specifieke dans- en/of zangscholen om hun talent verder te ontwikkelen op dat specifieke gebied.

Outsider kunst

In verschillende kunstateliers van Outsider kunst gelden er randvoorwaarden aan een activiteit. Zo moeten begeleiders empathie hebben voor de doelgroep. Er kan dan goed gewerkt worden in de ateliers doordat de begeleiders willen de deelnemers zo goed mogelijk helpen op hun eigen niveau. Binnen de activiteit kan er dus gewerkt worden op verschillende niveaus. Deelnemers die zich ontwikkelen kunnen in volgende edities op een hoger niveau te werk gaan om zijn of haar talent te blijven ontwikkelen. Om het project niet eenmalig te laten plaatsvinden, moet het project duurzaam zijn om de kosten te kunnen dekken om aan te sluiten op de gedachtegang van de Rijksoverheid (Rijksoverheid, 2020) & (bijlage 8, Interview professionals).

Aanbeveling

Het project kan meerdere samenwerkingen aangaan om duurzaam te blijven en het mogelijk te maken om te blijven ontwikkelen. Zo kan het project met scholen of andere welzijnsorganisaties gaan samenwerken. Mochten deze instanties deelnemers hebben die zich graag aansluiten bij het project, dan kunnen zij die deelnemers opgeven. Het project kan een bijdrage vragen, want zij helpen die deelnemer met zijn/haar talentontwikkeling.

Daarnaast kan het betrekken van extra fondsen ook een goed idee zijn. Zo krijgt het project meer geld van fondsen om bijvoorbeeld talentontwikkeling binnen het project een boost te geven. Daarvoor in de plaats kan er reclame gemaakt worden voor de fondsen zodat zij meer positieve recensies krijgen. Dat zal hen weer meer geld opleveren.

Rijksoverheid

Als De Lindenberg bestaansrechten krijgt van de zorg- en welzijn sector dan moet ze rekening houden met het nieuwe platform om het maatschappelijk vastgoed te verduurzamen. Dit zal dan al gebeuren. De musical en De Lindenberg werken namelijk al samen met verschillende organisaties. Dit zijn zorginstellingen, scholen en andere welzijnsorganisaties. Daarnaast wil De Lindenberg na elke musical editie een onderzoek doen onder de ouders/verzorgers van de deelnemers om te kijken wat er goed en minder goed gaat. Vanuit die gesprekken kunnen vernieuwingen ontstaan in de aankomende musicals (Rijksoverheid, 2019). Deze gedachtegang van samenwerkingen onderhouden en vernieuwen sluit aan bij de gedachtegang van de cultuurvisie van de gemeente Nijmegen (gemeente Nijmegen, 2020). Zij willen zich namelijk in 2020 gaan focussen op innovatie en kwaliteit. Het innoveren kan gebeuren wanneer organisaties gaan samenwerken en bijvoorbeeld gaan fuseren. Daarnaast kunnen organisaties elkaar adviseren om de kwaliteit te verbeteren van het project.

Aanbeveling

Doordat er al samenwerkingen zijn tussen de musical, De Lindenberg en andere organisaties wordt het doel van de Rijksoverheid al behaald (krachten bundelen). Echter is er wel plaats voor meer. Er kunnen namelijk nog meer samenwerkingen ontstaan om de CO2-uitstoot te verminderen. Deze samenwerkingen kunnen bijvoorbeeld met scholen zijn in de omgeving Nijmegen. Zo ontstaan er namelijk ook nog vernieuwingen, en dat wil de Rijksoverheid ook. Zo kunnen er bij de musical nieuwe deelnemers komen vanuit die scholen, maar ook kunnen scholen de musical implementeren in het lesrooster van de leerlingen.

Discussie

Er zijn enkele discussiepunten en vragen die gesteld kunnen worden bij dit onderzoek (Van der Donk & Van Lanen, 2015). Zo is er tijdens het onderzoek een wereldwijde pandemie uitgebroken (de zogeheten COVID-19) waardoor enkele observaties, interviews en activiteiten niet uitgevoerd kunnen worden. Dit heeft effect op de betrouwbaarheid van dit onderzoek. Uiteindelijk zijn er andere methodes gebruikt om het onderzoek toch af te kunnen afronden.

Doordat de pandemie is uitgebroken is de musical begin maart stopgezet. Verder in de maand maart en april waren nog observatie momenten gepland, maar die konden helaas niet doorgaan. Vanuit een observatie is er gekeken naar hoe het sociaal contact onderling is tijdens de musical. Als er vaker was geobserveerd waren de gegevens betrouwbaarder geweest en kon er een betere conclusie getrokken worden (Celestin-Westreich & Celestin, 2012). De resultaten zijn bij minder observatiemomenten minder betrouwbaar doordat een deelnemer misschien niet aanwezig is geweest, een deelnemer zijn/haar dag niet had, de lessen verschillend waren of doordat deelnemers daarom anders op elkaar reageren. Wel zijn alle deelnemers geïnterviewd om hen te vragen hoe zij het sociale contact ervaren binnen de musical (bijlage 9, Interviews deelnemers). Helaas zijn dit meningen en zijn het geen feitelijke waarnemingen zoals bij een observatie.

De evaluatie van de deelnemers, in de vorm van een interview, is niet helemaal betrouwbaar. Dit komt doordat er weinig verschil is met het tusseninterview van enkele deelnemers. Het tusseninterview is gehouden in februari. De evaluatie was gepland eind mei/begin juni (wanneer de musical zou aflopen), maar doordat de musical begin maart de deuren moest sluiten werd de evaluatie naar voren geschoven. De reden hiervoor is dat de deelnemers zich eind maart/begin april meer kunnen herinneren van eventuele ervaringen dan 2 maanden later zonder een les of ander contact tussendoor. Ontwikkelingen tussen de evaluatie en het tusseninterview zijn hierdoor nihil, wat een gemis is voor het onderzoek. Er is dan ook gekozen om de evaluatie met iedereen te doen om zo een breder scala aan ervaringen te noteren en te kunnen concluderen in het onderzoek.

Participatiepraktijk

Vanuit dit onderzoek wordt er gekeken naar de (on)gelijkheid en participatie binnen deze samenleving. Er wordt gesteld dat er ongelijkheid is en dat er te veel last op de schouders van de burgers valt. Zij moeten te veel doen om mensen die extra hulp nodig hebben, te helpen. Bij de musical zijn er ook burgers actief om te helpen. Burgers maken decors en kleding als voorbeeld. In het Hobbycentrum kunnen zij te werk gaan. Hier hebben zij alle materialen die nodig zijn om de kostuums en decors te maken. Zij doen dit graag voor de musical en kunnen zelf bepalen hoeveel tijd en moeite zij in de kleding en decors stoppen. Zij hebben dit al vaker gedaan voor het project en ervaren dit niet als last op hun schouders, maar vinden het juist leuk (participatiepraktijk, 2018). De

vraag is of er overal ongelijkheid is, want binnen dit project en bij dit onderwerp is dat niet het geval en zijn de burgers goed afgestemd op de deelnemers en het project.

Deelnemers met een handicap die niet zelfstandig naar de musical kunnen komen, worden vervoerd met speciale busjes. Deze busjes worden geregeld vanuit de gemeente en vanuit de zorginstelling waar zij bij zitten. Door deze busjes hoeven ouders of andere verzorgers de deelnemer niet naar de musical te vervoeren. Dit is voor hen weer een last minder, omdat een buschauffeur hen wegbrengt en weer ophaalt. Dit is een succesverhaal van de participatiesamenleving, omdat de cliënten worden geholpen door een burger die hen vervoert. Helaas zit er ook een kanttekening aan. Enkele deelnemers zijn niet blij met het vervoer omdat het busje vaak te laat komt waardoor de deelnemers buiten moeten wachten en/of veel te laat aanwezig zijn in de lessen (bijlage 9, Interviews deelnemers). Het kan zijn dat de buschauffeur te veel last ervaart, omdat hij te veel ritjes moet doen. Dan zou het geen succesverhaal zijn van de participatiesamenleving, omdat de last wordt verschoven naar de buschauffeur waardoor de cliënten zich niet gehoord voelen, omdat zij buiten moeten wachten en niet goed mee kunnen doen met de musical (participatiepraktijk, 2018).

Plichtmatig handelen is anders handelen dan uit plicht handelen (Kant, 1978). In beide gevallen handel je niet uit vrije wil, maar omdat het moet. Dit kan bijvoorbeeld zijn dat de buschauffeur de deelnemers moet brengen en ophalen, want anders krijgt hij zijn salaris niet. De vraag is dan ook of hij uit 'zuivere wil' werkt of alleen werkt voor zijn/haar geld (De Brabander, 2012). Dit maakt uit, omdat hij/zij de deelnemers vaak buiten laat wachten of veel te laat in de musicallessen brengt wat de deelnemers niet fijn vinden. Als de buschauffeur meer affiniteit zou hebben met de deelnemers zouden zij dan nooit meer hoeven wachten op de bus en zouden zij altijd op tijd in de les zijn? Zouden deelnemers zich daarbij fijner voelen en kunnen ze dan volledig participeren binnen het project? De deelnemers zouden in ieder geval beter kunnen participeren, omdat zij niet de helft maar de volledige les aanwezig kunnen zijn.

Bronvermelding

- Abma, T., Nierse, C., Caron-Flinterman, F., Broerse, J., Heuvelman, C., van Dijk, J., Smit, J., Zeeuw, M. (2006, september). *Onderzoek met en voor mensen met verstandelijke beperkingen*. Geraadpleegd op 18 december 2019, van https://www.zonmw.nl/uploads/tx_vipublicaties/VRAAGSTURING.eindrapport_def_september_2006.pdf
- Celestin-Westreich, S., & Celestin, L. (2012). *Observeren en rapporteren* (2de editie). Amsterdam: Pearson Benelux B.V.
- De Brabander, R. (2013). *Van gedachten wisselen* (2de editie). Bussum, Nederland: Coutinho.
- Behrend, D. & Jellema, M. (Utrecht). (2015). *Muzisch-agogische methodiek: muzisch interveniëren in het sociaal werk* (6de editie). Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Bobbink, E. C., Degen-Nijeboer, H. M., Geurts, E. C. M., Pelzer, M. M. H., & Woudenberg, J. N. (2012). *Narratief! Wablieft?: ieder zijn eigen verhaal* (1ste editie). Arnhem/Nijmegen: Lectoraat Lokale Dienstverlening vanuit Klantperspectief, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
- Gemeente Nijmegen. (2020). *Groei. Cultuurvisie Nijmegen 2020*. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van https://www.cultuurenschoolnijmegen.nl/content/PDF/Groei_-_Cultuurvisie_Nijmegen_2020.pdf
- Groen, M., & Jongman, H. (2014). *Maatschappelijk werk in uitvoering* (2de editie). Groningen, Nederland: Noordhoff.
- HandicapNL. (2019). *Bekijk hier onze projecten*. Geraadpleegd op 28 november 2019, van <https://handicap.nl/projecten/>
- Hoekstra, E. & de Stefano, P. (2018). *(On)gelijkheid in de participatiesamenleving*. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van [https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/platforms/connected-learning/\(on\)gelijkheid-in-de-participatiesamenleving.pdf?sfvrsn=406f46b7_2](https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/platforms/connected-learning/(on)gelijkheid-in-de-participatiesamenleving.pdf?sfvrsn=406f46b7_2)
- Kant, I (1978). *Grondslagen van de ethiek* (1ste editie). Amsterdam/Meppel: Boom.
- Lindenberg, huis voor kunsten. (2020). *Visie en missie*. Geraadpleegd op 10 april 2020, van <https://www.delindenberg.com/>
- Pluryn Werkenrode, Bindkracht 10, Hobbycentrum Nijmegen, De Lindenberg. (2019). *Vinden & Verbinden, dumpjongeren 2019-2020*. Geraadpleegd op 28 november 2019, van <file:///C:/Users/user/Documents/Culturele%20maatschappelijke%20vorming/Leerjaar%204/stage/Waalzinnig/Projectplan%20Vinden%20en%20Verbinden%202019-2020.pdf>

Rijksoverheid. (10 oktober 2019). *Nieuw platform om maatschappelijk vastgoed te verduurzamen*. Geraadpleegd op 1 mei 2020, van <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/10/10/nieuw-platform-om-maatschappelijk-vastgoed-te-verduurzamen>

Rijksoverheid. (15 november, 2019). *Kabinet vereenvoudigt aanbestedingsprocedure voor gemeentelijke zorg*. Geraadpleegd op 28 november 2019, van <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/11/15/kabinet-vereenvoudigt-aanbestedingsprocedure-voor-gemeentelijke-zorg>

Stichting Special Arts Nederland (z.d.). *Special Arts*. Geraadpleegd op 7 april 2020, van <https://kennisplatform.specialarts.nl/>

United Nations. (1948, 10 december). *The Universal Declaration of Human Rights*. Geraadpleegd op 18 december 2019, van <https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/>

Van den Herik, M., & Schuitema, A. (2016). *Een onderzoekende houding: Werken aan professionele ontwikkeling*. Bussum: Coutinho.

Van der Donk, C. & van Lanen, B. (2016). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn* (2de editie). Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Verhagen, P. (2011). *Kwaliteit met beleid* (2de editie). Bussum, Nederland: Coutinho.

Verhagen, P. & Haarsma-Den Dekker, C. (2015). *Ondernemen en innoveren in zorg en welzijn* (2de editie). Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Bijlage

1. Visie en missie Vinden & Verbinden

Het doel van dit project is niet zozeer om een musical neer te zetten, maar het gaat voorál om het opzoeken van interactie tussen jongeren met en zonder beperking, om inclusie van een kwetsbare doelgroep in de samenleving te bevorderen. Dit betekent dat het in dit project vooral gaat om het opzoeken van de verbinding tussen groepen in de samenleving, die elkaar normaal gesproken nog niet vinden.

2. Visie en missie Lindenberg

De Lindenberg verbindt de mensen uit Nijmegen en omgeving door ervoor te zorgen dat zij in aanraking kunnen komen met kunst en cultuur. Door het actief beoefenen van een kunstvorm of door kunstzinnige en culturele activiteiten te bezoeken.

Onze visie

De Lindenberg is het Nijmeegse huis voor de kunsten waar alles kan. Kunst en cultuur kennen geen grenzen. De Lindenberg komt, waar mogelijk, aan deze onbegrensde wereld tegemoet door ruimte te bieden aan nieuwe initiatieven en open te staan voor creatieve ideeën. We willen midden in de samenleving staan en iedereen in aanraking brengen met kunst en cultuur, ook zij die daarmee niet zijn opgegroeid. We hebben de overtuiging dat kunst en cultuur een belangrijke bijdrage levert aan de sociale en praktische vaardigheden van mensen en hun persoonlijke ontwikkeling.

Kunst en cultuur leert mensen waarnemen, creatief denken en handelen. Het is een manier om betekenis te geven én te ontleen aan de omgeving. De Lindenberg verbindt mensen door middel van kunst en cultuur. We zien het als onze taak om mensen te laten genieten van al het moois dat gemaakt wordt door zowel amateurs als professionele kunstenaars. We streven ernaar om een zo divers mogelijk kunst- en culturaanbod te creëren.

Onze missie

De Lindenberg zorgt ervoor dat alle mensen uit Nijmegen en omgeving een culturele loopbaan kunnen bewandelen, zowel door het actief beoefenen van een kunstvorm als door het bezoeken van kunst en cultuur. We bieden ruimte aan alle niveaus: van de beginnende amateur tot de professional door middel van cursussen, voorstellingen en exposities. We realiseren cultuureducatie in basis- en voortgezet onderwijs, kunstprojecten in wijken en eigen producties. We bieden continuïteit, diversiteit, kwaliteit en samenhang in de keten van kennismaken-leren-presenteren-beoefenen.

Soms zijn we uitvoerder. We concentreren ons dan op wat anderen laten liggen, of op aanbod waarin wij onderscheidend kunnen zijn. Soms zijn we aannemer. We maken dan een aantrekkelijke combinatie van wat anderen (en wij) te bieden hebben. We 'verknopen' het culturele aanbod in de stad, zodanig dat er voor verschillende doelgroepen een doorgaande route ontstaat. We zijn altijd een culturele ondernemer die initiatieven neemt, kansen benut en zoekt naar spannende combinaties.

3. Doelen musicalproject Vinden & Verbinden

* De interactie tussen jongeren met en zonder beperking bevorderen door middel van het maken van een gezamenlijke musical die ook aan een publiek wordt getoond. Voor jongeren met een beperking opent dit deuren naar maatschappelijke participatie.

* Bewoners uit de wijken Hazenkamp en Muntenbuurt in Midden-Nijmegen, gebruikers van Hobbycentrum Nijmegen en gebruikers/bezoekers van wijkcentrum De Klokkentoren vinden elkaar, ontmoeten de deelnemers van de musical en maken verbinding door de ondersteuning die zij geven aan de ontwikkeling van de musical.

* Empowerment van jongeren met een beperking door de samenwerking met jongeren zonder beperking en wijkbewoners, waardoor deze kwetsbare jongeren zich zekerder en sterker voelen wat betreft hun aansluiting in de maatschappij.

* Mensen met een beperking (bege-)leiden naar deelname aan kunst en cultuur en hen de mogelijkheden geven tot actieve participatie, om inclusie van deze kwetsbare groep te versterken.

* Mensen zonder een beperking de gelegenheid geven om over mogelijke drempels/vooroordelen naar jongeren met een beperking heen te stappen en in een veilige omgeving, onder professionele begeleiding, zich artistieke te ontwikkelen.

* De realisatie van een musicalproductie, waarin professionele makers (zie team) samen werken met jonge amateurs met en zonder (verstandelijke) beperking en waar aandacht is voor de ontwikkeling en verdieping van ieders krachten en talenten.

4. Vragen praktijkprobleem

Inleiding:

Ik ben samen in gesprek gegaan met mijn stagebegeleider om erachter te komen of er een praktijkprobleem is. Ik heb namelijk de opdracht vanuit school meegekregen om onderzoek te doen naar een bepaald probleem om vervolgens een innovatieve praktijkoplossing te vinden, mocht dat nodig zijn. Ik heb daarvoor een aantal vragen genoteerd.

- Is er op dit moment een probleem binnen het Waalzinnig Festival, binnen De Lindenberg of bij andere projecten?
- Kan ik onderzoek doen naar dit probleem?
- Heeft het waarde (voor de organisatie/deelnemers) als ik het probleem onderzoek en vervolgens een innovatieve oplossing bedenken, mocht dat nodig zijn?
- Is dit probleem maatschappelijk relevant?
- Is er begeleiding?
- Hoe gaan we dit aanpakken?

5. Notulen vergadering Vinden & Verbinden

Vergadering Projectgroep Vinden & Verbinden 26 november

Aanwezigen: Betrokkene G, docent Y, projectmedewerker D, projectleider H en student F

Afwezig: betrokkene S (Bindkracht 10)

Volgende vergaderingen:

21 januari 14.00 – 15.00 HCN

17 maart 14.00 – 15.00 HCN

12 mei 14.00 – 15.00 HCN

Financiën:

Groot budget dit jaar. Het budget is € 20.000, NSGK, VSB-fonds, Dowilvo en Fonds Cultuurparticipatie hebben ieder € 5000 toegekend. Er hoeft dus niet bezuinigd te worden. Fonds Cultuurparticipatie heeft vernieuwing gevraagd. We gaan ouderen mee laten doen in enkele scènes. Docent Y gaat er over nadenken en verder vragen we een rapdocent om 2-3 x een extra raples te willen verzorgen. Ook dat onderdeel wordt uitgevoerd tijdens de voorstellingen. Ook een vraag van de fondsen: mensen uit de Muntenwijk e.o. betrekken bij de musical, Bindkracht 10 kan hierin een rol spelen. De mensen van HCN kunnen en willen weer helpen met decors en kleding.

Start musical:

De meeste deelnemers zijn begin 20-ers. Er zijn 4 deelnemers die vorig jaar ook meededen, er zijn 7 nieuwe deelnemers. Er heerst een goede, veilige sfeer. Eline, deelnemster van vorig jaar wil aansluiten als zij nodig is voor de musical

De tekst moet niet te moeilijk zijn voor de deelnemers. Voice-over zou een hulpmiddel kunnen zijn. Docent Y is hier druk mee bezig. Projectmedewerker D en docent Y gaan samen sparren over de vorm. Docent Y moet eerst de groep leren kennen.

Ongeveer in januari/februari beginnen met de musical zodat het Hobbycentrum daarmee aan de slag kan gaan. Docent Y → student F → betrokkene G concrete plannen voorleggen.

Wat gaat goed/kan beter:

De communicatie met het Hobbycentrum ging vorig jaar niet heel erg goed. Dat moet dit jaar beter. Student F wordt contactpersoon tussen het Hobbycentrum en de musical. Er wordt gekeken naar kleding, decors etc. Enkele mensen helpen hieraan mee. Maar dit mogen meer mensen zijn. Bij een try out kunnen veel mensen komen kijken.

Dinsdagochtend is een mooi tijdstip voor student F om naar het Hobbycentrum toe te komen.

Er kan een open les komen bij de musical. Dan mogen mensen van het Hobbycentrum en uit de wijk komen kijken bij een repetitie van de musical. Deelnemers van de musical moeten dit weten.

Rollen:

Hobbycentrum Nijmegen is partner in kleding en decors en biedt haar ruimte voor de Try-out.

Bindkracht 10 zoekt verbinding in de wijk. Projectleider H overlegt dit met betrokkene S. Daarna zal H eerst een kennismakingsgesprek plannen met betrokkene S.

Pluryn gebruikt haar netwerk en projectmedewerker D heeft een adviserende rol naar verschillende mensen. Zij kan overal inspringen.

“Van tuin tot bord” wordt in een eerder stadium betrokken dan bij de vorige editie. Wij kunnen ook hen uitnodigen voor een open repetitie. “Smakelijk (w)eten” kan ook benaderd worden. Projectmedewerker D gaat hiervoor zorgen.

Student F Contactpersoon met HCN, speler en maatje binnen de musical, uitvoerder van onderzoek naar ontwikkeling van 4 deelnemers aan de musical.

Docent Y, docent M, projectmedewerker D, docent I en projectleider H bespreken minimaal 1x per maand de voortgang. Het sociale aspect mag hierin niet vergeten worden.

Try out:

7 juni is de voorstelling op het waalzinnig festival.

25 mei try out Hobbycentrum

29 mei voorstelling in Klokkentoren

16 juni voorstelling na theaterweek Lindenberg

Open lessen:

Word besproken op 9 december

Tijdsplanning decors en kleding

Docent Y probeert eind december al een idee te hebben omtrent decor en kleding. Student communiceert dit met de vrijwilligers van HCN.

Rondvraag

De student stelt voor om een uurtje eerder samen te komen bij de musical om samen te eten en elkaar beter te leren kennen. Projectleider H gaat kijken naar de financiering.

Volgende vergadering:

21 januari 14.00 – 15.00 HCN

Notulen van vergadering projectgroep Vinden & Verbinden

Overleg 21 januari 2020

14.30 – 15.30 uur

Aanwezig: projectleider H, docent Y, projectondersteuner D, betrokkene W & S en student F

Afwezig: betrokkene g

Verslag vorige bijeenkomst

Data van de voorstellingen zijn aan alle betrokkenen doorgegeven.

Voorstellingen

Try- out

Vergaderingen

Dinsdag 17 maart,
HCN 14:00 uur

Dinsdag 12 mei, HCN
14:00 uur

Maandag 25 mei, HCN

Donderdag 28 mei,
Klokketoren

Zondag 7 juni, Lux

Dinsdag 16 juni,
Lindenberg

Het zou fijn zijn als betrokkene G, W en G ook kunnen aansluiten bij de volgende vergaderingen. Zij krijgen de notulen toegestuurd.

Voortgang musical

De docent heeft het eerste script gemaakt om te kijken wie er goed tekst kan leren. Vanuit die informatie kunnen meerdere scènes geschreven worden. Er is al een rolverdeling gemaakt.

2 Deelnemers van de musical hebben een monoloog geschreven en de docent gaat deze (gedeeltelijk) verwerken in het script. 1 Deelnemer kan goed dansen en krijgt tijdens de musical een grote dans rol. Docent I richt zich op meer korte dansstukken, omdat langere dansen moeilijk te onthouden zijn.

1 Deelnemer kan goed zingen en krijgt tijdens de musical een solo. Veel deelnemers van de groep hebben een zachte stem. Hier wordt aan gewerkt. Het nummer Parijs en Hoe het danst wordt op dit moment geoefend door de groep. Deze twee liedjes komen in de musical.

Tijdspad kostuums/decors

De kostuums hoeven niet handgemaakt te zijn. Het is meer verzamelen van kleding die bij de personages passen. Een extra idee kan zijn om “dump” kleren te gebruiken, omdat dat ook in de naam zit.

Docent heeft een rolverdeling gemaakt met klein stukjes tekst en over de rol met bijbehorende foto's. Deze is doorgestuurd door student naar Betrokkene W, Betrokkene G en Betrokkene G. Zij kunnen voorlopig hiermee aan de slag.

Sonia gaat kijken in de wijk of er mensen willen helpen bij de kostuums en decors. De vraag is dan hoe zij kunnen helpen (een opdracht meegeven is een idee). Als betrokkene S die mensen vindt geeft zij dit door aan H. Projectleider H koppelt vervolgens die personen aan het Hobbycentrum waar zij samen kunnen werken met Wilma en Gerrie of zij krijgen individuele opdrachten (in overleg met betrokkene W & betrokkene G).

- Idee van Betrokkene W is dat mensen uit de wijk die willen helpen bij het maken van kleding en decors, dat doen voor de ouderen die mee gaan spelen in de musical.

Betrokkene H en betrokkene G uit het Hobbycentrum willen ook helpen met het maken van kleding. Dit hebben zij vorig jaar ook gedaan met Betrokkene W en Betrokkene G.

Deelname ouderen uit de wijk

We zoeken ouderen om mee te spelen in de musical. Sonia gaat mensen uit de wijk benaderen. Docent wil dit z.s.m. weten.

Betrokkene S gaat ook bij haar eigen musicalclub kijken of er geïnteresseerde mensen zijn die mee willen doen. Ze zet dit in de groepsapp.

Try out HCN 25 mei

De vorige try-out in het HCN was een groot succes. Dit ging gepaard met hapjes en drankjes van Van Tuin tot Bord. H gaat hen opnieuw benaderen.

Voortgang

Eten

Afgelopen maandag heeft de musicalgroep gezamenlijk gegeten. Dit was een succes! Smakelijk (w)eten heeft voor het eten gezorgd.

Smakelijk (w)eten is een samenwerking tussen Pluryn en Bindkracht 10. Van Tuin tot Bord is een project van Bindkracht 10. Het zou goed zijn om meer in contact te zijn met de werknemers van smakelijk (w)eten. Zij kunnen blijven bij de musical en zij kunnen vaker het eten maken voor de repetities. Dorien regelt dit.

- De mensen van Van Tuin tot Bord en Smakelijk (w)eten mogen al uitgenodigd worden voor de try-outs.

Open repetitiedagen

Een open repetitie kan gepland worden in februari, want dan is Wilma nog in Nederland. Mensen uit de wijk en van het HCN mogen dan komen kijken naar de repetitie.

Rondvraag

Docent wil graag vrijwilligers voor het helpen bij het voorbereiden van de voorstelling in de Klokketoren. Vorig jaar ging dit namelijk niet goed. Dit kan misschien vanuit de wijkbewoners van het Willemskwartier komen. 5 vrijwilligers zou goed zijn. Betrokkene S gaat kijken in de wijk of wijkbewoners hieraan mee willen helpen.

Wij hebben voor de voorstelling ook mensen nodig die kunnen schminken. Betrokkene S kent misschien iemand.

Volgende vergadering

Gecancelled vanwege het coronavirus!

6. Mail afspraak projectleider V&V en BR docent

Gesprek plan van aanpak

floris van lier <floris-1995@hotmail.com>
24-10-2019 12:36

Aan: Dekker Ad den CC: Hiek Sparreboom

Beste Ad,

Ik heb net contact gehad met mijn stagebegeleider. Hiek kan ook op dinsdag 29 oktober om [15.00](#) in de Lindenberg. Bij deze bevestig ik de afspraak.

Met vriendelijke groet,
Floris van Lier

Verzonden vanaf mijn Xperia™ van Sony-smartphone

7. Interview guide deelnemers en begeleiders

Wat is jouw naam?

Hoe/waar woon je?

Ga je naar school?

Hoe oud ben je?

Heb je eerdere musicals, cursussen gedaan?

Zo ja, welke en wat vond je daarvan?

Wat verwacht je van deze musical, waar sta je nu?

Wat zou jij graag willen leren bij deze musical?

Hoe zou jij dat kunnen leren?

Als je kijkt naar dans, zang en theater wat vind jij dan het fijnst om te doen en wat vind jij het moeilijkst?

Heb jij ook nog andere hobby's?

Zou jij een andere hobby willen beoefenen?

Zo ja, welke?

Denk jij dat deze musical daarbij helpt?

Hoe zie jij jouw toekomst voor je? Wat zou jij graag willen doen later?

Wie is jouw begeleider en mag ik daar ook wel eens mee praten?

Wat vind je van de groep van de musical?

Heb je buiten de musical op een andere manier contact met andere cursisten?

Bv via social media, school, thuis?

Voel je je wel eens eenzaam of depressief?

Hoe komt het dat jij je wel eens eenzaam voelt?

Zou jij graag meer sociale contacten willen opdoen?

Denk jij dat de musical daarmee helpt?

Heb jij nog vragen voor mij?

Begeleiders:

Wat is jouw naam?

Hoe/waar woon je?

Bij welke organisatie werk je?

Wie begeleid jij?

Hoelang ben jij al begeleider van de deelnemer van de musical?

Vallen er bepaalde aspecten op bij het begeleiden van de deelnemer van de musical?

Bijvoorbeeld veel alleen, zonder werk, depressief, vrolijk, sociaal

Wat voor aspecten zijn dit?

Wat vindt de deelnemer van het musical?

Wat doet de deelnemer nog meer aan vrije tijdsbesteding?

Zou de deelnemer meer willen doen qua vrije tijdsbesteding?

Hebben de deelnemers onderling contact?

Willen de deelnemers onderling meer contact hebben?

Denk jij dat de musical helpt bij het zoeken van sociale contacten, werk en hobby's?

Heb jij nog vragen voor mij?

8. Interview professionals

Interview professional A (HAN docent & organisator Outsider kunst)

Als ik het goed begrijp werkt u op de HAN?

- Wat zijn uw taken binnen de HAN?
- Met welke doelgroepen heeft u gewerkt of werkt u nu mee?

Ik werk als docent op de HAN, Kunst- en Cultuureducator, beeldend, creativiteitsontwikkeling, arbeidsmatige activiteiten bij de opleiding Sociaal Werk en SOW

Docent

Er zijn 4 keer per jaar kunstvoorstellingen van Outsider Kunst. Ik organiseer dit.

Ik bezoek ateliers door heel Nederland en nodig hen uit op de HAN. Studenten maken daar recensies van. Zij krijgen die feedback van de studenten weer terug.

Ik heb met verschillende doelgroepen gewerkt. Alle doelgroepen die betrekking hebben op de opleiding SPH heb ik mee gewerkt. Dit verschilt van jonge kinderen tot volwassenen met een handicap.

Als ik het goed heb werkt u veel aan inclusie d.m.v. Kunst en Cultuur?

- Hoe werkt u aan die inclusie?
- Geeft u bijvoorbeeld les?

Een paar jaar geleden heb ik een project gedaan met mensen met een psychiatrische aandoening. Er is een atelier in Arnhem waar deze doelgroepen naar toe komen. Zij werken samen met andere ateliers om verschillende

- Of zet u activiteiten op
- Welke projecten heeft u zoal opgezet?
- Wat doet u nog meer m.b.t. Kunst en Cultuur
- Wat voor doelen zijn er voor die projecten/lessen/activiteiten?
- Hoe zorgt u ervoor dat het beoogde doel (inclusie) gewaarborgd blijft?
-

doelgroepen samen te brengen en te zogen voor inclusie. Zij werken ook samen met ateliers uit Duitsland om te zien hoe zij werken met mensen met een handicap. Zo kunnen we van elkaar leren.

Er zijn daarbij artistieke doelen:

- Mensen aan elkaar voorstellen
- Hoe leer je kunst aan mensen met een beperking
- Nederlanders en Duitsers samen brengen
- Verschillende methodieken tussen NL DU en daarvan leren.
- Podium te bieden voor iedereen
- Vooroordelen over dat gehandicapte mensen geen talent hebben in kunst wegnemen.

Het publiek gaat ook verbinden. Dit gebeurt aan de hand van open lesdagen. Publiek mag kijken in een atelier hoe zij te werk gaan

Binnen die projecten/iets...

- Wat zijn de randvoorwaarden van zo'n project/les/activiteit
- Wat zijn bevorderende factoren?

- *Het moet geen eenmalig project zijn*
- *Het moet duurzaam zijn.*
- *Er zijn meerdere ruimtes beschikbaar om meerdere dingen te doen in zo'n atelier.*
- *Het moet mogelijk zijn om op meerdere niveaus te werken*
- *Veel organisaties betrekken, financieel moet het te doen zijn.*
- *Je moet accepteren dat ze een beperking hebben, je kan ze niet genezen.*
- Goed uitleggen aan het publiek hoe het is opgezet.
- Naar het proces kijken en naar het resultaat kijken.
- *Empathisch vermogen hebben is nodig om met zo'n doelgroep te werken.*
- Deelnemers geven rondleidingen/publiek mag langskomen
- In het begin al contact laten opnemen zodat zij elkaar al goed leren kennen.

Wat kunnen belemmerende factoren zijn?

- **Vervoer kan een belemmering zijn en het ontlasten van de normale**

begeleiders. De begeleiders moeten mee. Er moet meer mankracht zijn.

- **Geld is nodig (plan schrijven, meerdere clubs moeten meedoen, zelf geld ophalen, vrijwilligers regelen.**

Wat merk je vanuit de doelgroep?

- Wat zijn voor hun bevorderende factoren?
- Wat zijn voor belemmerende factoren?
-

Zij vinden het over het algemeen erg leuk. Het moet niet te veel prikkelen.

Zij leren elkaar beter kennen, maar dit gaat meer online. Eerst regel ik dat zij in contact zijn met elkaar voordat het project gaat beginnen. Als het project begint kennen zij elkaar al wat meer en wordt de prikkeling niet te groot.

De ateliers worden steeds drukker bezocht.

In tijden van crisis wordt hier meteen op bezuinigd.

Mensen nemen nieuwe mensen mee. Mensen aan je binden door mond tot mond reclame te maken en nieuwe voorstellingen aan te bieden.

Je moet echt mensen betrekken bij de ateliers door middel van nieuwe dingen aan te bieden en reclame te maken op social media. Dit gebeurt al doordat deelnemers zelf al dingen posten op het internet.

Hoe zie je dat iemand zich ontwikkelt?

- Wat zijn de randvoorwaarden daarvoor?
- Is dat verbaal of non-verbaal
- Op welke aspecten let u?

Atelier 23, zij moeten talent hebben om mee te mogen doen met de projecten van Atelier 23. Daarna moeten zij dat talent blijven ontwikkelen. Het is een soort van Kunstacademie voor verstandelijke beperkingen.

- PGB hebben zij, en er is een heel plan gemaakt, met een voor hen.
- Voortgangsgesprekken zijn er gedurende het jaar.
- Doelen zijn in samenspraak met cliënt gemaakt. Dit zijn ontwikkelingsdoelen

- Er wordt gekeken of iemand het traject wel aan kan.
- Elke cliënt wordt besproken tijdens vergaderingen en meetings van de begeleider/docenten en andere betrokkenen

Interview professional T (Special Arts)

Als ik het goed begrijp werkt u bij Special Arts?

- Wat zijn uw taken bij Special Arts
- Wat zijn de doelen/kernwaarden van Special Arts?
- Met welke doelgroepen heeft u gewerkt of werkt u nu mee?
- Wat zijn de projecten van Special Arts?

Wij zijn een landelijke organisatie die aan Kunst en Cultuur doen.

Wij willen kwaliteitsontwikkeling stimuleren. Iedereen moet aan kunst en cultuur kunnen mee doen.

Er moet talentontwikkeling zijn binnen onze projecten.

Doel: Op een gegeven mee doen met reguliere veld.

Kunst, theater en of poëzie

Veel regionale samenwerkingen met bijvoorbeeld musea en scholen

Nu zijn wij ook bezig met theatervoorstellingen.

Er worden trainingen georganiseerd om iedereen bij te scholen. Dit kunnen begeleiders zijn, maar ook deelnemers. Een training gebeurt bijvoorbeeld bij poëzie.

Begeleiders worden getraind in hoe ze iemand moeten begeleiden d.m.v. poëzie. Deelnemers worden alleen getraind in poëzie

Er zijn ontwikkelingsprogramma's die gemaakt zijn van docenten voor deelnemers. Het gaat

over het proces om tot een voorstelling te komen en niet alleen om het resultaat

Je moet open staan voor het leren van mensen met een beperking en andersom ook.

Je komt altijd in het moment van iemand. Iets kleins kan al veel bepalen, daar moet je op in kunnen spelen.

De doelgroep eindigt met wat je geleerd bij de theatervoorstelling. Zo kan er gekeken worden wat al goed gaat en wat nog beter kan

Elkaar complimenten geven.

- Zijn er bepaalde randvoorwaarden waaraan een activiteit moet voldoen?
- Wat kunnen daarin bevorderende factoren zijn?
- Wat kunnen daarin belemmerende factoren zijn?

- Wat zijn de ervaringen vanuit u?
- Op welk vlak worden de deelnemers gestimuleerd en gebeurd dat ook?
- Wat vinden de deelnemers zelf van de projecten?
- Waar liggen nog eventueel verbeterpunten of welke dingen gaan juist al heel goed?

- Er niet ingaan als docent, maar als gelijkwaardige. Durf open te staan om te leren van hen.
- Leg de fout bij jezelf om in te zien wat jij kan doen voor verbetering voor de doelgroep
- Er moet talentontwikkeling zijn binnen onze projecten.
- Plezier hebben
- Het gaat om de weg naar het resultaat en niet alleen om het resultaat

Mensen groeien, mensen zetten stappen. Dat is een stukje ontwikkeling.

- Zij worden mondiger
- Effectief met taal omgaan
- Zelfvertrouwen wordt vergroot
- Het mondelinge aspect
- Gevoelens uiten

Hebben jullie nog bepaalde kernwaarden?

Ontwikkeling, zichtbaarheid, samenwerking en kennisdeling

Samenwerking:

- **Soms lukt iets niet door bijvoorbeeld tijdsgebrek. Niet gehandicapte samen met gehandicapte mensen samen laten werken duurt vaak erg lang. Daar moet je rekening mee houden**

De waarde moet ingezien worden. Poëzie lukte niet bij detentiemensen, omdat het niet meteen aan werk is verbonden. De organisatie van de detentie bepaalde toen dat de poëzieactiviteit niet mocht beginnen.

Iemand moet er in geloven. Er moet wisselwerking zijn. Je moet in iemand geloven om daadwerkelijk iets van de grond te krijgen.

Hoe zie je dat iemand zich ontwikkelt? (verzorger gaan interviewen)

- Wat zijn de randvoorwaarden daarvoor?
- Is dat verbaal of non-verbaal
- Op welke aspecten let u?

Interview professional Y (docent theater)

Vergelijkend interview

Inleidende vragen	Antwoorden	Randvoorwaarden/belemmerende & bevorderende factoren
Hoe lang bent u al bezig met musicals/theatervoorstellingen?	Ik denk 20 jaar en misschien wel langer	
Hoeveel musical heeft u gedaan?	Een stuk of 30. Ik heb het Vinden & Verbinden project 4x gedaan en dit is de 5 ^{de} keer.	
Wat heeft u allemaal voor musicals gedaan?	Ik heb voornamelijk met kinderen en jongeren gewerkt. Dat waren cursussen. Vooral jongen kinderen buiten de basisschool om. Sinds 10 jaar heb ik mij gericht op mensen met een beperking.	

Musicals en theater

Diepere vragen

Als u naar deze kledingstukken kijkt, krijgt u dan een herinnering van een musical die u gegeven heeft?

- Zo ja, welke dan?
- Hoe was die musical?
- Wat ging er goed bij die musical
- Wat ging er minder goed en kon dus beter?
- Merkte je dat er belemmerende of juist bevorderende factoren aanwezig waren?

Jouw rastapetje doet me denken aan mijn eigen jeugd, net zoals het bloesje. Ik heb zelf iets met pistolen.

Ik heb gewerkt met mensen met een criminele achtergrond. Ze lijken stoerder en gevaarlijk, maar dat is niet zo.

Het roept niks op m.b.t. theater en musical

Komt er nu ook nog een andere musical bij u naar boven?

- Zo ja, welke?
- Hoe was die musical?
- Wat ging er goed bij die musical
- Wat ging er minder goed en kon dus beter?
- Merkte je dat er belemmerende of juist bevorderende factoren aanwezig waren?

Gisteren een paar foto's gezien. Een foto van Bob. Bob zit in een rolstoel. Hij speelde in een carwash theater. Ik heb dat stuk zelf geschreven. Bob praatte moeilijk, maar graag. Ik heb hem een monoloog laten doen. Het zou moeten en kunnen werken. Ik was overtuigd. Het was super.

Rolverdeling was goed

Het was een soort grapje uit de realiteit. De jongeren vonden het zelf ook grappig. Het was een soort zelfspot, maar ook boos zijn en dat gewoon eruit gooien.

Vorige jaar deed een blind meisje mee. Zij gebruikte het woord zien bijna in elke zin. Ze bespote zichzelf. Daarop speelt ik in. Ze kreeg een rol

- Duidelijke rolverdeling maken
- Talenten zien van deelnemers en daarop inspelen en gebruiken
- De "beperking" niet overslaan, maar aandacht aan besteden (als zij dat zelf willen).
- *Oppassen dat je deelnemers niet te hoog inschat.*
- *Van te voren goed beseffen dat deelnemers moeilijker tekst leren*

dat ze blind was. Zelfspot.
(signalen op).

Ik heb soms dingen mis. Ik
schat soms mensen te hoog
in. Uiteindelijk blijkt dat
mensen het toch niet lukt.

In Vinden en Verbinden zijn
er altijd mensen die moeite
hebben met de tekst.

Als er mensen naar de wc
moeten (dan moet er
geholpen worden). De
docent helpt hierin. Dit was
bij eerdere musicals

Merkt u verschil tussen de
musical Vinden & Verbinden en
andere musicals die u heeft
gegeven?

- Zo ja, welke verschillen
zijn dat?
- Zijn dat meer
bevorderende of
belemmerende
verschillen?
-

In het verleden heb ik
musical les gegeven aan
mensen zonder beperking. Ik
ben dan veel strenger. Zij
moeten verwachtingen
voldoen. Het is veel meer
een training. Zij moeten het
kunnen.

Mensen met beperkingen
hebben veel meer tijd nodig.
Ik vaar niet meer op
discipline van de
deelnemers. Zij moeten het
gewoon proberen.

Je moet kijken naar ieder
mens precies. De band
tussen mensen is zo
belangrijk, vooral binnen
deze musical en deze
mensen.

Iedereen moet ik in de
picture hebben.

Tekst niet geleerd = meteen
boos

Bij vv niet boos

**Niet meteen boos worden,
maar geduld hebben en
gewoon blijven proberen.**

**Kijken naar ieder mens,
iedereen moet in de picture
staan bij de docenten.**

De banden tussen de
deelnemers en docenten en
onderling is heel belangrijk.

**Geen druk op de deelnemers
uitoefenen**

		<u>De deelnemers stellen zich sneller open</u>
Les geven aan mensen zonder beperking. De druk is dan altijd dat het heel goed moet zijn, maar dat hoeft helemaal niet.		<ul style="list-style-type: none"> - <u>Er zijn meerdere docenten voor de groep</u> - Er staat een heel team achter de groep
Je kunt ze alles leren, maar de drang om iets goeds neer te zetten is minder. Iemand moet zich fijn voelen.		<i>Deelnemers hebben weinig tot geen gespreksstof</i>
De doelgroep is opener in wat er aan de hand is . Er is aandacht voor mensen die iets kuts of juist leuks hebben meegemaakt. Er zijn meerdere docenten voor de groep. Andere docenten kunnen dan kleine gesprekjes voeren.		<i>Ze weten van zichzelf niet hoe goed ze zijn.</i>
Soms worden er dingen gezamenlijke activiteiten georganiseerd ter bevordering van de inclusie.		
De deelnemers weten niet zo goed waar ze het met elkaar over moeten hebben. Het is niet gebruikelijk om hallo te zeggen. Er zijn een soort codes dat wij de deelnemers op sleeptouw moet nemen. Dat is het sociale vlak van de musical.		
Ze weten van zichzelf niet hoe goed ze zijn.		
Als u kijkt binnen deze musical...	Ja, er zijn immens veel verschillen. Per les zijn er	<i>Er zijn heel veel verschillen binnen de doelgroep</i>

- Ziet u dan al verschillen in de groep? veel verschillen. Daniël verschilt per les door zijn faalangst. Soms doet hij alles goed en soms lijkt hij heel erg afwezig
- Zo ja, welke verschillen zijn dat?
- Waar kan dat aan hebben gelegen?
- Is er contact tussen de deelnemers? R lijkt altijd gelijkmatig. Iedereen heeft zo zijn/haar signalen.
- Hoe zie je dat?
-

Y moet rust hebben om vanaf de zijkant de deelnemers te kunnen observeren

Deelnemers zijn betrokken en zijn lief naar elkaar. Zij helpen elkaar waar nodig is

Tijdens andere onderdelen kan ik kijken hoe de spelers zich gedragen en wat zij doen.

Alle docenten moet ogen er oren hebben. Dan kennen we iedereen.

Docenten kunnen dan aan elkaar doorgeven wat zij hebben gezien/ervaren.

Daarna kunnen deelnemers ontwikkelen

Onderling helpen de deelnemers elkaar. Ze zijn lief naar elkaar. Ze zijn erg betrokken naar elkaar. Ze vragen naar elkaar.

Als u globaal zou kijken naar alle musicals...

- Vallen er bepaalde aspecten op bij meerdere musicals?
- Zijn die meer bevorderend of belemmerend?
-

Het is fijn en nodig dat er een heel team omheen is. Er zijn sleutelfiguren die helpen.

Y schrijft het script speciaal voor de doelgroep.

Mensen zonder beperking hebben een positieve invloed op de musical en de deelnemers

Vooraf het tekst leren is belangrijk om te weten om hoe iemand ervoor staat.

Het werkt leuk als iemand zonder beperking mee doet. Het werkt heel fijn. Het is heel belangrijk dat iemand zo mee doet. Het is een soort wervende enthousiasme die zij uitstralen op de groep. De combi is goed.

Zijn er specifieke aspecten die u zijn opgevallen bij een of meerdere musicals?

- Zijn die meer bevorderend of belemmerend?
- Hoe zou u het de volgende keer aan willen pakken?

Eerdere jaren waren mensen ook verliefd. Dat gaf iets speciaals. Dit jaar is dat niet het geval.

Iemand eerder had al komisch talent. Ik heb die jongen laten spelen bij andere voorstellingen. In ieder geval de deelnemer attenderen op het talent

Talent benoemen bij de deelnemer

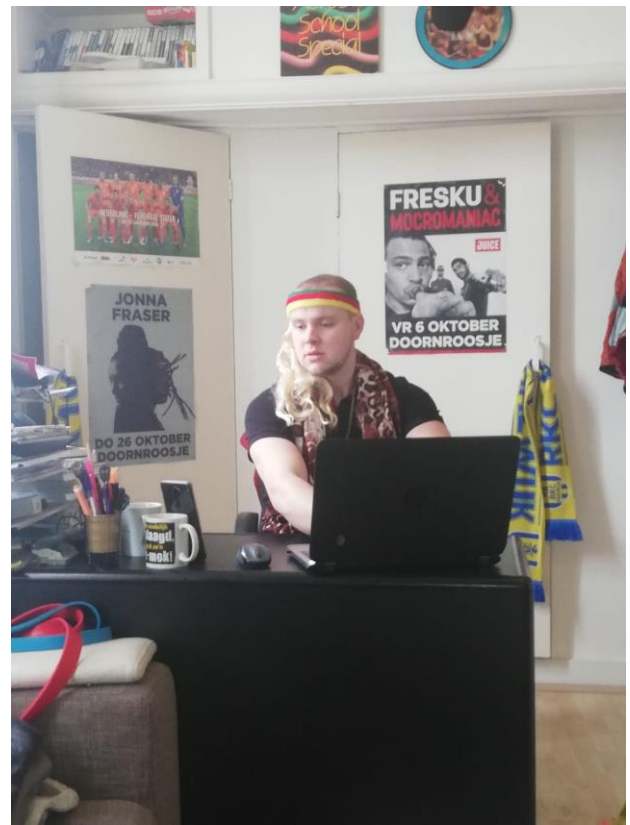
Extra dingen aanbieden om het talent verder te ontwikkelen

Docenten zien talent al in de oefeningen die zij geven.

Het stimuleren van talent is belangrijk.

- Een solo geven.
- Mensen vragen op speciale bijeenkomsten.
- Mogelijkheden geven.

Dit is een half-gestructureerde interview methode, omdat uit de brede vragen antwoorden komen die weer leiden tot andere vragen die niet genoteerd zijn.

Interview professional J (begeleider van twee deelnemers)

Wat is jouw naam? J

Hoe/waar woon je? Nijmegen

Bij welke organisatie werk je? Pluryn

Wie begeleid jij? M& V

Hoelang ben jij al begeleider van de deelnemer Van M pas, 2 weken

van de musical? Van V 1,5 jaar ongeveer

Vallen er bepaalde aspecten op bij het begeleiden van de deelnemer van de musical? Allebei de jongeren hebben weinig sociale contacten. Alleen bij ons thuis en op school. M kan somberder zijn, behalve als ze bijv. de

Bijvoorbeeld veel alleen, zonder werk, depressief, vrolijk, sociaal

Wat voor aspecten zijn dit?

musical doet. **De contacten zijn waar ze zijn. Zij zoeken zelf niks op.** Alleen M heeft nog wel eens een andere musical waarbij ze in contact raakt met andere mensen.

Gelegheidscontacten zijn dat. Het is vooral een wens dat er meer contact is, vanuit de ouders ook. **M en V zelf zullen niet snel vragen om meer contact of activiteiten. Ik merk niet dat zij vragen om meer dingen te doen (activiteiten).** Ik initieer zelf vooral voor de dames.

Wat vindt de deelnemer van de musical

Zij zijn Allebei enthousiast. Ze gaan allebei graag. Ze zien er niet tegen op, ze zijn niet aan het mopperen.

Ik vraag alleen wat zij ervan vinden. Zij komen zelf niet naar mij toe.

Wat doet de deelnemer nog meer aan vrije tijdsbesteding?

V doet veel, paardrijden, school

M weet ik niet, doet misschien nog mee aan een andere musical en school.

Zou de deelnemer meer willen doen qua vrije tijdsbesteding?

Het is zo goed voor de meiden. Zij kampen vaak met vermoeidheid. Ze gaan ook naar school. Dat kost veel tijd en moeite. Als de dames helemaal klaar zijn met school is meer wel handig. Dan kunnen zij soms vallen in een "leeg gat"

Ik denk dat er op dit moment geen wens is om meer activiteiten te doen.

Hebben de deelnemers onderling contact?

Contact is er wel tijdens het eten. Af en toe vragen ze dingen aan elkaar over hoe het met ze gaat. Ze komen niet bij elkaar op de kamers. Alleen gezamenlijk eten en drinken.

Willen de deelnemers onderling meer contact hebben?

Nee, volgens mij niet. Ze durven het misschien wel, maar er is geen behoefte. Alleen als er iets georganiseerd wordt, lijkt het hun wel leuk. Ik initieer dit zelf.

Denk jij dat de musical helpt bij het zoeken van sociale contacten, werk en hobby's?

Denk het wel, omdat hier weer andere contacten zijn. Hier zijn drie soorten lessen (zang, dans en theater). Het lichamelijk contact wordt ook geoefend. Het gebeurt allemaal in kleine stapjes en dat is fijn voor de dames.

Heb jij nog vragen voor mij?

9. Interviews deelnemers

0 Meting

Deelnemer: G

Wat is jouw naam?

G

Hoe/waar woon je?

Cuijk

Ga je naar school?

Niet meer

Werk je?

Ja

Waar?

Basisschool Startblok, bibliotheek beheren, kinderen helpen en in de pauzes assisteren

Hoe oud ben je?

23

Heb je eerdere musicals, cursussen gedaan?

Nooit eerder een musical gedaan

Zo ja, welke en wat vond je daarvan?

Wat verwacht je van deze musical, waar sta je nu?

Gezelligheid met de groep. Leren contact maken met nieuwe mensen. Leren om te zingen, technieken en een muziekinstrument bespelen (keybord/piano/gitaar)

Wat zou jij graag willen leren bij deze (musical)?

Meer durven praten met onbekende mensen.
Zelfstandiger worden in bijv. het reizen

Hoe zou jij dat kunnen leren?

Als je kijkt naar dans, zang en theater wat vind jij dan het fijnst om te doen en wat vind jij het moeilijkst?

Zingen vind ik fijn en leuk, dans vind ik ook leuk.

	Het contact leggen met andere deelnemers(onbekend) vind ik nog moeilijk.
	Theater/drama vind ik nog moeilijk, ik durf nog niet helemaal naar docent Y te gaan als ik bijvoorbeeld vragen heb.
Heb jij ook nog andere hobby's?	Boeken lezen, Nederlands (fantasie), Netflix, computeren.
	Ik heb al zangles, dit is ook een hobby van mij
Zou jij een andere hobby willen beoefenen?	Muziek uitbreiden, wil graag leren optreden.
Zo ja, welke?	(optreden gehad in Horst, funpop)
	Keybord, piano, (gitaar)
Denk jij dat deze musical daarbij helpt?	Hoop het
Hoe zie jij jouw toekomst voor je? Wat zou jij graag willen doen later?	Het liefst iets met zingen, beroemd worden. Heel veel fantasieën heb ik hierover.
Wie is jouw begeleider en mag ik daar ook wel eens mee praten?	Ik werk bij Driestroom, die helpt mij bij mijn werk.
	Mijn ouders helpen mij bij het reizen.
Wat vind je van de groep van de musical?	Anders dan dat ik zelf zijn. Eerst wil ik de kat uit de boom kijken.
	Wil en vooral kan ik met andere mensen praten.
	Ik krijg er energie van.
	Als ik met N ben, kijk ik weg.
	Soms moeten anderen hun mond dicht houden en opletten.
Heb je buiten de musical op een andere manier contact met andere cursisten?	Niks
Bv via social media, school, thuis?	
Voel je je wel eens eenzaam of depressief?	Eenzaam voel ik mij wel eens. Als ik thuis ben voel ik mij wel eens eenzaam. Ik beoefen dan

mijn hobby, maar ik zou ook wel eens met een vriendin een theetje willen drinken.

Depressief voel ik mij niet

Hoe komt het dat jij je wel eens eenzaam voelt?

Zou jij graag meer sociale contacten willen opdoen?

Ja, graag, in de musical kan dat, maar dat kan ook privé.

Goede vraag zou kunnen zijn of ze ook muziek doen. Dan heb ik al een aansluiting met die persoon.

Denk jij dat de musical daarmee helpt?

Ja, zij kunnen daarmee helpen door de eerste stap te zetten en een gesprek te beginnen. Daarna begin ik dan ook vaker te praten.

Heb jij nog vragen voor mij?

Wat doe jij qua muziek, drama en zang.

- Niet zoveel als ik eerlijk ben. Ik krijg wel heel veel drama op school.

Vragen

Hoe bevalt de musical tot nu toe?

- Vind je het nog steeds gezellig?
- Waarom vind je dat?
- Kan je een voorbeeld geven

Heb je al iets geleerd(zingen, instrument bespelen, contact maken met anderen of zelfstandiger worden, vragen stellen aan docenten)?

- Wat heb je geleerd?
- Hoe komt het dat je dat hebt geleerd?
- Kan je dat buiten de musical om toepassen?

Wat vind je van het onderlinge contact binnen de musical?

- Waarom vind je dat?
- Kan je een voorbeeld geven?

Antwoorden

Ik vond het allemaal gezellig. Gezellig kletsen en andere mensen ontmoeten.

Ik vind dat ik dat goed doe

De verlegenheid moet eruit. Het gaat steeds beter. Ik praat meer.

Ja ik heb geleerd zingen. Ik wil graag piano leren. Het zingen wil ik graag leren.

- Met mensen goed contacten. Soms komen ze naar mij toe en soms niet. Het moet een vertrouwens persoon zijn zoals een V.
- Niet veel kan ik nog leren, maar naar docenten toe gaan kan ik nog wel leren.
- Ik praat meer tijdens de theater voorstellingen

Het contact is leuk en gezellig. De groep is leuk en fijn, ik heb vertrouwen. Ik voel mij nu vertrouwd in de groep, dat was niet zo in het begin.

- Ga je zelf gesprekken aan?
- Kan je een voorbeeld geven?

- **Ik kan toch gewoon met mensen praten, als het maar over de musical gaat.**

Je zei dat je meer sociale contacten op wil doen?

- Gebeurt dat ook?
- Heeft de musical daarbij geholpen?
- Stap jij af op andere mensen? Durf jij die eerste stap te zetten.
- Maak je muziek met anderen?
- Krijg jij hulp

Ik ga zelf nog geen gesprekken aan. Ik kan het wel proberen. Ik kan beginnen met een gesprek over muziek.

Op werk ben ik normaal, gewoon mijn eigen ding doen. Ik wil toch iets meer leren. Ik wil meer te doen hebben op werk en meer praten.

Op Startblok hebben we het over de musical.

Ik voel me nog steeds wel eens eenzaam. Iemand van de musical kan daarbij helpen. Met een iemand beginnen is wel het makkelijkst.

Als ik het heel leuk vind zal ik de musical nog een keer doen. De musical kan dan helpen bij meer contacten krijgen

Wil je nog wat leren bij de musical?

- Wat wil je leren?
- Hoe kan de musical jou daarbij helpen?

- **Bij het meesten denk ik dat ik het wel goed doe, maar ik denk altijd of ik nog dingen kan vragen.**
- **Ik wil eerst goed nadenken en dan pas vragen.**
- **Ik denk eerst goed na en dan zeg ik pas dingen**
- Ik zou ook wel eens leren zonder na te denken iets te zeggen

De musical kan daarbij helpen. We kunnen nog een keer meeten en dan hebben over wat we moeilijk en makkelijk vinden.

Zelfstandigheid: **Nog moeilijk, ik vind het moeilijk om de eerste stap te zetten.** Ik heb bijvoorbeeld nog geen rijlessen gehad.

Ik reis nog niet alleen. Als ik ga, ga ik met mijn moeder. Ik vind dit fijn, maar ik wil het ook zelf leren. Ik weet niet of de musical daarbij kan helpen. Thuis doe ik veel dingen. Ik doe wassen, afwassen, stofzuigen.

Op werk ben ik zelfstandig. Ik zeg tegen de kinderen dat ze moeten opruimen als iets vies is.

Buiten werk en de musical heb ik geen sociale contacten. Dit wil ik wel gaan doen.

Deelnemer Fr:

0-meting

Wat is jouw naam?

Fr

Hoe/waar woon je?

Nijmegen, Klokgroep. Ik krijg 2x hulp in de week. Dit is in totaal 4 uur ambulante hulp in de week, het wordt wel wat minder, omdat ik mij weer wat beter voel.

Krekel autisme coaching helpt daarbij.

Ga je naar school?

Nee, vorig jaar gestopt met Franse taal en cultuur aan de Radboud.

Ik wil op zich nog wel studeren.

Ik doe vrijwilligerswerk op de Mariënborg in de bieb, dit doe ik twee dagen een paar uur.

Hoe oud ben je?

25 bijna 26

Heb je eerdere musicals, cursussen gedaan?

Geen cursus, wel de groep 8 musical. Vond ik toen leuk, maar wel spannend.

Zo ja, welke en wat vond je daarvan?

Wat verwacht je van deze musical, waar sta je nu?

In het begin dacht ik dat het spannend zou zijn, maar later werd het leuker en makkelijker. Het toneelspelen vind ik eerst onwennig, maar gaat nu beter vooral vanaf de derde keer.

	Zingen ging meteen goed.
	Ik heb de verwachting dat het gezelliger gaat worden in de groep.
	Ik vind het nu al gezellig. Mag zo blijven.
Wat zou jij graag willen leren bij deze musical?	Beter met bepaalde angst kunnen omgaan. Angst dat ik andere mensen pijn zou doen door mijn autisme.
	In deze groep gaat het goed, komt ook door de begeleiding van de 3 docenten.
	Harder zingen wil ik graag leren.
Hoe zou jij dat kunnen leren?	Weet ik niet
Als je kijkt naar dans, zang en theater wat vind jij dan het fijnst om te doen en wat vind jij het moeilijkst?	Zingen vind ik het leukst.
	Dans, theater vind ik 50/50 een beetje moeilijk. Ik vind het beide leuk
Heb jij ook nog andere hobby's?	Lezen (romans etc.), gamen (rayman 2), kostuumdrama's kijken (historische drama series)
Zou jij een andere hobby willen beoefenen?	Piano spelen en paardrijden. Dit zou ik eventueel weer willen oppakken.
Zo ja, welke?	
Denk jij dat deze musical daarbij helpt?	Ja, het piano spelen sowieso.
	Voor de sociale contacten kan het helpen. Door de musical blijft mijn netwerk in intact.
	De musical kan misschien helpen bij de angst dat ik andere mensen pijn zou doen. Dit weet ik nog niet.
Hoe zie jij jouw toekomst voor je? Wat zou jij graag willen doen later?	Ik kan best toekomstgericht zijn. Ik zou graag andere mensen met autisme willen helpen in de toekomst.
	Als de musical bevalt, dan wil ik dit vaker doen. Voor de groep, maar ook voor de musical zelf.
Wie is jouw begeleider en mag ik daar ook wel eens mee praten?	Dirk Misman, hij is een soort coach en FI mag daarmee praten.

Wat vind je van de groep van de musical?	Gezellig. Iedereen voelt zich volgens mij veilig en iedereen kan zichzelf zijn.
Heb je buiten de musical op een andere manier contact met andere cursisten? Bv via social media, school, thuis?	Met deelnemer M heb ik wel eens contact. Ik kende haar al van Kunstwerk. Voor de rest geen contact met haar.
Voel je je wel eens eenzaam of depressief?	Eenzaam niet. Ik heb vrienden bij de Krekel coaching. Bijvoorbeeld samen naar de stad of naar Frozen 2. Depressief weet ik niet, nu gaat het beter in ieder geval. Ik vind dit moeilijk om te zeggen.
Hoe komt het dat jij je wel eens eenzaam voelt?	N.V.T.
Zou jij graag meer sociale contacten willen opdoen?	Valt wel mee. Ik heb vrienden van de Krekel en ik heb leuke burens waar ik nu woon
Denk jij dat de musical daarmee helpt?	N.V.T.
Heb jij nog vragen voor mij?	Nee

Tussen interview

4 aspecten bij narratieve interview:

Het zakelijke aspect van het verhaal (inhoud, wat)

Het expressieve aspect van het verhaal-wat zegt het verhaal (hoe?)

Het relationele aspect van het verhaal (wie?)

De appellerende aspect van het verhaal – waar doet het verhaal een beroep op (waartoe?)

Open interview methode: Levelen

- stimuleer het **vertellen** (SQUIN → → Simple question inducing a Narrative):
- Naar voorbeelden vragen

Vragen

Hoe bevalt de musical tot nu toe?

- Vind je het nog steeds gezellig?
- Waarom vind je dat?
- Kan je een voorbeeld geven

Antwoorden

Ja, absoluut. Ik vind het fijn dat iedereen een beperking heeft, dat creëert een onderlinge band. En iedereen vindt theater leuk.

Ik vind de musical leerzaam qua sociale contacten. Het kan goed zijn voor het zelfvertrouwen. Ik denk dat dat geldt voor iedereen en ook voor mij ja.

In het begin met het voorzingen (vooral het vals zingen of het zacht zingen, **en dan werd er wel eens uitlachen en dat vond ik niet leuk**).

Het acteren gaat sneller en natuurlijk.

Buiten de musical om merk ik dat ik meer zelfvertrouwen krijg, ik weet niet precies hoe dat gebeurt, ik kan dat niet uitleggen.

Re-integratie project kunstwerk, dat is een project waar ik eerder aan mee heb gedaan. Dat deed ik voor deze musical, maar dat is toen stop gezet.

Bij de musical werken we ergens naar toe, en er is afwisseling. Bij Kunstwerk was meer toneelspelen. De groep van de musical is groter, is leuk. Het aantal is precies goed.

Heb je al iets geleerd?(zing jij bijvoorbeeld al harder en/of hoe gaat het met bepaalde angsten die je wil overwinnen?)

- Wat heb je geleerd?
- Hoe komt het dat je dat hebt geleerd?

Soms blijft het harder zingen en praten toch nog een aandachtspunt. Volgens mij gaat dat steeds beter.

Buitenaf merk ik het niet veel. Naasten geven niet aan dat ik harder praat. Het is hetzelfde

- Kan je dat buiten de musical om toepassen?

gebleven denk ik. Het spreken kan nog wel wat beter en wat harder.

De docenten blijven zeggen dat ik harder moet praten. Dit vind ik fijn, want zo blijf ik er bewust mee bezig.

Wat vind je van het onderlinge contact binnen de musical?

Best fijn, ik moet wel zeggen dat de band iets minder is dan als met mijn vrienden, maar dat vind ik goed zo.

- Waarom vind je dat?
- Kan je een voorbeeld geven?
- Ga je zelf gesprekken aan?
- Kan je een voorbeeld geven?

Het contact is hetzelfde gebleven, maar dat is prima. Ik fijn het fijn als mensen mij aanspreken, zelf doe ik dat wat minder. Af en toe rust is ook fijn.

Je zij dat je beter met bepaalde angsten wil omgaan. Gaat dat nu al beter?

Dat gaat een beetje afwisselend. Het gaat nu een stuk beter dan een aantal maanden geleden. Ik merk het nu wat minder als daarvoor. Ik denk dat de musical daarbij helpt.

- Heeft de musical daarbij geholpen?
- Hoe heeft de musical daarbij geholpen?

Ik krijg daardoor met zelfvertrouwen, maar ik weet niet precies hoe het helpt.

Je zegt dat je later andere mensen met autisme zou willen helpen?

Dat wil ik nog steeds doen. Ik vind het moeilijk om te zeggen wat ik wil doen. De musical helpt daar een beetje bij, want ik leer van de musical. Ik kijk het af. Ik pik onbewust dingen op uit de musical die ik eventueel kan gebruiken voor de toekomst.

- Helpt de musical daarbij?
- En hoe?
-

Je wil graag harder zingen, het paardrijden weer oppakken en piano spelen?

Ik heb deze dingen nog niet opgepakt, maar het zijn ideeën voor de toekomst. Dit zou te veel zijn geweest. Ik doe ook nog vrijwilligerswerk.

- Doe je dat ook?
- Pak je meer dingen op buiten de musical om?
- Heeft de musical daarbij geholpen?
- Hoe heeft de musical daarbij geholpen?

Wil je nog wat leren bij de musical?

-

- Wat wil je leren?
- Hoe kan de musical jou daarbij helpen?

Deelnemer: V

0 Meting

Wat is jouw naam?

V

Hoe/waar woon je?

Doordeweeks in Nijmegen en in het weekend thuis.

Ga je naar school?

Ja, werken/rode school/montessori. VMBO T 5de jaar, speciaalonderwijs. Wilt na het VMBO HAVO gaan doen.

Hoe oud ben je?

18

Heb je eerdere musicals, cursussen gedaan?

Ja, ik heb op de musicalschool gezeten.

Zo ja, welke en wat vond je daarvan?

Theatermakers, van mijn 5de tot 12de daarna werd ik ziek en moest ik stoppen. Ik vond musical toen al leuk. Het contact met andere en het dansen & acteren.

Met mama zing ik thuis.

Ik heb aan het open podium mee gedaan. Hier kan ik laten zien wat ik doe. Ik zong hierbij.

Wat verwacht je van deze musical, waar sta je nu?

Ik verwacht dat het een leuke musical gaat worden.

Wat zou jij graag willen leren bij deze musical?

Mijn zangstem is een beetje weggegaan en dat wil ik weer leren. Nieuwe sociale contacten wil ook leren kennen.

Hoe zou jij dat kunnen leren?

Als je kijkt naar dans, zang en theater wat vind jij dan het fijnst om te doen en wat vind jij het moeilijkst?

Het theater vind ik het leukst.

Het zingen vind ik nu nog het moeilijkst, de hoge noten zijn vooral moeilijk te halen.

Het dansen is moeilijk, maar dat is vrij logisch want ik zit in een rolstoel.

Heb jij ook nog andere hobby's?

Ja, paardrijden, musical, tv kijken, youtube kijken op de iPad.

Zou jij een andere hobby willen beoefenen?

Ja, ik ben bezig met proefles rolstoelhockey.

Zo ja, welke?

Denk jij dat deze musical daarbij helpt?

Nee, dat denk ik niet, want ik ben er al geweest

Hoe zie jij jouw toekomst voor je? Wat zou jij graag willen doen later?

Ik wil theater blijven doen. Ik weet niet of het dan werk wordt of gewoon hobby.

Ik wil graag media grafisch vormgeving doen na de HAVO.

Later wil ik graag later een hulphond.

Wie is jouw begeleider en mag ik daar ook wel eens mee praten?

J, en FI mag haar ook interviewen

Wat vind je van de groep van de musical?

Gezellig, ik krijg het gevoel dat ik welkom ben. Iedereen is open en dat vind ik fijn.

Heb je buiten de musical op een andere manier contact met andere cursisten?

Alleen met M heb ik contact, want ik woon samen met M. Ik vind het gezellig met M, af en toe kletsen, spelletje spelen en logeren.

Bv via social media, school, thuis?

Voel je je wel eens eenzaam of depressief?

Nee ik voel me niet eenzaam, maar ik ben het wel. Ik heb wel contact met mensen, maar echte vrienden heb ik niet. Ik zou dit graag willen.

Ik ben niet depressief.

Hoe komt het dat jij je wel eens eenzaam voelt?

Zou jij graag meer sociale contacten willen opdoen?

Ik zou het leuk vinden om wat meer contacten te krijgen, want ik heb nu nog niet zoveel contact. Het maakt niet uit waar het contact is, het mag overal vandaan komen.

Denk jij dat de musical daarmee helpt?

Ja, daar zitten namelijk ook andere mensen op.

Het kan ook zijn dat ik door de musical zelf sneller andere ga aanspreken op school of bij het paardrijden.

Heb jij nog vragen voor mij?

Nee eigenlijk niet. Trouwens wel een, wat is jouw opleiding?

- Ik doe CMV, culturele maatschappelijke vorming.

Midden interview/gesprek

Resultaat- en- ontwikkelingsafspraken

Je zei dat jij graag aan jouw stem wilde werken.

- Hoe gaat dat tot nu toe?
- Merk jij al resultaat in het zingen?
- Hoe wil jij aan het einde van de musical graag zingen?
- Op welke manier ga jij die beoogde resultaten halen
- Hoe kan de musical/docenten jouw daarbij verder helpen?

Gaat wel goed, maar ik kan het niet zo goed beoordelen. **Ik hoor het zelf minder goed dan mensen om mij heen.**

Ik oefen ook wel eens thuis.

Ik hoor van andere, maar ik merk het zelf niet echt. De andere vinden het goed en mooi.

Ik begin vaak te vroeg met zingen. Ik wil goed beginnen.

Om het te leren moet ik heel veel oefenen. Voor thuis oefenen.

Mijn doel is om harder te zingen.

Ik kan mijn stem opmeten met een decibelmeter aan het begin en aan het einde om te kijken of wat het verschil is in mijn stem.

De docenten kunnen tijdens het zingen extra op mij letten. (FI)

Je zei ook dat jij graag meer sociale contacten wil opdoen

- Heb jij al meer sociale contacten opgedaan?
- Zou jij nog meer sociale contacten willen opdoen?
- Op welke manier zou jij dat willen doen?

Ja dat gebeurt zeker wel. Ik heb meer contact met G, M en F. Soms ook met FR, D en M.

Het contact is vooral tijdens de musical.

Met G heb ik ook contact na de musical. Vooraf de teksten doen wij samen oefenen. Het is gezellig en leuk. Wij hebben contact via whatsapp.

- Kunnen de docenten, andere deelnemers of betrokkenen jou daarbij helpen?
- Wat zou voor jou een ideaal eindresultaat kunnen zijn?

Het gaat best goed met tekst leren.

Het is nooit verkeerd om extra contacten op te doen. Grotendeels moet ik dat zelf doen.

Ik zou het zelf moeten aansturen.

Ik weet niet goed of de musical daarbij helpt.

Zo'n etentje met zijn allen is zeker gezellig, misschien kunnen we in de toekomst dat vaker doen.

Het is bevorderend om wat vaker dingen met elkaar te doen om elkaar beter te leren kennen.

Extra tijd is prima om elkaar te leren kennen.

Ik zou het leuk vinden om contact te houden met G bijvoorbeeld. Anderen kan altijd, maar zij moeten het natuurlijk ook leuk vinden.

Veel contact eerst met M. Dat wordt steeds meer, samen logeren en naar Burgers Zoo.

Met FI en Y heb ik contact buiten de musical om, maar dat gaat altijd om de musical.

M, F, M, D geen contact mee buiten de les. Dat zou wel leuk zijn, maar kan ook te veel worden.

Beoordeling

Invullen na de musical!!!!

Doelen vanuit het Waalzinnig Festival (algemeen)

Hoe vind jij de interactie binnen de groep?

- Wordt het steeds meer of juist minder?
- Wat zou jij graag voor interactie zien binnen de groep?
- Is dat nu al aan bod of kan het anders?

Y maakt grapjes. De rest maakt dan ook grapjes en dat maakt het een geheel. Het gebeurt ook onderling. D en M zijn veel onderling bezig. Ik en M, F en G zijn onderling aan het praten.

Ik denk dat er onderling meer contact is als in het begin. We kennen elkaar meer. In het begin was dat natuurlijk minder. Ik denk dat dat goed is voor de groep.

Ik denk dat het zo wel goed gaat m.b.t. de interactie binnen de groep. Ik vind dat het eigenlijk wel goed gaat binnen de groep, iedereen heeft contact. N heeft misschien wat minder contact met de rest. M en D hebben wat meer contact met de rest. Dat is wel prima.

Empowerment

- Voel jij je zelfverzekerder of sterker door de musical?
- Waaraan merk jij dat?
- Hoe zou jij dat kunnen inzetten op andere plekken/gebeurtenissen?
- Wat zou het resultaat kunnen zijn of wat wil jij graag als resultaat zien?
- Zou jij nou bijvoorbeeld eerder aan kunst en cultuur mee gaan doen?
- Gebeurd dat ook al?
- Hoe kan je ervoor zorgen dat dat wel gaat gebeuren?

Ik merk wel dat ik meer sociale contacten heb. Ik heb meer contact met mensen die mij leuk vinden en zij mij ook leuk vinden. Zijn vaak mensen van de musical.

Ik denk dat ik een klein stukje zelfverzekerder ben geworden.

Ik ken M nu beter en daardoor weet ik wat zij leuk vind en daardoor konden we naar de dierentuin.

Ik neef meer initiatief. Ik zoek meer contact met iemand, zoals met M naar dierentuin. Dan ben je een dag samen.

Meer afspreken met mensen zou ik op zich nog wel willen.

Tijdens het afspreken zeg ik gewoon wat ik wil zeggen en ik denk er niet meer over na.

Ik heb daar zelf niet echt een doel in. Het gaat nu al goed met contact leggen.

Ik zou vaker in de toekomst uitstapjes maken. Dit kan ik doen door zelf meer contact op te nemen met mensen.

Afgelopen december naar Nick en Simon geweest met vriendin D. Ik kende haar via via.

Zij is gewoon een vriendin van mij. Via de musical waar ik eerst zat, zat zij er ook erbij. Contact is onderhouden terwijl de musical is gestopt

Net als de vorige musical zou het leuk zijn dat ik mensen blijf zien van de musical.

10. Geconcludeerde interviews

0-meting

Interview 1:

- Wil meerdere sociale contacten hebben
- Wil leren zingen
- Wil leren om harder te kunnen praten
- Wil later zangeres of model worden
- Voelt zich eenzaam
- Heeft af en toe app contact met andere deelnemers/docenten
- Heeft tijd en kennis nodig om sociale contacten te maken

Interview 2:

- Wil nieuwe sociale contacten leren kennen/vrienden
- Wil leren zingen
- Heeft al veel hobby's
- Heeft alleen contact met een iemand anders van de musical
- Is eenzaam

Interview 3:

- Wil nog gaan studeren
- Doet vrijwilligerswerk
- Wil beter met bepaalde angsten kunnen omgaan
- Harder zingen wil ze leren
- Heeft al veel hobby's
- Door de musical blijft haar sociale contact intact
- Is toekomstgericht, wil later andere mensen met autisme helpen

Interview 4:

- Werkt op een basisschool
- Nieuwe contacten leren kennen
- Andere instrumenten leren bespelen
- Leren zingen
- Wil leren om zelfstandiger te worden
- Wil leren onbekende mensen aan te spreken
- Heeft al verschillende hobby's
- Wil leren optreden

- Voelt zich eenzaam

Voor de analyse van de interviews bij de deelnemers en andere betrokkenen is gebruik gemaakt van analysemethode 8: de data analyseren aan de hand van categorieën. De student heeft deze methode gekozen, omdat de deelvragen ook in verschillende categorieën in te delen zijn. Deze zijn voor de analyse gemaakt, de zogeheten deductieve werkwijze. Zo wordt er per deelvraag/categorie bekeken welke informatie uit de interviews interessant is of zijn voor die bepaalde deelvraag/categorie (C. van der Donk & B. van Lanen, 2016).

Bevorderende factoren voor deelnemers

Deelnemer 1

- Gezelligheid binnen de groep.

Deelnemer 2

- Het extra opletten van docenten bij bepaalde deelnemers die daar behoefte bij hebben.
- Samen oefenen
- Samen eten
- Extra tijd reserveren om elkaar beter te leren kennen
- Samen andere dingen doen
- Buiten de les om in contact blijven met andere deelnemers
- Grapjes maken tijdens de lessen door docent en/of deelnemer
- Deelnemer blijven zien na de musical
- Door elkaar beter te leren kennen kan zij makkelijker afspreken met vrienden/vriendinnen

Deelnemer 3

- Deelnemers ook een beperking hebben in iets
- Ergens naar toe werken (eindresultaat voor ogen kunnen zien)
- Afwisseling van de invulling van de les
- Zelfde interesses
- Grote groep 10-15 mensen is perfect
- Verbeterpunten van deelnemers blijven benoemen door docenten. Deelnemers op aanspreken wanneer zij 'fouten' maken.
- Aangesproken worden

Deelnemer 4

- Gezelligheid binnen de groep
- Andere deelnemers moeten naar mij toe komen
- Vertrouwen binnen de groep
- Afspraak maken met de groep en dan bepaalde moeilijk- en makkelijk heden bespreken.

Belemmerende factoren voor deelnemers

Deelnemer 1

- De mensen niet goed genoeg kennen om een gesprek te beginnen

Deelnemer 2

- Het zelf niet horen of ze zich verbeterd binnen de musical
- Om het te leren, veel moeten oefenen
- Buiten de les om geen contact

Deelnemer 3

- Uitgelachen worden
- Van buitenaf geen gehoor over verbeteringen van de deelnemers

Deelnemer 4

- Geen gespreksstof behalve de musical
- Onzekerheid over wat diegene moet zeggen in een gesprek
- Moeilijk om de eerste stap te zetten

Bevorderende factoren van professionals

Professional 1 (begeleider deelnemer)

- Ouders willen ook dat hun kind meer sociale contacten zou hebben'
- Enthousiasme
- Verschillende activiteiten brengt verschillende en meer contacten op
- Lichamelijk contact
- In kleine stappen alles uitleggen

Professional 2 (docent musical)

- Duidelijke rolverdeling maken
- Talenten zien van deelnemers en daarop inspelen en gebruiken
- De "beperking" niet overslaan, maar aandacht aan besteden (als zij dat zelf willen).
- Meerdere docenten aanwezig
- Een team staat nog achter het project om mee te helpen
- Docenten hebben af en toe rust om de groep te observeren
- Mensen zonder beperking hebben een positief effect op de groep
- Extra opdrachten meegeven aan talenten

Professional 3 (docent HAN & organisator Outsider Kunst)

- Samenwerken met andere organisaties, zodat je van elkaar kan leren
- Podium bieden voor iedereen
- Open lesdagen voor publiek
- Goed uitleggen aan het publiek hoe het is opgezet
- Naar het proces, en het resultaat kijken
- Deelnemers betrekken bij het publiek wanneer zij langskomen (rondleiding laten geven/uitleg laten geven over wat zij aan het doen zijn)
- In het begin al contact laten opnemen zodat zij elkaar al goed leren kennen.
- Mensen nemen nieuwe mensen mee. Mensen aan je binden door mond tot mond reclame te maken en nieuwe voorstellingen aan te bieden.
- Mensen betrekken door middel van nieuwe dingen aan te bieden en reclame te maken op social media. Dit gebeurt al doordat deelnemers zelf al dingen posten op het internet.
- PGB hebben zij, en er is een heel plan gemaakt, met een voor hen.
- Voortgangsgesprekken zijn er gedurende het jaar.

- Doelen zijn in samenspraak met de deelnemer gemaakt. Dit zijn ontwikkelingsdoelen
- Er wordt gekeken of iemand het traject wel aan kan.
- Elke deelnemer wordt besproken tijdens vergaderingen en meetings van de begeleider/docenten en andere betrokkenen

Professional 4 (directrice Special Arts)

- Regionale samenwerkingen
- Trainingen geven om iedereen bij te scholen en op hetzelfde niveau te hebben (deelnemers en/of begeleiders/betrokkenen)
- Er zijn ontwikkelingsprogramma's die gemaakt zijn van docenten voor deelnemers. Het gaat over het proces om tot een voorstelling te komen en niet alleen om het resultaat
- De les eindigt met wat je geleerd hebt bij de theatervoorstelling. Zo kan er gekeken worden wat al goed gaat en wat nog beter kan
- Complimenten geven naar elkaar
- Er niet ingaan als docent, maar als gelijkwaardige. Durf open te staan om te leren van hen.
- Leg de fout bij jezelf om in te zien wat jij kan doen voor verbetering voor de doelgroep
- Plezier hebben
- De waarde moet ingezien worden.

Belemmerende factoren van professionals

Professional 1 (begeleider deelnemer)

- Deelnemers gaan zelf niet op zoek naar nieuwe sociale contacten. (gelegenheidscontact)
- Deelnemers vragen uit zichzelf niet om meer contact of activiteiten
- Deelnemers hebben het heel erg druk met school. Na school kunnen zij een "zwart gat" vallen

Professional 2 (docent musical)

- Meteen boos worden
- Druk uitoefenen op deelnemers, te veel tekst
- Kijken naar ieder mens, iedereen moet in de picture staan bij de docenten
- Deelnemers hebben geen tot weinig gespreksstof
- Ze weten van zichzelf niet hoe goed ze zijn
- Er zijn veel verschillende in de groep

Professional 3 (docent HAN & organisator Outsider Kunst)

- Vervoer
- Mankracht om deelnemers te begeleiden naar een activiteit
- Geld (plan schrijven, meerdere clubs moeten meedoen, zelf geld ophalen, vrijwilligers regelen).
- In tijden van crisis wordt er vaak eerst bezuinigd op kunst en cultuur

Professional 4 (directrice Special Arts)

- Soms lukt iets niet door tijdsgebrek. Niet gehandicapte samen met gehandicapte mensen samen laten werken duurt vaak erg lang. Daar moet je rekening mee houden

Randvoorwaarden van een activiteit voor mensen met- en zonder een beperking
Professional 2 (docent musical)

- Van te voren geen inschatting maken van de deelnemers
- Van te voren goed beseffen dat deelnemers moeilijk tekst kunnen leren
- De band tussen de docenten en de deelnemers moet goed en vertrouwd zijn
- Deelnemers moeten lief tegen elkaar zijn en elkaar helpen waar nodig is
- Talent benoemen van deelnemers

Professional 3 (docent HAN & organisator Outsider Kunst)

- Empathisch vermogen hebben is nodig om met zo'n doelgroep te werken.
- Het moet geen eenmalig project zijn
- Het moet duurzaam zijn.
- Het moet mogelijk zijn om op meerdere niveaus te werken
- Veel organisaties betrekken, financieel moet het te doen zijn
- Je moet accepteren dat ze een beperking hebben, je kan ze niet genezen

Professional 4 (directrice Special Arts)

- Er moet talentontwikkeling zijn binnen onze projecten.
- Je moet open staan voor het leren van mensen met een beperking en andersom ook.
- Je komt altijd in het moment van iemand. Iets kleins kan al veel bepalen, daar moet je op in kunnen spelen.
- Iemand moet er in geloven. Er moet wisselwerking zijn. Je moet in iemand geloven om daadwerkelijk iets van de grond te krijgen.

11. 0-meting & getranscribeerde tussenmeting deelnemer M

0 Meting

Deelnemer M:

Wat is jouw naam?	M
Hoe/waar woon je?	Nijmegen, doordeweeks in een woongroep. Ik krijg overal hulp bij behalve bij het eten. In het weekend woon ik in de gemeente Meerssen bij mijn ouders.
Ga je naar school?	Ja, werken rode school. Dit is een praktijkschool, ik doe daar vooral tekeningen maken.
Hoe oud ben je?	18
Heb je eerdere musicals, cursussen gedaan?	Ja, ik heb in Houten in een musical gespeeld. Ik heb daar bij drie musicals meegedaan en ik doe
Zo ja, welke en wat vond je daarvan?	

	nu mee aan de vierde. Ik vind dit leuk, vooral om gewoon een hobby te hebben.
Wat verwacht je van deze musical, waar sta je nu?	Ik wil niks leren. Ik wil graag een hoofdrol. Ik vind het leuk om te leren zingen, om mijn stem wat harder te maken.
	Ik vind het belangrijk dat ik meer sociale contacten leer kennen. Ik verveel mij thuis.
Wat zou jij graag willen leren bij deze musical?	Alleen zingen wil ik leren.
Als je kijkt naar dans, zang en theater wat vind jij dan het fijnst om te doen en wat vind jij het moeilijkst?	Ik vind alles fijn om te doen. Het zingen vind ik het moeilijkst en daarom wil ik het graag oefenen.
Heb jij ook nog andere hobby's?	Disney plus kijken vind ik leuk. Ik kijk daar van alles op.
Zou jij een andere hobby willen beoefenen?	Acteren wil ik doen als hobby.
Zo ja, welke?	Fotomodel wil ik ook worden.
Denk jij dat deze musical daarbij helpt?	Ja, omdat ik dan iets beroemder word. Het helpt een beetje, omdat ik dan ook in contact ben met andere mensen en dat wil ik leren.
Hoe zie jij jouw toekomst voor je? Wat zou jij graag willen doen later?	Nog niet. Ik zou wel heel graag willen weten wat ik zou willen doen later. Ik weet het nu helaas nog niet.
Wie is jouw begeleider en mag ik daar ook wel eens mee praten?	J en daar mag jij ook mee praten.
Mag ik ook een keer met jouw ouders praten?	
Wat vind je van de groep van de musical?	Wel gezellig, ik kan het niet echt uitleggen.

Heb je buiten de musical op een andere manier contact met andere cursisten?

Bv via social media, school, thuis?

Met Y app ik af en toe of ik wel of niet kan komen. Met V heb ik wel contact, dit vind ik leuk. Wij eten hier altijd samen en soms doen wij een spelletjes samen.

P heb ik ook contact mee. Ik zit met P in de klas. Het valt mee hoeveel ik met hem praat of naast hem zit. Ik zou het leuk vinden om vaker te praten met P of anderen

Voel je je wel eens eenzaam of depressief?

Ik voel mij eigenlijk altijd eenzaam. In de woongroep bijv. Als ik bij mij vriendje ben voel ik mij niet eenzaam, maar die woont heel ver weg. Ik wil mij graag niet eenzaam voelen!

Ik voel mij niet depressief

Hoe komt het dat jij je wel eens eenzaam voelt?

Zou jij graag meer sociale contacten willen opdoen?

Ja, maar je moet mij de tijd geven om kennis te maken. Ik zou het leuk vinden om meer in contact te komen met mensen van de musical. Ik wil ook meer contacten op school en in de woongroep waar ik nu woon.

Denk jij dat de musical daarmee helpt?

Ja, dat denk ik wel. Ik weet alleen niet hoe.

Heb jij nog vragen voor mij?

Heb jij wel eens aan een andere musical mee gedaan?

- Neen, alleen in de groep 8 musical. Jij mag mij dan ook wel een beetje helpen hier en daar.

Transcriptie interview met deelnemer M

[Hey M, je spreekt met Fl.] Hoi met M. [Ik bel even met een ander nummer, omdat euh ik het gesprek opneem als jij dat goed vind, vind je dat goed?] Ja. [Oh, toppie. Hey, hoe gaat het ten eerste?] Goed. [Goed. Oh gelukkig gelukkig. Ben je gewoon thuis of ben je in Nijmegen?] Thuis. [Oh, dat is fijn. In Zuid-Limburg toch?] Ja. [Kijk, is het in Zuid-Limburg ook een beetje lekker weer?] ja. [Ooh en kan je ook een beetje naar buiten of blijf je de hele tijd binnen?] Ook veel naar buiten. [Oh lekker naar buiten]. Vooral in de tuin. [Ja dat is chill, hebben jullie een grote tuin?] Valt mee. [Je kan in ieder geval lekker naar buiten.] ja. [Ja wij hebben hier een klein stukje dakterras, dus wij kunnen ook naar buiten, wel fijn met dit weer.] ja. [Heey M kan je nog een beetje de vorige keer

herinneren?] Nee, niet zo goed. [Toen had jij mij verteld dat je in Meerssen woont en eeuuh euh dat je op de Rode school zit.] Ja. [Toch, en dat je het leuk vindt om te tekenen] Ja. [In Houten heb je met musicals mee gespeeld.] Ja. [eeuuh. Uhm kan je het nou een beetje herinneren?] Ja. [Oke gelukkig. Eeh uhm ik had de tweede diepte interview voor puntjes dat je nog wilde leren, en hoe jij het vond bij de musical en nu zijn we alweer een paar maandjes verder, en uuh, nu ben ik eigenlijk nieuwsgierig of jij al iets hebt geleerd van wat jij wilde leren en. Want je zei dat je het leuk vond bij de musical. Ik ben benieuwd of jij het nog steeds leuk vindt?] Ja. [Uuhm, hoe bevalt het tot nu toe? Kijk de musical is nu even gestopt natuurlijk, maar.] Ja. [we hebben nog wel wat aan de musical gedaan tot aan begin maart.] Ja. [Wat vond je van de musical tot aan begin maart]. [Vond je het leuk M?] Ja. [Wat wat wat kan je uitleggen wat je er zo leuk aan vond?] Het is leuk, ik kan even weg zijn van de groep. [Ooh je kan even weg zijn bij de groep]. Ja. [Van de groep waar je woont denk ik?] Ja. [Ohjaaa en dan even wat anders doen. En en wat vond jij leuk aan de musical?] De liedjes. [Ooh oke, en nog meer dingetjes of alleen de liedjes?] Ook de dansjes. [Ook de dansjes vond je leuk]. Ja. [uuhm en uhm wat vind jij van de mensen van de musical? Leuk. [Ook leuk?] Ja. [Goed om te horen. Hey M, vorige keer zei jij dat je eerst niks wilde leren en toen zij jij later nog dat jij uhm opzich wel een hardere stem wilde leren, weet jij dat nog?] Ja. [Heb jij dat al een beetje geleerd of heb jij nog iets andere geleerd?] mhmhmhmhm. [Wat zeg jij M] Ik heb meer zelfvertrouwen gekregen. [Oh dat dat is mooi. En kan jij toevallig uitleggen waarin jij meer zelfvertrouwen hebt gekregen?] In mijn eigen mening zeg. [In jouw eigen mening zeggen]. Ja. [Aah, dat uuh dat dat is echt super. En merk jij dat ook zeg maar tijdens de musical? Of ook op school of thuis of in de supermarkt of ergens anders? Waar merk jij dat aan?] In de andere musical. [Oh in de andere musical.] Ja. [Dan ben ik ook wel nieuwsgierig wat jij doet bij die andere musical?] Mary Poppins. [Oh Mary Poppins.] Ja, ik ben de mmmmm. [Wat zeg je M?] de motor? [De motor?]. Nee de moeder. [Oh de moeder bij Mary Poppins.] Ja. [ooh dan heb je dus best wel een grote rol?] Ja. Valt mee. [Ooh oke, het valt mee. Oke goed om te horen.] Ja. [En uhm gebruik je het nog ergens meer, dat zelfvertrouwen of alleen bij de andere musical.] Ook op school. [Ook op school.] Ja. [Waar merk je dat aan? Waar doe je meer op school?] Ik heb meer mijn eigen mening. [Ik heb meer mijn eigen mening. Ooh wat goed om te horen, wat super. En uhm durf je dan ook meer te zeggen? Of heb je meer je eigen mening in jouw hoofd? En zeg je dat ook?] Allebei een beetje. [Allebei een beetje. Oke goed bezig. Vind je dat fijn of niet zo fijn?] Fijn. [Fijn. Dat kan ik mij voorstellen.] Ja. [Mmmmmmm M.] Ja. [Nog een vraag, want jij wilde ook uuhm uhm uhm. Andere vraag. Van het onderling contact in de musical, die lessen februari, januari en een beetje in maart. Hoe vind je het gaan tijdens de musical?] Goed. [Goed?] Ja. [En kan je uitleggen wat je goed vindt gaan?] Het onderling contact. [Het onderling contact] Ja. [En is dat dan als jullie met elkaar aan het praten zijn of grapjes maakt of elkaar aanraakt of...?] Praten. [Praten?] Ja. [En praat jij dan met een iemand of met eeuuh met docenten of met mij of vind je met iedereen gezellig?] Iedereen. [Iedereen vind je gezellig. Kijk.] Ja. [Dat is lief. Praat je dan ook met iedereen of vind je dat moeilijk?] Moei moeilijk. [Dat is wel een beetje moeilijk.] Ja. [Maar merk je nou nog verschil met in het begin, weet je nog toen in oktober, en nu] Ja. [Ja merk je verschil?] Ja. [Hier komt een moeilijke vraag, waarin merk je dat verschil? Kan je dat proberen uit te leggen. Wat anders was in het begin dan nu.] Toen was er veel beweging en nu is dat niet meer. Echt. [Het bewegen? Of wat zeg je?] Ja, het bewegen. [hmmmm, even kijken]. [Gaaf het goed M?] Dat was mijn broertje. [Oooh dat was jouw broertje]. [Die vindt het niet zo leuk volgens mij]. Nee inderdaad. Oke. [Oke broertje is even stil. Nog een keer M, kan je nog een keer proberen te zeggen wat er anders was dan in het begin. In september en in oktober dan nu in maart?] In het begin was ik heel erg verlegen. [ja]. En nu niet meer. [En nu in maart is dat nog hetzelfde of is dat anders?] Nee, nu durf ik meer. [Nu durf je meer?] Ja. [wat wat durf je nu meer? Dansen, zingen, vragen, praten, aan te raken.] Te praten. [Vind je dat fijn M] Ja. [Top. En merk je dan ook bij wie je dat doet, is dat bij medespelers of bij docenten of beide?] Beide. [Beide. En merk je ook toevallig. Toen je ook naar school ging dat je

daar ook meer durft te vragen. Wat zei je.] Langzamerhand.[Oke. Begin jij wel een gesprekken tijdens de musical.] Meestal niet.[Meestal niet, heel soms wel dus.] Ja.[Zou je dat wel willen]. Nee niet echt.[Oke dat is duidelijk.] Een andere puntje M. Jij hebt de vorige keer gezegd dat jij iets harder wil zingen en praten. Merk jij dat al een beetje.] Een beetje.[En kan je uitleggen waaraan je dat merkt?] Ik weet dit niet.[Ja. Oke. Uuuuuuhmmmm. Hoor je dat misschien van anderen dat je harder praat. Van papa of van mama, klasgenootjes of vrienden? Merk jij dat toevallig?] Ja.[Ja zeggen zij daar iets over?] Ja. Mijn oma.[Jouw oma.] Ja.[Is zij ook thuis?] Die woont aan de overkant.[Aaah die woont aan de overkant. Dat is lekker dichtbij.] Ja.[Zou jij nog harder willen zingen en praten of is het goed zo?] Goed. [Oke. Uuuuuhm. Nog een andere vraag. Bij ons vorige gesprek hadden wij het over sociale contacten, toen zij je dat je dat opzich wel leuk vind om niet contacten te hebben, omdat je je wel eens eenzaam voelt.] Ja.[Is dat al iets meer of valt dat tegen?] Dat valt tegen.[Oooh dat is jammer. Dat is niet leuk denk ik.] Nee dat is niet leuk. [Heb jij onderling contact met uuuhm delnemers van de musical.] Niet echt. Soms.[alleen in de groep]. Met P en V van de groep. [Aaah met p. Met P en V heb je wel contact. En vind je dat fijn met hun?] Ja.[En uuuhm dan uuuhm heb je alleen via het mobieltje contact of leer je ook samen met hun voor de musical of wat?] Op school. P en ik leren voor de musical.[Ja]. En met V ga ik wel eens iets leuks doen. [Oooh dat is wel leuk. Wat heb je gedaan met V?] Naar uuuhm. Wij zijn wel eens naar Burgers Zoo geweest.[Ooh naar de diertjes. Dat is leuk. Zij hebben daar ook mooie water, waar je onderdoor kan lopen, waar de vissen boven je zwemmen en de haaïen. Dat vond ik altijd mooi.] Ja dat was mooi. [En heb je uuuhm Heb je meer sociale contacten willen opdoen, behalve V en P] Ja dat wil ik graag. [Oke. En denk jij dat de musical daarbij kan helpen?] Ja een beetje. [Ja, je zei al dat je iets meer zelfvertrouwen hebt, toch?] Ja [En uuuhm. Durf je dan ook sneller mensen aan te spreken die je niet kent? Of is dat misschien een te grote stap?] Dat is een te grote stap. [Oke, enuuuhm kuck kuch uuuhm. Uuuuhm. Hoe kunnen wij jou. Dit is een hele moeilijk vraag. Misschien kan je hem niet beantwoorden, maar denk jij dat wij jou daarbij kunnen helpen?] Weet ik niet. [hmmm dat weet je niet. Njaa dat is ook heel moeilijk. Vorige keer zei jij ook al dat je veel tijd nodig had om iemand te leren kennen en praten, toch?] Ja dat klopt. [Uuuuuuhm. Uuuuhm. Merk jij buiten de musical om uuuhm. Dat je andere. Uuuuhhm. Dat je je anders gedraagt bijvoorbeeld op school?] Nee. [Uuuuhm. Wil jij wil jij ook nog dingetjes leren bij de musical? Nee niet echt. [Niet echt. Maar niet echt is dus een klein beetje.Hahaha.] Ja een klein beetje. [Hahaha, wat kleine beetje wil jij leren dan?] Dansen. [Dansen wil jij leren.] Ja. [En vind jij het leuk hoe I dat doet of zou jij het anders willen zien.] Leuk. [Leuk. Oke top top top. Uuuuuuhm. Ja ik ik ik denk dat ik er al was. Of wil je nog meer dingetjes leren M?] nee. [Heb jij dan ook nog vragen aan mij?] Nee. [Helemaal niks meer?] Nee hahah niks meer. [Volgens mij heb jij mij vandaag heel erg goed geholpen.] Alsjeblieft. [Dankje dankje dankje. Ga je nog iets leuks doen deze week?] Nee. [Moet je nog iets voor school doen?] Ja. Ik moet tekenen. [ohjaa dat vond je leuk toch?] Ja. [Heey M. Ik wil jou heel graag bedanken.] Alsjeblieft. [Heel fijn om jou weer even te spreken, ik hoop dat we elkaar snel weer kunnen zien bij de musical.] Ja. [Nogmaals bedankt en tot snel M, doe doe.] Doe doe.

Samenvatting:

Vragen

Hoe bevalt de musical tot nu toe?

- Vind je het nog steeds gezellig?
- Waarom vind je dat?
- Kan je een voorbeeld geven

Antwoorden

Ja ik vond het leuk, even weg zijn van de groep waar ik woon. De liedjes vond ik mooi aan de musical. De dansjes vind ik ook leuk. De mensen vind ik leuk van de musical

Heb je al iets geleerd?(zing jij bijvoorbeeld al harder en heb je al meerdere sociale contacten opgedaan, binnen en buiten de musical om.

- Wat heb je geleerd?
- Hoe komt het dat je dat hebt geleerd?
- Kan je dat buiten de musical om toepassen en gebruiken?

Wat vind je van het onderlinge contact binnen de musical?

- Waarom vind je dat?
- Kan je een voorbeeld geven?
- Ga je zelf gesprekken aan?
- Kan je een voorbeeld geven?

Jij wilde graag harder zingen

- Merk je dat al?
- Heb je een hardere stem
- Hoor je van anderen dat je al harder praat?

Je zegt ook dat je graag meer sociale contacten op doet

- Heb je meer contact tijdens de musical?
- Heb jij bijvoorbeeld al meer contact met P?
- Durf jij sneller mensen aan te spreken?
- Verveel jij je nog?
- Hoe heeft de musical daarbij geholpen of hoe kunnen wij daarbij nog helpen?

Merk je dat je dingen gebruikt van de musical in andere situaties? (buiten de musical om)

- Zo ja, wat dan?

Meer zelfvertrouwen gekregen. Ik heb meer zelfvertrouwen gekregen om mijn eigen mening te zeggen.

In de andere musical merk ik dat ik zelfverzekerder ben. Ik doe Mary Poppins en daar ben ik de moeder.

Op school ben ik ook zelfverzekerder. Ik heb meer eigen mening. Ik zeg het wel eens en in mijn hoofd. Ik vind dit fijn.

Het contact is goed. Het onderling contact is goed. Het praten is gezellig. Ik vind het gezellig om met iedereen te praten. Ik vind het nog wel moeilijk om met iedereen te praten.

Het is nu anders dan in het begin. In het begin was ik heel verlegen en nu durf ik meer te vragen. Dat vind ik fijn. Ik vraag meer aan beide. Langzamerhand vraag ik meer op school.

Meestal begin ik geen gesprekken tijdens de musical, dit hoeft ook niet.

Ik merk al een klein beetje dat ik harder zing. Ik kan niet zo goed zeggen waarom. Mijn oma zegt dat ik harder zing.

Mijn stem is nu goed.

Qua sociale contacten valt het een beetje tegen. Ik heb niet echt app contact. In de groepsapp heb ik wel contact. Met P en V wel contact. Dit vind ik fijn. Op school heb ik contact met P en dan leren voor de musical. Met V ga ik wel eens iets leuks.

Ik zou nog meer sociale contacten willen opdoen. De musical kan daar een beetje bij helpen.

Mensen die ik niet ken durf ik nog niet aan te spreken. Ik weet niet goed hoe de musical daarbij kan helpen.

Ik gedraag mij niet anders buiten de musical om.

Wil je nog wat leren bij de musical?

- Wat wil je leren?
- Hoe kan de musical jou daarbij helpen?

- Niet echt
- Dansen wil ik leren. Ik vind het leuk hoe I het doet.

12. Turfmethode

Vanuit van der donk en van lanen de turfmethode gebruiken om te observeren wie met wie in contact is en hoe vaak dat gebeurt

Daarna vaker observeren en kijken of er verschillende contacten worden opgedaan en hoe lang zij met elkaar aan het praten zijn.

x	Docenten	F	Me	V	P	R	N	D	G	Mar	Mari	Fa
Docenten												
Fr												
Me	/											
V												
P									/			
R												
N												
D												
G												
Mar												
Mari												
Fa												
Fl												

Deelnemers	Docenten	Fr	Me	V	P	R	N	D	G	Mar	M	F
Docenten	X											
Fr		X										
Me	//		X									
V	///			X								
P	////////				X							
R	/					X						
N	//				//		X					
D	////////	/		/	//	/	//	X				
G	-	-	-	-	-	-	-	-	X			
Mar	///		//		////////			////		X		
Mari	/	//		//	////////					///	X	
Fa	/	/		////////	/		/	/		/	/	X
Fl			//	//				//		/		

Non-verbale communicatie:

Fr, Mar en D (piano)

Mar en D

Me naar docent

D & Fr

Mari & Mar en Mari (beetje verbaal)

N zoekt heel veel non-verbale communicatie op

D naar docent

Lange gesprekken (min. 2min):

Fl - da

N – Docent

Mari – P

P - mar

Conclusie:

Enkele deelnemers zoeken veel contact met docenten, andere deelnemers hebben weinig contact en sommigen willen graag contact maken, maar lopen vast tegen drempels. Zo heeft R maar twee keer met iemand gepraat en hebben P en D veel gepraat met de docenten.

R, N en Fr praten relatief weinig. (Dit kan komen door hun autisme en spraakgebrek). Uit de observatie blijkt dat N wel opzoek is naar contact. Dit blijkt uit non-verbaal gedrag (zoekt oogcontact en kijkt mee naar andere gesprekken)

D en P praten veel met de docenten. (Dit kan komen doordat ze onzeker zijn en de docenten een veilige haven vinden om tegen te praten).

Enkele deelnemers praten relatief veel met elkaar. Het gaat om D & Mar, Mari & P, Mar & P en Fa & V. (Zij staan vaak bij elkaar).

13. Indicatoren observatie

Tijdens een les van de musical heeft de student geobserveerd. Dit deed hij met de zo gehete 'turfmethode' van (C. van der Donk & B. van Lanen, 2016). Voor deze turfmethode heeft hij indicatoren gebruikt.

Doel van het instrument voor dataverzameling	Kernbegrip	Deelaspecten	Observatiepunten
Na afloop van de observatiemethode "turfen" blijkt wie met wie in contact, hoe dat contact is en hoe vaak contact er is.	Sociale contacten	<ul style="list-style-type: none"> - Non verbale communicatie - Verbale communicatie - Groeperingen - Rol docenten 	<ul style="list-style-type: none"> - Gespreksvoeringen - Aanrakingen
	Eenzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> - Geen affectie met de groep - Rol docenten - Moeilijk contact maken 	<ul style="list-style-type: none"> - Gespreksvoeringen - Aanrakingen
	Drempels	<ul style="list-style-type: none"> - Handicap - Rol docenten 	<ul style="list-style-type: none"> - Gespreksvoeringen - Aanrakingen

14. Tijdsplanning deelvragen

	Week 39	Week 40	Week 41	Week 42	Week 43	Week 44	Week 45	Week 46	Week 47	Week 48
Deelvraag 1						x	x	x	x	x

Deelvraag
2
Deelvraag
3
Deelvraag
4

	Week 49	Week 50	Week 51	Week 52	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6
Deelvraag 1	x	x	x			x	x	x	x	x
Deelvraag 2										
Deelvraag 3										
Deelvraag 4										

	Week 7	Week 8	Week 9	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13	Week 14	Week 15	Week 16
Deelvraag 1	x				x		x		x	
Deelvraag 2		x		x	x	x	x	x	x	
Deelvraag 3		x		x	x	x	x	x	x	
Deelvraag 4		x		x	x	x	x	x	x	

	Week 17	Week 18	Week 19	Week 20	Week 21	Week 22	Week 23	Week 24
Deelvraag 1	x		x		x		x	x
Deelvraag 2	x		x	x	x	x		
Deelvraag 3	x		x	x	x	x		
Deelvraag 4	x		x	x	x	x		

15. Document- en literatuurstudie

Boeken voor literatuurstudie, voor de verandering, inspireren tot leren

Sites	Hoe ga ik dit in mijn verslag verwerken	Samenvatting
https://www.zonmw.nl/uploads/tx_vipublicaties/VRAAGSTURING.eindrapport_defseptember_2006.pdf	Ik zal dit onderzoek gaan gebruiken als vergelijkingsmateriaal met mijn eigen onderzoek. Dit onderzoek zal ik ook gebruiken om mij breder te oriënteren op hoe ik een onderzoek doe bij mensen met een beperking	<ul style="list-style-type: none"> - Zij geven de kenmerken van een dialoog weer. Deze kenmerken gebruik ik tijdens de interviews. - Om dieper in te gaan op de interviews gebruiken zij diepte interviews. Deze ga ik ook gebruiken om mijn midden interview te houden. Dit wordt tevens ook een uitgewerkte interview die ik opneem. - Zij gebruiken een stappenplan voor een onderzoek inventarisatie om duidelijk weer te geven hoe de emancipatie te werk kan gaan. Deze ga ik implementeren met mijn deelvragen. Zo ga ik kijken naar de prioriteiten van het onderzoek, naar de voorwaarden, de criteria en de barrières.
https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/	Ik kijk niet alleen naar de regionale wetten waar een mens recht op heeft. Ook gebruik ik deze bron om te kijken waar elk mens recht op heeft en hoe ik dat kan toepassen in mijn onderzoek en tijdens de lessen van de musical.	<ul style="list-style-type: none"> - Randvoorwaarden op mondiaal niveau.
https://handicap.nl/projecten	Deze bron wordt gebruikt om te kunnen vergelijken. HandicapNL doet namelijk al soort gelijke projecten. Ook oriënteer ik mij breder door deze projecten te lezen. Ook kijk ik naar de randvoorwaarden van die projecten	<p>Uit onderzoek blijkt dat gehandicapte moeilijker contact maken hiervoor zetten zij een programma op.</p> <p>“Meedoen begint eerst bij hun zelf” daarna kunnen er aanpassingen gedaan worden.</p> <p>“We creëren bewustwording in de samenleving. Mensen met een handicap mogen gezien worden en vertonen hun talenten en mogelijkheden. Zo ontstaat er meer</p>

begrip en vergroten we eerlijke kansen in de maatschappij”.

Goede balans tussen de draagkracht en de draaglast, families en mantelzorgers moeten betrokken worden

Deze bron zal ik gebruiken om alles te weten over het project en om de beoogde doelen te realiseren.

<file:///C:/Users/user/Documents/Culturele%20maatschappelijke%20voorming/Leerjaar%204/stage/Waalzinnig/Projectplan%20Vinden%20en%20Verbinden%202019-2020.pdf>

Dit is het projectplan van de musical “Dumpjongeren”.

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/11/15/kabinet-vereenvoudigt-aanbestedingsprocedure-voor-gemeentelijke-zorg>

Ik houd actueel nieuws bij over de zorg in ons land. Deze info zal ik verwerken in het onderzoek om het onderzoek aan te laten sluiten op de actuele stand van zaken.

<https://historiek.net/emancipatiebeweging-emancipatie/76105/>

Vanuit de geschiedenis van de emancipatie kijk ik in dit onderzoek of het aansluit bij wat ik vind over emancipatie en hoe de musical daarbij helpt.

[https://www.cultuurenschoolnijmegen.nl/content/PDF/Groei - Cultuurvisie Nijmegen 2020.pdf](https://www.cultuurenschoolnijmegen.nl/content/PDF/Groei-Cultuurvisie Nijmegen 2020.pdf)

In dit PDF bestand staat de visie van de gemeente over de groei van cultuur binnen de gemeente Nijmegen. Ik zal dit bestand gebruiken als bewijsmateriaal voor de resultaten van mijn onderzoek.

[https://www.denhaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/plaatsvorms/connected-learning/\(on\)gelijkheid-in-de-participatiesamenleving.pdf?sfvrsn=406f46b7_2](https://www.denhaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/plaatsvorms/connected-learning/(on)gelijkheid-in-de-participatiesamenleving.pdf?sfvrsn=406f46b7_2)

In dit onderzoek wordt er gekeken naar de (on)gelijkheid binnen de participatiesamenleving. Dit begint al jaren van te voren. Dit gebruik ik als bewijsmateriaal dat speciale doelgroepen nog steeds niet altijd kunnen participeren vanwege te hoge drempels etc.

Uit actieonderzoek is gebleken dat lang niet iedereen kan participeren.

Ontbreken aan denkvermogen om de complexe hedendaagse samenleving aan te kunnen, of het ontbreken aan doen-vermogen om accuraat en tijdig te handelen wanneer het mis (dreigt te) gaan of een netwerk dat niet stevig genoeg is om op terug te vallen.

Kerngedachte van de **‘participatiesamenleving’ is dat ‘samen leven’ voorop moet komen te staan.**

Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn* (2^e herziene druk). Bussum: Coutinho.

Ik gebruik de theorie van (Van der Donk, C. & Van Lanen, B., 2015) voor het opzetten van mijn onderzoek

- Ik noteer de stakeholders in de 5xW+H methode.
- Het gehele onderzoeksverslag is opgebouwd aan de hand van dit boek.

<https://kennisplatform.speciaalarts.nl/>

De directrice wordt geïnterviewd om in te zien wat zij doet qua projecten, cursussen, lessen etc. Vervolgens vraagt de onderzoeker wat voor hun emancipatie is, welke randvoorwaarden daarbij komen kijken en wat eventuele belemmerende en/of bevorderende factoren kunnen zijn.

De randvoorwaarden, belemmerende en bevorderende factoren zullen gebruikt worden als vergelijkingsmateriaal.

Special Arts is een landelijke organisatie die aan Kunst en Cultuur doet.

Zij willen kwaliteitsontwikkeling stimuleren. Iedereen moet aan kunst en cultuur kunnen mee doen. Dat houdt ook in dat gehandicapte mensen blijvend kunnen ontwikkelen in Kunst en Cultuur. Special Arts werkt samen met musea, scholen, studenten, ateliers etc. Het digitale interactieve kennisplatform van Special Arts dient om Kunst en Cultuur te delen met begeleiders, professionals en docenten.

16. Eindevaluatie Kahoot quiz

Wat vond je van de musical tot nu toe?

60 sec

- Super super leuk ///
 - Een beetje leuk
 - Leuk /////
 - Saai
-

Ik ga met plezier naar de musical

60 sec

- Ja //////////
 - Nee
-

Ik voel mij veilig tijdens de lessen

60 sec

- Ja //////////
 - Nee
 - Weet ik niet / verschilt per dag
-

Ik leer thuis voor de musical

60 sec

- Een beetje /////
 - Niks /
 - Ja //
 - Elke dag
-

Door de musical wil ik ook met andere musicals meedoen

60 sec

- Ja //////////
 - Nee
 - Weet ik nog niet ///
-

Ik durf mijzelf in te schrijven bij een andere musical

- Ja, dit wil ik graag doen ////
 - Nee, maar ik zou wel met een andere musical willen meedoen //
 - Ja, maar wel met iemand anders samen ////
 - Nee, ik wil niet meedoen met een andere musical
-

Door de musical heb ik meer zelfvertrouwen gekregen !!!!

60 sec

- Ja ////
 - nee
 - Een beetje ////
-

Ik ben door de musical zelfstandiger geworden !!!

60 sec

- Ja //
 - Nee /
 - Een beetje ////
 - Weet ik niet /
-

Ik durf (onbekende) mensen aan te spreken

60 sec

- Ja ////
 - Nee /
 - Weet ik niet zo goed ///
-

Ik wil door de musical ook nog andere dingen gaan doen/ondernemen

90 sec

- Ja //
 - Nee, dit is nog een te grote stap voor mij /
 - Nee, ik heb het al druk genoeg ////
 - Ja, ik heb al wat andere dingen in gedachte, sport, muziek, dans, theater etc. ///
-

Ik voel mij meer geaccepteerd door de musical (voor als je je eerst niet geaccepteerd voelde)

120 sec

- Ja, maar alleen tijdens de lessen van de musical //
 - Ja, ik voel mij overal geaccepteerd ///
 - Nee // voelde altijd al geaccepteerd
 - Weet ik niet //
-

Ik heb meer sociale contacten door de musical

90 sec

- Ja, maar alleen bij de musical ///
 - Ja, ook bij andere dingen die ik doe (school, werk, sport etc.) //
 - Nee ///
 - Dit weet ik niet zo goed /
-

Door de musical voel ik mij gelijkwaardiger aan andere mensen !!!!

90 sec

- Nee /
 - Ja //
 - Een beetje meer //
 - Ja, maar dat was al zo ///
-

Ik ga volgend jaar weer meedoen met de musical

60 sec

- Jazeker! /////
 - Nee, een keer was leuk, maar zeker niet vaker
 - Nee, vond het niet zo leuk
 - Ik twijfel hierover ///
-

17. Gesprekken projectleider H

*Er is elke week gereflecteerd, alleen zijn niet alle reflectie genoteerd, omdat sommige mondelinge en snel waren ivm met geen bijzonderheden.

Reflectie 5 november, gesprek H

H en ik zitten elke dinsdagochtend even samen om de week daarvoor te bespreken en om te kijken hoe de voortgang gaat. Ik kan in dit gesprek ook vragen stellen mochten die er zijn.

Ik had niet zoveel vragen, omdat de herfstvakantie net was geweest. H had daarom ook geen echte feedback voor mij. Zij zei alleen dat ik 0 metingen mocht gaan doen voor mijn onderzoek. Daarna heeft zij de planning van een aantal vergaderingen aan mij doorgegeven die ik mag bijwonen voor mijn leerproces.

Ik had zelf nog wel een aantekening en dat was dat ik erg veel druk ervaar met werk, school, het afstuderen en het stagelopen zelf. Ik ben toen in gesprek gegaan hierover. Ik heb H verteld dat ik graag een stapje terug wilde doen op werk, omdat ik te veel taken heb waardoor ik taken slecht doe of helemaal vergeet. Zij zei toen ook meteen dat dat een verstandige keuze was en of het door stage kwam dat het te veel was voor mij. Dat laatste was niet het geval, het was vooral de combinatie van de twee werkzaamheden. Ik heb toen zelf besloten om een stapje terug te doen en om mij helemaal in te zetten voor het Waalzinnig Festival en het afstuderen. H zij dat zij het kon waarderen dat ik hier zo openlijk over ben en dat we op deze manier goed verder kunnen werken.

Reflectie 12 november, voortgang stage

H en ik zitten elke dinsdagochtend even samen om de week daarvoor te bespreken en om te kijken hoe de voortgang gaat. Ik kan in dit gesprek ook vragen stellen mochten die er zijn.

Ik heb mijn 0-meting uitgewerkt en daar wilde ik graag feedback op. H heeft mijn 0-meting bekeken en daarna hebben wij samen de puntjes op de i gezet. Het is voor mij fijn om samen te kijken naar mijn gemaakte werk. Nu kan ik met zekerheid de 0-meting gaan doen met de doelgroep.

Daarnaast hebben wij samen gekeken naar de notulen die ik heb gemaakt van de vergadering van de Tarcisiusschool, B.S. Brakkenstein, circustheater Stoffel en het Waalzinnig Festival. Wij hebben toen samen een schema gemaakt voor circuslessen die gaan komen.

Als laatst zeg ik altijd wat ik ga doen deze dag. Ik heb een gesprek met een deelnemer van de musical Vinden & Verbinden en ik ga werken aan het plan van aanpak voor het innovatieve praktijkonderzoek.

Reflectie 19 november

Nadat H en ik samen terugkwamen van de vergaderingen "On The Block" gingen wij nog even reflecteren over de vergaderingen en over mijn voortgang. H vindt het fijn dat ik de notulen doe voor de vergaderingen van On The Block. Zij kan de notulen later weer terug lezen.

Bij H thuis heb ik mijn 0-metingen laten zien aan H. Dit wilde ik zelf heel graag doen, want ik wilde graag feedback op mijn geleverde werk. H vond het supergoed wat ik had gedaan. Niemand van haar eerdere stagiaires heeft dit gedaan, maar ik wel. Dat vond ik uiteraard fijn om te horen. H had ook nog wat feedback. 1 extra vraag wilde zij toevoegen. Dat ging wat dieper in op de eenzaamheid. Of de deelnemers konden vertellen hoe ze eenzaam zijn geworden. Een heftige vraag vond ik wel, maar ook heel goed, omdat je dan echt achter de kern kan komen van eenzaamheid. Daarnaast vond H dat het qua Nederlands beter moest. Ik heb beide punten toegevoegd in de 0-meting.

Nadat we mijn gemaakte werk hadden besproken hadden wij het globaal over mijn stage tot nu toe. H was blij verrast, omdat ik zelf veel dingen gewoon aanpak en het gewoon doe. Ik zelf vind het ook hartstikke leuk op stage, omdat ik heel veel leer. Ik leer ontzettend veel nieuwe organisaties kennen, mensen kennen, structuren van die organisaties kennen etc. Daarnaast zie ik hoe een festival wordt opgezet wat hartstikke tof is. Ik kom achter alle ins en outs. Het blijven contact houden en iedereen up to date houden is daarin ontzettend belangrijk. Goede communicatie is denk ik een key tot het succes van een festival. Ook ben ik blij dat ik zelf een activiteit mag opzetten voor het festival. Dit geeft mij het gevoel dat ik er toe doe en dat ik waardevol ben voor de organisatie. Het enige wat ik moeilijk vind zijn de verslagen en daar de structuur van in te zien. Ik ga mij hierin verdiepen.

Reflectie 10 december

Na de reflectie van 19 november is er maar 1x gereflecteerd. Deze is niet op papier gezet, dit hoefde niet. Het gesprek was kort en duidelijk waardoor de meerwaarde om het op papier te zetten niet hoefde. Ik kreeg taken die ik ging uitvoeren. In de andere week heb ik H niet gezien en heb ik mijn taken zelfstandig uitgevoerd.

Vandaag, 10 december, was het goed om weer te evalueren. Ik had veel vragen over verschillende onderwerpen waarbij ik hulp nodig had. H heeft mij bij deze vraagstukken geholpen.

Ik had een vraag over competentie 3. Deze competentie kan ik nu nog niet uitvoeren, omdat het programma pas gemaakt kan worden als we weten welke partijen in de bieb gaan spelen. Ik heb dit voorgelegd aan H met als optie om een programma te gaan maken voor de activiteit van het Hobbycentrum. Ik zet een graffiti workshop op voor het Hobbycentrum. Hiervoor ga ik nu een programma ontwikkelen met de daardoor beoogde doelen die gehaald moeten worden. H vond dit een goed idee.

Bij het project Vinden & Verbinden heb ik de 0 meting gedaan bij deelnemer G. Zij bericht mij heel snel na het project, met liedjes die zij zingt. Dit vind ik erg persoonlijk en heel erg snel. Ik wil namelijk niet te close zijn met deelnemers van het project. Ik heb dit verteld tegen H. Zij vindt ook dat het erg snel is. H gaf mij het advies om een gesprek aan te gaan met deelnemer G als ik het te persoonlijk vind gaan. Dit is nu nog niet het geval, maar dit kan wel gaan gebeuren in de toekomst. Ik weet dan hoe ik moet handelen.

Op donderdag 19 december mag ik een competentie opsturen naar Renate zodat zij die kan nakijken om in te zien of ik op de goede weg zit. Ik heb deze competentie al uitgewerkt. Ik wil graag dat mijn stagebegeleider deze eerder inziet om mij te attenderen op eventuele verbeterpunten. De reden hiertoe is dat ik met een zo sterk mogelijke competentie naar Renate toe kan stappen. Zo krijg ik vanuit twee verschillende optieken feedback op mijn geschreven stuk. Dit zorgt ervoor dat de kwaliteit van mijn competentie omhoog gaat. Ik heb de competentie opgestuurd naar mijn stagebegeleidster. Volgende week dinsdag gaan wij deze competentie bespreken en eventueel verbeteren waar nodig is.

Voor de rest waren er nog kleine vragen die betrekking hadden op de normale gang van zaken. Deze vragen konden direct behandeld en toegepast worden. Dit is fijn, want dan zit de informatie nog vers in mijn hoofd en kan ik het dus meteen toepassen.

Reflectie 7 januari

Tijdens deze reflectie had ik weer enkele vragen voorbereid. Dit doe ik nu steeds om zo gericht een reflectie kunnen houden. De vragen gingen over de examens die ik moest inleveren, achter de bank en over de graffiti workshop.

Als eerste wilde ik dat mijn stagebegeleider mijn beoordelingsformulier zou invullen. Deze had ik heb ik haar gegeven en ze gaat hem invullen in de ze week. Dit gaat zij samen doen met Roos van het Hobbycentrum. Het verslag hoefde zij niet te lezen, maar ik heb dit wel naar beide stagebegeleiders toegestuurd. Zij kunnen dan altijd even kijken of ik het juiste doe en dat dan ook verwoord.

Ik wilde ook graag weten wat ik moest doen met het contact van de cliënten van Achter de Bank. Ik had hun namelijk gemailld, maar zij hadden mij geen antwoord toegestuurd. Dit was erg jammer vond ik. H zij dat het niet uitmaakt en dat ik gewoon nog een mail moet sturen ter herinnering. Zij zei ook

dat als dat niet werkt dat ik contact moet gaan opnemen met de begeleider van de cliënten. Dit vind ik een goed idee. Ik heb ze daarna ook meteen nog een keer gemaild.

Als laatst had ik een vraag over de graffiti workshop. Ik wilde graag weten hoe het zat met de uitbetaling van de docent die ik had geregeld. H zij dat ze vanuit de Lindenberg een formulier opsturen dat de vrijwilligersovereenkomst is. De docent vult deze in en hij krijgt zijn geld dan via dat formulier. Dat komt omdat de docent geen zzp'er en dus geen factuur kan maken.

H zelf had niks voor mij en zei alleen dat ik goed bezig was met mijn taken en examens!